

Grosuplje (centrala)
 sP 908
 KLASJE
 2000
 352(497.4 Ivančna Gorica)
 120000103,5
 KNJIZNICA GROSUPLJE
 COBISS

Klasje

KNJIZNICA GROSUPLJE
 Adamičeva 15

LaMaS
 RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.
 Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica
 TEL: 061/769-040, GSM1: 041/661-972
 FAX: 061/769-045, GSM2: 041/612-923

POPOLNA PONUDBA

Računalniki, tiskalniki, komponente, ...
 Programi za podjetja in sam.podjetnike, ...
 ... za računovodstvo in trgovino

<http://www.lamas.si> e-mail: lamas@lamas.si

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica
 Številka 5 letnik 6 junij-julij 2000

REKA KRKA BO ČISTEJŠA! - Najdaljša slovenska reka potrebna zdravljenja. Stran 12

POJO NAJ LJUDJE - Šentviški tabor letos že enaintridesetič. Stran 18

OBČINSKI PRAZNIK - Proslava, podelitev priznanj in nagrad tokrat v Ambrusu. Stran 3

ŠOFERJI IN AVTOMEHANIKI PRAZNOVALI 40. obletnico. Stran 6

7. občinsko tekmovanje koscev in gospodinj na Lučarjevem Kalu
 Z ZNOJEM PRIKOŠENE KOLAJNE Stran 4

OBVESTILO Prijava škode zaradi suše

Županstvo Občine Ivančna Gorica zbira prijave o povzročeni škodi zaradi suše, ki so jo utrpela kmetijska gospodarstva.

Vse zainteresirane vabimo, da na Županstvu Občine (referent za kmetijstvo) dvignejo obrazce za prijavo škode. Tukaj bodo dobili tudi vse dodatne informacije.

Podatke o škodi bomo zbirali do 21.7. do 12. ure.

Župan Jernej Lampret

POŠTA SLOVENIJE

NOVE
 ZNAMKE

OLIMPIC
 Sport
 GROSUPLJE

GREMO NA MORJE
 KOPALKE MASKE BLAZINE
 PLAVUTKE BAZENI OCALA
 NAHRBTNIKISPALNE VRECE
 KRATKE HLACE KR. MAJICE
 ROLERJI ŠPORTNI COPATI
 ZOGEKAMP OPREMAKAPE
 GREMO V OLIMPIC

BESEDE UREDNIŠTVA

V tokratni številki Klasja boste videli, da so v naše kraje, kljub slabim cestam, radi prišli in še vedno prihajajo gostje iz vse Slovenije in tujine. Pevci so zopet drli v Šentvid, slikarji na Gradišče in v Temenico, vrvež je zopet v letnem gledališču na Muljavi, v Višnji Gori se ustavljajo vsi, ki so potrebni hladne osvežitve, v Stični rojen oratorij je zablestel v Cankarjevem domu, na Krki se dobro počutijo harmonikarji, v Ivančni Gorici nogometaši, v Ambrusu pa japonska skakalna smetana. Zdi se, kot da se nam cedita med in mleko in za turiste je prav, da tako izgleda. Probleme bomo že sami reševali. Predlagamo, da se jih lotimo po počitnicah. (KM)

AKTIVNOSTI ŽUPANSTVA

od 20. aprila do 20. junija 2000

24. april

- občni zbor Društva upokoјencev Ivančna Gorica

26. april

- seja občinske volilne komisije, žrebanje vrstnega reda kandidatov za volitve v organe KS Stična
- priložnostna prireditve pri spomeniku v Radohovi vasi

28. april

- razgovor s predstavniki Gasilske zveze Ivančna Gorica

4. maj

- razgovor s predstavniki gradbenega odbora - vodovod Polževska planota
- seja odbora za kmetijstvo in gozdarstvo

11. maj

- razgovor s predstavniki Petrola Ljubljana o bencinski črpalki v Ivančni Gorici

16. maj

- razgovor z vodstvom KS Ambrus - priprave na občinski praznik

17. maj

- seja občinskega štaba za civilno zaščito

19. maj

- seja občinskega sveta

23. maj

- razgovor s podjetjem Telemach - kabelska TV
- obisk in razgovor v farmi Stična - obravnava problematike dejavnosti firme in varstva okolja

26. maj

- razgovor z generalnim direktorjem Krka Novo mesto - pogovor o programu in aktivnostih projekta Krka 2000 (to je projekt, kako izboljšati stanje dolenske reke Krke)

27. maj

- slavnostna seja in podelitev nagrad ob občinskem prazniku - Kulturni dom v Ambrusu

28. maj

- podpis dogovora o varovanju reke Krke z župani občin. Dogovora so se udeležili župani občin, ki ležijo ob reki Krki. Podpisa se je udeležilo 16 od 18 županov. Bili pa so prisotni tudi predstavniki pristojnega ministrstva in vodarskih služb.
- spust kajakašev po reki Krki, ki se ga je udeležilo več kot 250 kajakašev.

30. maj

- razgovor s projektanti - kanalizacija Šentvid

31. maj

- udeležba na skupščini družbe Veterina Dobro

1. junij

- z DDC - ureditev križišča v Ivančni Gorici ob izvajanju del na AC

4. junij

- sodelovanje na kolesarskem Pohodu po rimski cesti Ivančna Gorica - Žužemberk

6. junij

- razgovor na DDC - stanovanjski objekt Kovačič v Ivančni Gorici

7. junij

- sestanek odbora za Jurčičev pohod. Ocena pohoda v letošnjem letu in izhodišča za pripravo pohoda v naslednjem letu.
- terenski ogled in razreševanje problemov ter midsosedskih odnosov na Krki

10. junij

- tekmovanje enot prve medicinske pomoči na Igu - regijsko tekmovanje.

13. junij

- tiskovna konferenca - 31. tabor slovenskih pevskih zborov

15. junij

- trasiranje - rekonstrukcija Ceste na Polževo

16. junij

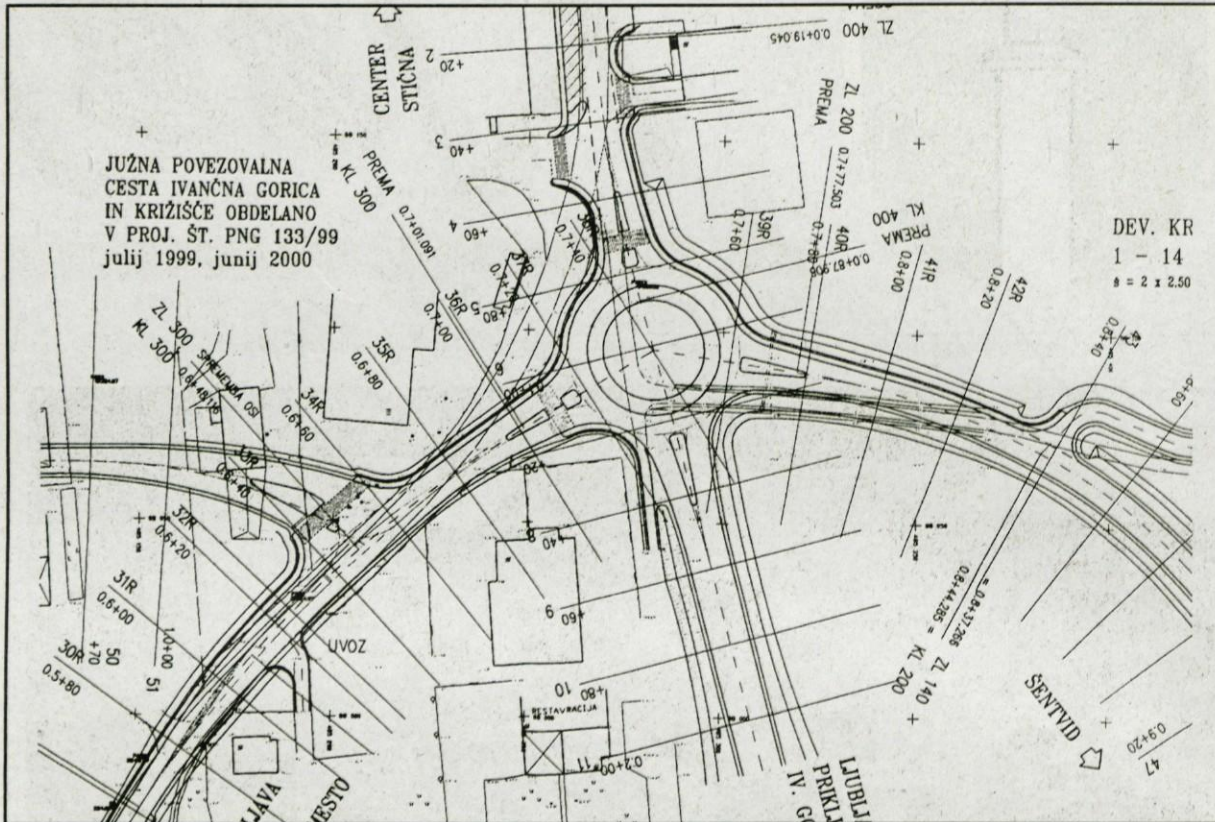
- sodelovanje na zaključni prireditvi projekta Stoji učilna zidana v Ambrusu.

17. junij

- obisk mladinskega pevskega zbora iz Hirschaida - pobratene občine iz Nemčije

18. junij

- 31. tabor slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični

Takšno izvedbo prometne rešitve v Ivančni Gorici smo zahtevali dodatno. Izhajali smo iz dejstva, da je rondo boljša varianta od klasičnega križišča.

VRAČANJE PREMOŽENJA AGRARNIM SKUPNOSTIM

Na podlagi Zakona o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti ter vrnitvi njihovega premoženja in pravic - objavljeno v Uradnem listu, RS št. 5/94 - ter spremembah in dopolnitvah Zakona o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti in vrnitvi njihovega premoženja in pravic (Uradni list RS, št. 38/94, 69/95, 22/97 in 56/99) lahko do 30. 6. 2001 na Upravni enoti Grosuplje, Kolodvorska 2, Grosuplje vložijo zahtevek za vrnitev premoženja članom agrarnih skupnosti. Zahtevku morajo biti priložena vsa

dokazila, ki so sestavni del 9. člena tega zakona.

Agrarnim skupnostim, ki v zahtevanem roku ne predložijo dokumentov upravni organ zahtevek zavrne kot nepopoln.

5. odstavek 8. člena zakona o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti ter vrnitvi njihovega premoženja in pravic določa, da prejšnji člani, dediči, dediči oziroma pravni nasledniki ne uveljavljajo vračanja lastninske pravice oziroma je ne uvel-

javljajo v celoti, in tako ostanejo nepremičnine oziroma del nepremičnin na območju bivše agrarne skupnosti v lasti sedanjega lastnika, to je občine.

Le-ta mora te nepremičnine v šestih mesecih od dneva pridobitve ponuditi v brezplačno rabo in upravljanje vaški oziroma krajevni skupnosti, na območju katere te nepremičnine ležijo.

Danijela Pirman

PRIDOBITEV PRAVICE DO DRŽAVNE POKOJNINE

Na podlagi 59. člena v zvezi s 1. odstavkom 419. člena Zakona o PIZ (Uradni list RS, 106/99) pridobijo pravico do državne pokojnine osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki nimajo pravice do pokojnine po tem zakonu in tudi ne prejemaajo dajatev oziroma pokojnine iz tujega javnega pokojninskega sistema oziroma po drugih predpisih, in katerih lastni dohodki ne presegaajo premoženjskega cenzusa za pridobitev pravice do državne pokojnine, če:

- so dopolnile 65 let starosti
- so med 15. in 65. letom starosti najmanj 30 let prebivale na območju Republike Slovenije.

Državna pokojnina po prejšnjem odstavku znaša 33,3 % najnižje pokojninske osnove (to je od 1. 1. 2000), ki znaša 24.445,80 SIT na mesec in je enaka za vse upravičence.

Po pridobitvi 1. odst. 419. člena v prehodnem obdobju v letu 2000 do 2005 uveljavljajo pravico do državne pokojnine osebe, ki so dopolnile najmanj 65 let starosti, če izpolnjujejo tudi druge pogoje določene za pridobitev denarne pomoči kot edinega vira preživljanja po predpisih o socialnem varstvu. V prehodnem obdobju je starostni pogoj za pridob-

itev pravice do državne pokojnine v letu 2001 70 let, ta starost pa se vsako prihodnje leto zniža za eno leto, tako da bo v letu 2005 zahtevana starost 65 let.

V letu 2000 so torej upravičene do pridobitve pravice do družinske pokojnine le osebe, ki so dopolnile 65 let starosti, imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji od 15. leta starosti dalje in prejemaajo denarno pomoč kot edini vir preživljanja pri Centru za socialno delo.

Osebe, ki niso uživalci denarne pomoči kot edinega vira preživljanja, morajo k zahtevku za družinsko pokojnino predložiti ustrezno potrdilo Centra za socialno delo o upravičenosti (oz. o izpolnjevanju pogojev) do denarne pomoči kot edinega vira preživljanja.

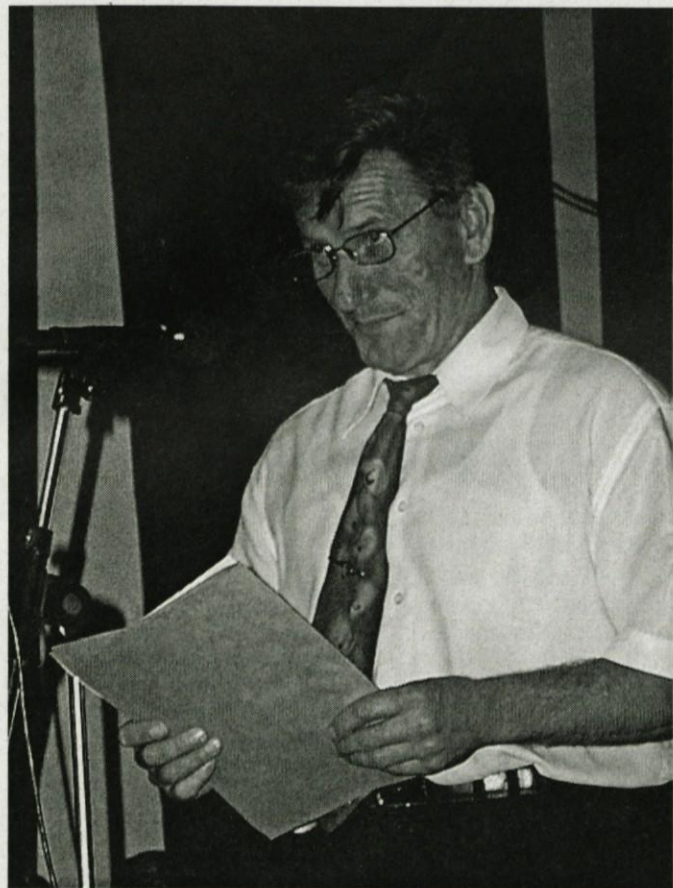
Dokazila, ki so potrebna za priložitev k zahtevku za družinsko pokojnino, so razvidna iz priložene vloge.

OBVESTILO

Uživalcem pokojnin, ki poleg pokojnine uživajo tudi varstveni dodatek, v letu 2000 ni potrebno vlagati potrdil o premoženjskem stanju in drugih dokazil za ponovno preverjanje upravičenosti do varstvenega dodatka pri ZPIZ-u. Preverjanje upravičenosti do varstvenega dodatka se po določbi 450. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS št. 106/9) prvič izvede v letu 2001.

Za občane Občine Ivančna Gorica pripravila Danijela Pirman v sodelovanju s strokovno sodelavko ZPIZ-a Marto Smole

OBČINSKI PRAZNIK - PODELITEV PRIZNANJ IN NAGRAD V LETU 2000

V času javnega razpisa za pridobitev predlogov za Jurčičeve nagrade in priznanja Občine Ivančna Gorica smo prejeli kar nekaj vlog, ki jih je Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja obravnavala na seji 8. 5. 2000. Nato je pripravila predlog prejemnikov občinskih nagrad in priznanj in ga poslala občinskemu svetu Občine Ivančna Gorica v obravnavo in potrditev. Občinski svet je nato na seji 19. 5. 2000 obravnaval predlog omenjene komisije in sprejel Odlok o podelitvi občinskih priznanj in nagrad za leto 2000. Ta je objavljen v občinskem glasilu Klasje (Uradni vestnik Občine Ivančna Gorica, št. 3/00).

Na podlagi sprejetega odloka se v letošnjem letu podelijo priznanja in nagrade naslednjim:

ZLATI GRB OBČINE IVANČNA GORICA

Podeljuje Občina Ivančna Gorica

SREDNJI ŠOLI JOSIPA JURČIČA IVANČNA GORICA, ENOTI GIMNAZIJA

Obrazložitev:

Gimnazija, ki deluje danes v sestavi Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica, praznuje letos častitljivo 50-letnico svojega obstoja. To je čas, ko je ta ustanova zapolnjevala vzgojo in izobraževanje v prostoru med Ljubljano in Novim mestom. Svoje poslanstvo je Gimnazija v najrazličnejših organizacijskih oblikah uspešno opravljala, prav tako pa uspešno deluje tudi danes. V slovenskem merilu je podobnih institucij veliko, vendar si je naša gimnazija v vsem času delovanja postavila pomembno mesto in raven na vzgojno-izobraževalnem področju.

Številne generacije, ki so jo obiskovale in tiste, ki jo obiskujejo danes, uspešno nadaljujejo svojo izobraževalno pot na višjih in visokih šolah. Kar nekaj imen nekdanjih dijakov danes najdemo na odgovornih vodstvenih in vodilnih funkcijah, kjer uspešno

kreirajo razvoj tako na gospodarskem, novinarskem, športnem kot tudi na drugih področjih. Ne da bi omenjali imena, pa je treba reči, da je Gimnazija Stična, danes del in enota Srednje šole, znana po svojem uspešnem vzgojnem in izobraževalnem delu, pa tudi povezovanju s krajem in okoljem, kjer živi in dela. Nedvomno gre tu za odgovorno delo zaposlenih v tem kolektivu, nekdanjim profesorjem in današnjemu vodstvu. Tako postaja gimnazija ne samo vzgojno-izobraževalno središče, ampak je tudi pogosta nosilka kulturnih in športnih prireditev ter povezovalka izobraževalnih, vzgojnih in drugih hotenj.

Prav je, da zaželimo jubilaritu in prejemniku najvišjega priznanja Občine Ivančna Gorica še uspešno nadaljnje delo, podeljeno priznanje in nagrada pa naj pomeni gimnaziji in vsem, ki so v njej sodelovali in sodelujejo, našo skupno zahvalo.

JURČIČEVE NAGRADE PREJMEJO

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA IVANČNA GORICA

Obrazložitev:

Društvo podeželskih žena je začelo delovati že v letu 1970. Kmalu je preraslo prvotno namero društva in se organiziralo v institucijo, ki deluje na različnih področjih organiziranosti ljudi, ki se ukvarjajo s kmetijstvom v najširšem pomenu besede. Društvo podeželskih žena tesno deluje s kmetijsko svetovalno službo, ki je njihov mentor, skupaj sooblikujejo programe, ki obsegajo izobraževanje nosilk kmetijskih gospodarstev in kmečkih družin ter si posredno prizadevajo, da bi slovenske podeželske žene in dekleta postavili na ustrezno mesto. Njihovi programi segajo tudi na področje izobraževanja, zdravstva, družine, medsebojnih odnosov, spodbujajo dejavnosti in razvoj podeželja in vasi in seveda sodelujejo s sorodnimi organizacijami znotraj občine, pa tudi izven nje. Na številnih razstavah, udeležbi na sejnih in drugih oblikah izobraževanja si pridobivajo nova znanja, izkušnje, predvsem pa to pomeni pomemben korak k dograjevanju razvoja in odnosov tudi na tem področju. Članstvu še kako uspeva s svojim delom in strokovnostjo vdihniti dušo podeželju in posameznim kmetijam.

MOŠKI PEVSKI ZBOR IZ AMBRUSA

Obrazložitev:

Prav posebej naših pevcev iz Ambrusa ni treba predstavljati. Danes so med nami in soustvarjajo današnji kulturni program ob slavnostni prireditvi ob občinskem prazniku. Trenutna zasedba glasov v zboru in pevcev je mlajša. Pevski zbor je bil ustanovljen leta 1991. Nadaljuje pa delo nekdanjega ambruškega okteta. Vse te naše fante in može družijo ljubezen do petja, slovenske narodne in umetne pesmi, seveda pa je njihovo petje prepleteno z veseljem in voljo do sodelovanja tako v kraju kot širše. Sodelu-

jejo na najrazličnejših koncertih, so pa tudi stalni gost Tabora pevskih zborov v Šentvidu pri Stični. V sicer kratkem času uspešnega delovanja so pripravili že nekaj koncertov, seveda pa so želje in hotenja pevcev še večja.

Ker je sestava kar pomlajena, lahko pričakujemo in upamo, da bo aktivnost in volja do petja med našimi današnjimi slavljenci ostala še dolgo. To je vsekakor želja vseh nas, posebej pa krajevne skupnosti, kjer so pevci doma.

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO VIŠNJA GORA

Obrazložitev:

Organiziranost gasilske dejavnosti v občini je izjemno široka in združuje številno članstvo, gasilce in gasilke, posebej pa naj omenimo skrb za vključevanje mladine. In eno od takšnih društev, kjer je doma dolgoletna gasilska tradicija, je Prostovoljno gasilsko društvo Višnja Gora.

Je eno najstarejših društev v občini, sodi pa tudi med najstarejše v državi. V dejavnosti, kamor sicer sodi gasilstvo, to je področje zaščite in reševanja, je omenjeno društvo doseglo pomembne rezultate. Člani tega društva so nesebično, pravočasno in strokovno odpravljali posledice požarov in drugih nesreč, ki so sestavni del vsakodnevnega življenja. Na ta način so pomagali ljudem v stiski in nesrečah. Opravljali so in še vedno opravljajo naloge in aktivnosti, pri katerih mora biti delo dobro organizirano, strokovno in usklajeno.

Društvo posebej skrbi za izobraževanje in vključevanje mlajših, za tehnične popolnitve, pa tudi ustrezne prostorske pogoje dela. V društvu prevladuje skupno sodelovanje in pripravljenost, da se v času, ki ga imamo, pripravimo tudi za primere, ki jih je težko predvideti. Hvala, gasilci, in uspešno naprej!

7. občinsko tekmovanje koscev in gospodinj na Lučarjevem Kalu

Z ZNOJEM PRIKOŠENE KOLAJNE

Sonce je žgalo, da ti je bilo tisto nedeljo popoldne, 2. junija, še v senci vroče. To pa ni preveč motilo za košnja navdušenih tekmovalcev in navijačev. Prišli so iz mnogih krajev občine. Pa tudi iz sosednjih občin. Tekmovanje v košnji na Lučarjevem Kalu je res postalo tradicionalno. Zanimanje zanj pa je iz leta v leto večje. Letos je bilo še veliko več radovednežev, saj jih je večina že mnogo prej doma pospravila seno. Letos je vse dozorelo prej. Za tekmovalce pa to ni bilo dobro, saj je bila trava velika in že malce poležana.

Ker so se organizatorji odločili, da bodo tekmovanje sekačev pripravili v jeseni, so se lahko vsi posvetili le košnji.

Kot vsako leto je bilo največ tekmovalcev iz Kitnega Vrha. Kar 22 jih je tekmovalo. Pa tudi najboljši so bili, saj so večino kolajn odnesli prav oni. Že njihov prihod je naznanjal da

tekmujeje v košnji jemljejo resno. Zastava, transparent in zelo glasni navijači pa so spominjali na nogometno tekmo.

Tekmovanje se je začelo s tem krajem značilno zamudo, je pa nato potekalo brez zastojev. Tudi izračunavanje rezultatov je šlo letos hitre-

je, saj sta nova vaščana Lučarjevega Kala, Barbara in Jure, za tekmujeje pripravila računalniški program. Rezultati so bili tako znani praktično takoj in brez možnosti napak.

Kot lani sta tudi letos med župani tekmovala le dva: Jernej Lampret kot domačin in grosupeljski, Janez Lesjak. Po tradiciji je zmagal Jernej Lampret.

In kdo so bili najboljši?

Med ženskami do 50 let je bila najboljša Marica Černivec, Kitni Vrh, nad 50 let pa Marija Kraljič, prav tako s Kitnega Vrha.

Med moškimi do 40 let je zmagal Lojze Černivec iz Kitnega Vrha, od 40 do 60 let Slavko Blatnik, Kitni Vrh, in nad 60 let Avgust Kuhelj, seveda tudi Kitni Vrh.

V ekipnem seštevku je bil rezultat pričakovani. Med ženskimi in moškimi ekipami so seveda slavili Kitenčani.

Za kosce dobro poskrbljeno

Šele drugega tekmovanja gospodinj v pripravi malice za kosce, ki je bilo tudi letos organizirano v okviru občinskega tekmovanja v košnji, pa se je v primerjavi s prvim udeležilo precej večje število gospodinj. Zasluga za tako udeležbo gre predvsem aktivu podeželskih žena Ivančna Gorica.

Gospodinje so lično in originalno predstavile malico za kosce, ki jih sedaj ni več, in tako bodo tudi jedi, ki so se pripravljale v ta namen, ostale za spomin na podobnih tekmovanjih. Razstava jedi je bila v turističnem domu Grča in sta si jo med drugimi ogledala tudi župan naše in sosednje občine Jernej Lampret in Janez Lesjak ter predsednik občinske turistične zveze Ivančna Gorica Avgust Likovnik.

Malica, ki so jo pripravili na velikem gruntu, kjer je bilo veliko taberharjev, je bila temu primerno "razkošna". V jerbasu za malico in

likof so bili poparjeni štruklji s cvrtjem, žganci, hruškovna, zoc (črna kava) in mleko, črn kruh, pa klobase, špeh, salama, vino, kruh, ocvirkova potica, trdo kuhana jajca, sveža čebula, suha svinjska krača... Dober je občutek, da dandanašnji, za vsak primer, še obstajajo gospodinje, ki vedo, kako se tej reči streže.

1. mesto v pripravi malice za kosce sta osvojili Mari Černivec in Beti Blatnik iz Kitnega vrha, ki malice nista pripravili le za razstavo in tekmujeje, temveč za kosce iz njihove vasi, ki so si vse dobrote, po zaključenem tekmujeju koscev, v živo privoščili;

2. mesto je pripadlo Mariji Habjan, Turistična kmetija Habjan, Vrh nad Višnjo Goro in

3. mesto Marti Okorn, Turistična kmetija Pristava nad Stično.

Ob tako izvornih malicah, ki so zelo vabljivo dišale, je bilo obiskovalcem in marsikom žal, da take malice ni mogel naročiti, saj bi si raje privoščil tako kot pa na primer čevapčiče, kotlete... Na tekmujeju so sodelovale še: Ani Bregar, Bojanci Vrh, Ivanka Štrubelj, Pristava nad Stično, Maja Vrhovec, Turistična kmetija Grofija nad Stično, Karolina Meglič, Mekinje in Sonja Boh, DPŽ Grosuplje.

1. občinsko tekmovanje v žetvi na Kitnem Vrhu pri Zagradcu

PŠENICA JE PADALA POD SRPI

Vasica Kitni Vrh leži severno nad Zagradcem, odmaknjena od pomembnejših prometnih poti. Pravzaprav je na koncu asfaltne ceste. Leži pa ob stari rimski cesti, ki je nekdanj vodila po dolini Krke, od Ivančne Gorice do Novega mesta in naprej.

Zadnja leta so Kitenjci znani kot odlični kosci, saj na občinskih tekmovanjih na Lučarjevem Kalu v vseh kategorijah dosegajo najboljša mesta.

Imajo pa tudi dobre organizatorje in smisel za oživljanje starih običajev.

Letos so se odločili in v okviru turističnega društva Zagradec odlično pripravili prvo občinsko tekmovanje v žetvi. Seveda na star način. S srpom. Redki so še, ki znajo žeti na tak "zastarel" način.

V nedeljo, 2. julija, so brez posebne reklame in v hudi vročini zbrali kar presenetljivo število ljudi. Res je

bilo bistveno več gledalcev kot pa tistih, ki so bili pripravljani tudi pokazati svojo spretnost v žetvi, vendar je bilo tudi teh za prvič kar dovolj. Žensk je bilo tako pogumnih kar 19, v glavnem domačink in nekatere iz bližnjih vasi. Kar neverjetno pa je, da so se opogumili in pokazali svojo spretnost tudi štirje moški, čeprav je bila včasih žetev le žensko opravilo.

Tekmovalci so morali požeti parcelo 2 x 8 metrov. Tričlanska komisija je ocenjevala: čas žetve, trdnost snopa, poravnanoost snopa in čistost njive po žetvi.

Med ženskami so bile na vrhu:

1. Jožefa Mohorčič, Kitni Vrh
2. Marija Erjavc, Kitni Vrh
3. Marija Legan, Korita

Najboljši med moškimi

1. Alojz Rogelj, Kitni Vrh
2. Alojz Ferlin, Gabrovka
3. Franc Lekan, Tolčane

Najstarejša žanjica je bila Angela Hrovat iz Korit, stara 74 let, najmlajša pa Darja Germ z Brega pri Zagradcu, stara 31 let.

Izbrali so tudi "naj žanjico". Ta častni naslov in originalno darilo je dobila Marija Turk z Lučarjevega Kala. "Naj žanjec" pa je postal Franc Lekan iz Tolčan.

Tekmovalci in obiskovalci so prvo občinsko tekmovanje v žetvi primer-no proslavili na veselici sredi vasi.

Prijava škode zaradi suše

Županstvo Občine Ivančna Gorica zbira prijave o povzročeni škodi zaradi suše, ki so jo utrpela kmetijska gospodarstva. Vse zainteresirane vabimo, da na Županstvu Občine (referent za kmetijstvo) dvignejo obrazce za prijavo škode. Tukaj bodo dobili tudi vse dodatne informacije. Podatke o škodi bomo zbirali do 21.7. do 12. ure.

Župan Jernej Lampret

OBRAZEC 1:
KMETI, POSAMEZNO

OBČINA: _____

Datum: _____

OCENA ŠKODE NA TEKOCI KMETIJSKI PROIZVODNJI ZARADI SUŠE V LETU 2000

A.: Ime in priimek lastnika: _____
B.: Naslov stalnega bivališča _____
C.: Davčna številka zavezanca _____

KULTURA	K.O.	Š. parcele	Površina (v ha)	Donos na ha (v t/ha)	Prizadetost kulture (v %)	Količina izpada (v kg)	Čena na enoto (v SIT)	Škoda skupaj (v SIT)
SKUPAJ	XXXXX	XXXX		XXXXXX	XXXXXX	XXXXXXXX	XXXXXX	

PODPIS LASTNIKA:

OBČINSKA KOMISIJA (čitljivo ime in priimek članov komisije ter njihovi podpis)

DELO DRUŠTVA PODEŽELSKIH ŽENA V SPOMLADANSKEM ČASU

Maja smo si skupaj s članicami dobrepoljskega društva ogledale Pekarno Grosuplje. Doživele smo prisrčen sprejem. Pogostili so nas s številnimi dobrotami, zlasti iz njihovega programa zamrznjenih peciv. Gospod Cilenšek nam je ob predavanju filma o proizvodnem procesu predstavil delo in načrte, ki jih imajo. Za vse to in za hlebec dobrega kruha, ki ga je vsaka izmed nas prejela, se kolektivu Pekarne Grosuplje najlepše zahvaljujemo.

Kmečke gospodinje ne slovimo le po dobri kuhi in peki, ampak tudi kot velike ljubiteljice cvetja, zato smo se namesto sestanka drugi ponedeljek v maju odpravile k naši stanovski kolegici Sonji Boh iz Zgornje Slivnice pri Grosuplju na ogled rastlinjaka in njene zelenjadarske kmetije. Nakupile smo sadike tako okrasnih rož kot tudi zelenjave. Ugotovile smo, da mora biti človek pri pridelovanju zelenjave še posebno marljiv. In Sonja s svojo družino to vsekakor je! Zaželele smo ji zdravja in še dosti delovnih uspehov.

sponzorsko ponudbo razna slovenska podjetja - Fructal, Droga, MIP... Med temi giganti pa smo bile tudi članice društev podeželskih žena vseh slovenskih regij. Razporejene smo bile po dnevih in pripravile pecivo značilno za svoj kraj.

Ob raznovrstni ponudbi v tem šotoru so si udeleženci kongresa med dopoldanskim in popoldanskim odmorom za kavo lahko potešili lakoto in žejo.

V prostorih Kmetijske svetovalne službe v Ivančni Gorici je bilo maja zelo živahno in tudi naporno, zaradi izpolnjevanja obrazcev za uveljavitev državnih podpor v kmetijstvu. Težo birokracije smo občutili tako svetovalke, ki so marljivo pomagale pri izpolnjevanju obrazcev, kot tudi mi kmetje, ki smo se pošteno načakali in napotili pri zbiranju potrebnih dokumentov.

Tekst in fotografije:
Mari Erjavec

V dneh od 14. do 18. maja je na Bledu potekal 32. mednarodni kongres IKAR (mednarodna organizacija za kontrolo proizvodnje v živinoreji). Na njem je bilo do sedaj največje število udeležencev, kar 460 iz 59 držav. Kongres IKAR je vsakič organiziran v drugi državi in Slovenija je prva izmed držav zunaj EU, ki ji je pripadla čast organizatorja. Članice našega društva smo sodelovale pri tako imenovanem coffe-breaku (beri kofi-breiku) s ponudbo peciva. V posebnem šotoru pred vhomom v kongresno dvorano so imela svojo

OD FUŠARJA DO OBRITNIKA

UMETNO SONČENJE V FRIZERSKIH SALONIH

Vprašanje:

Opravljam frizersko dejavnost in sem pred kratkim nabavila aparaturu za solariziranje. Zanima me, kaj moram storiti, da bom izpolnjevala pogoj za razširitev dejavnosti.

Odgovor:

Dejavnost, ki jo želite dodatno opravljati v svojem salonu, spada med obrti podobne dejavnosti in se imenuje "druge storitve za nego telesa", kamor spadajo tudi storitve s solarijem. Izobrazba, ki se zahteva za opravljanje navedene dejavnosti, je: kozmetičar, kozmetični tehnik, zdravstveni tehnik...

Če se boste odločili za preizkus pred strokovno komisijo, bo ta od vas zahtevala naslednja znanja: postopek pred prvim sončenjem v solariju, kakšne podatke moramo dobiti od stranke ob prvem obisku v solariju, kdaj je sončenje zdravo, primerjava naravnega sončen-

ja in sončenja v solariju, kako zagotovimo varnost pri uporabi solarija, kakšne zaščitne ukrepe uporabljamo za stranke, poznati boste morali bolezni in stanja, pri katerih se uporaba solarija odsvetuje, vrste UV-žarkov, procese v koži, ki nastanejo kot posledica delovanja UV-žarkov, zgradbo kože, reakcijo kože na sončenje, sončenje otrok v solariju itd.

Naštela sem vam nekaj vprašanj, na katera bi morali poznati odgovor, če boste želeli uspešno opraviti preizkus znanja. Literaturo lahko dobite tudi na Zavodu za tehnično izobraževanje Ljubljana.

Inšpekcijske službe pa zahtevajo za opravljanje dejavnosti atestiran aparat za solariziranje, ločen prostor, pregrado za preoblačenje, možnost mokrega čiščenja prostora in še kaj.

Jelka Božič

ŠE NEKAJ O MOJSTRSKIH IZPITIH

Naj vas na kratko spomnim, da smo v prejšnjih številkah Klasja lahko prebrali, da bo tisti, ki bo uspešno opravil mojstrski izpit, s tem izpolnjeval pogoje vodenja obrtne delavnice in lahko uporabljal tudi naziv "obrotni mojster", istočasno pa bo v predhodno verificirani delavnici izobraževal vajence. Po zakonu potrebuje mojstrski izpit vsakdo, ki želi opravljati katero izmed obrtnih dejavnosti, določeno v listi A. Za prehodno obdobje, ki traja do uveljavitve mojstrskih izpitov, velja le končana ustrezna poklicna šola in najmanj tri leta delovne prakse. Po uveljavitvi mojstrih izpitov (najpozneje do 28. julija 2000) pa bo potrebno imeti poleg ostalega tudi mojstrski izpit. Pri vsem tem pa ni pomembno, ali ima ustrezno izobrazbo in po novem tudi mojstrski izpit lastnik obrata ali njegov zaposleni; pomembno je le, da pogojem ustreza nekdo v obratovalnici.

Za obstoječe obrtnike si velja zapomniti, da za nadaljevanje obratovanja z liste A mojstrski izpit ni potreben, seveda pa ga bodo lahko opravljali, če bodo to želeli.

Z mojstrskim izpitom se bo dokazalo, da pri svojem delu kandidati obvladajo široko paleto znanj, in sicer, da:

- imajo vsa potrebna znanja za vodenje samostojnega obrata ali izpolnjujejo pogoje za nosilca obrtne dejavnosti po določilih Obrtnega zakona,
- znajo in zmorejo strokovno delo opravljati mojstrsko,
- poznajo zakonodajo, vezano na opravljanje obrtnih dejavnosti (finančno-ekonomsko poslovanje, pravna področja),
- imajo potrebna znanja za organizacijo lastnega dela in dela drugih v obratovalnici,
- imajo potrebna znanja in spretnosti, da jih lahko prenašajo na vajence,
- imajo znanja za pripravo poslovnega načrta in analizo rezultatov dela,
- imajo znanja za zagotavljanje kakovosti ter poznajo tehnologijo, ki zagotavlja višjo produktivnost in optimiranje stroškov ter varovanje okolja,
- imajo znanja za zagotavljanje delovne klime v obratovalnici,
- imajo znanja za učinkovito pisno in ustno komunikacijo.

Vsa ta zahtevana znanja so razporejena v štirih delih mojstrskega izpita.

Prvi se imenuje praktični del in zajema praktično delo v stroki, v obliki mojstrskoizpitnega dela ali storitve, zraven pa bo potreben tudi delovni preizkus. Delovni preizkus bo trajal največ 8 ur.

Drugemu delu pravimo strokovnoteoretični del. Tu so opredeljena znanja, ki se nanašajo na posamezno stroko, za katero se bo opravljal izpit. Ta del bo trajal največ 8 šolskih ur.

Tretji del je takoimenovani poslovno-ekonomski del. Obsegal bo preverjanje znanj s področja poslovanja, ki zavzema ekonomiko, trženje, vodenje, področja prava gospodarskih družb, specialnih zakonov, kot na primer v obrti, prometu, gostinstvu, trgovini, nadalje delovno pravo, obligacije, varstvo potrošnikov, finančno poslovanje, računovodstvo, sestavljanje bilanc, davek na dodano vrednost, temelje ekologije in varstvo okolja. Tretji del izpita bo potekal v pisni obliki in bo trajal največ 4 šolske ure.

Četrti del se imenuje pedagoško-andragoški del. Kandidat bo moral obvladati pedagoško-andragoška znanja, ki so potrebna za praktično učenje vajencev v obratovalnici. To pomeni, da bo potrebno poznati izobraževalni sistem, osnove pedagogike in andragogike, osnove psihologije, didaktike in specialne didaktike. Ta del izpita se bo opravljal ustno, pisno in potreben bo tudi praktični nastop. Ustni izpit bo trajal največ 30 minut, pisni ne sme biti daljši kot 4 šolske ure, praktični izpit pa največ eno šolsko uro.

Prva dva dela mojstrskega izpita bosta vezana na posamezni poklic, tretji in četrti pa bosta enotna za vse poklice.

Še kaj več o mojstrskih izpitih pa v naslednji številki Klasja.

Mladim bralcem mojih člankov želim lepe in brezskrbne počitnice, vsem ostalim pa miren in zdrav dopust.

Za vas poizveduje Majda Može

ŠOFERJI IN AVTOMEHANIKI PRAZNOVALI

V Sloveniji obstaja veliko različnih združenj ljudi z enakimi interesi in predvsem dolgoletno tradicijo. Zelo številčne so vsekakor tudi stanovske organizacije Združenja šoferjev in avtomehaničarjev, saj v Sloveniji obstaja kar 48 regionalnih združenj z več kot 12000 člani. Zveza združenja šoferjev in avtomehaničarjev izdaja tudi svojo revijo Prometni vestnik, v kateri predstavljajo novosti in pridobitve v industriji motornih prevoznih sredstev, delo regionalnih združenj in njihovo sodelovanje pri strokovnem izobraževanju bodočih

šoferjev in avtomehaničarjev.

Eno teh združenj je tudi Združenje šoferjev in avtomehaničarjev Ivančna Gorica, ki je v soboto, 8. junija 2000, praznovalo štirideseto obletnico ustanovitve. Pripravili so paradno sestavljeno iz dveh delov. V prvem so se predstavili uniformirani člani in članice, mašžetke in godba na pihala. Drugi del pa so sestavljali konjenica in vozila članov združenja: starodobni motorji in avtomobili oldtimerji, tovorna, gasilska, gradbena vozila, traktorji in kmetijska mehanizacija, avtobusi in reševalna vozila. Hkrati s praznovanjem 40. obletnice ustanovitve združenja pa so šoferji in avtomehaničarji iz Ivančne Gorice obeležili tudi 13. julij - praznik šoferjev. Tega dne leta 1943 so namreč ravno šoferji s soborci osvojili Žužemberk.

Združenje v Ivančni Gorici ima 246 članov, od tega 11 žensk. Med temeljne dejavnosti in funkcije združenja spadajo predvsem širjenje prometne kulture v cestnem prometu, strokovno izobraževanje in usposabljanje pa tudi pomoč policiji pri organizaciji različnih prireditev.

Saša NOSAN

Maja se je v Marinči vasi izgubil muc rdečkastorjave barve, mešanček z daljšo dlako in košatim repom. Imel je dve ovratnici, rdečo in roza. Je zelo plašen. Če ga je kdo kje videl oziroma če se je kam zatekel, prosim sporočite na tel. 061/7806-513 ali 061/7886-181.

Možna je širša lokacija (npr. od Muljave do Šmihela).

Za najditelja nagrada.

VETERINA
DOBRO-GROSUPLJE
d.o.o. Ljubljanska c. nh., Ivančna Gorica

TELEFON:
vsak dan od 7.00 do 14.00:
061/7877-111;
DEŽURNA SLUŽBA:
041/327-716,
061/268-543

Strokovni delavci Veterine Dobro-Grosuplje d.o.o., Ivančna Gorica, 24 ur dnevno skrbijo za zdravljenje bolnih živali, preprečevanje kužnih bolezni, osemenje govejih plemenic in izdajo zdravstvenih priporočil.

Poleg teh osnovnih uslug nudijo še:
- Umetno osemenje plemenskih svinj
- pregled plodnostnih motenj z ultrazvokom
- pregled na brejost z ultrazvokom
- korekcija parkljev s sodobno stojnico

NOVO!
AMBULANTA ZA MALE ŽIVALI

Kastracija in sterilizacija malih živali.

Izvajamo preventivno cepljenje kužnih bolezni pri malih živalih. Pregledi z ultrazvokom.

Delovni čas ambulante malih živali:
vsak dan od ponedeljka do sobote:

dopoldan: od 7.00 do 8.30, popoldan: od 17.00 - 18.00,
sreda od 16.30 do 18.00

SPOROČILO ZA JAVNOST

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije obvešča zavarovane osebe o novi možnosti elektronskega naročanja konvencijskih potrdil za uveljavljanje pravic do nujnega zdravljenja med začasnim bivanjem v tujini preko Zavodove spletne strani <http://www.zzzs.si>.

V okviru celovite akcije Urejanje zdravstvenega zavarovanja pred odhodom v tujino v letu 2000, Zavod od 26. 6. 2000 dalje omogoča osebam, ki so obvezno zdravstveno zavarovane v Republiki Sloveniji, elektronsko naročanje potrdil, ki so določena z meddržavno pogodbo (konvencijo), in sicer za državo Avstrijo, Belgijo, Hrvaško, Italijo, Luksemburg, Nemčijo, Nizozemsko in Romunijo.

Naročnik potrebuje za uspešno elektronsko naročanje konvencijskih potrdil poleg veljavne kartice zdravstvenega zavarovanja dostop do interneta ter spletni brskalnik Microsoft Internet Explorer ali Netscape Communicator, različico 4.0 ali novejšo. Zaželeno je, da ima naročnik tudi naslov za prejemanje elektronske pošte.

Postopek naročanja je preprost in prilagojen Internetu. Konvencijska potrdila naroči naročnik na spletni strani Zavoda (<http://www.zzzs.si>) zase ali za večjo skupino zavarovanih oseb (skupno največ 7), in sicer na podlagi vnosa podatkov, izpisanih na kartici zdravstvenega zavarovanja. Pristojne službe Zavoda z elektronsko pošto naročniku v roku 24 ur potrdijo sprejem naročila, obdelajo naročilo in v primeru, da ni ovir za izdajo konvencijskih potrdil (npr. neuspešna identifikacija osebe, neurejen status zavarovane osebe v obveznem zdravstvenem zavarovan-

ju idr.) pošljejo konvencijska potrdila naročniku z navadno pošto pošiljko v roku 3 delovnih dni. Zavarovane osebe opozarjamo, da je posamezno naročilo lahko vezano le na eno državo in da se konvencijsko potrdilo izda za obdobje največ 90 dni. Zavarovanim osebam priporočamo, da opravijo naročilo vsaj 4 delovne dni pred odhodom v tujino, in sicer zaradi časa, potrebnega za obdelavo naročil in pošiljanja po pošti.

Nova elektronska storitev je brezplačna, saj Zavod na ta način pomembno znižuje stroške lastnega poslovanja, promovira sodobno elektronsko poslovanje in dosega boljše organizacijske pogoje za delo oddelkov oz. služb za mednarodno zavarovanje v času turistične sezone.

Nova elektronska storitev se je v obdobju testiranja izkazala za varno. Informacijski sistem, ki podpira elektronsko naročanje, zagotavlja varen prenos osebnih podatkov, saj omogoča kriptiranje podatkov, celovitost prenosa podatkov in skrbi, da so podatki naročnika zagotovo posredovani na strežnik Zavoda in ne na katerikoli drugi strežnik. Zavod bo, tako kot to velja tudi za celotno dejavnost Zavoda, vse podatke varoval v skladu z zakonom o varstvu osebnih podatkov.

Dodatne informacije dobijo zavarovane osebe na spletnih straneh Zavoda in na oddelkih oz. službah za mednarodno zavarovanje v vseh območnih enotah in izpostavah Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

NOVE POŠTNE ZNAMKE Rdeče češnje rada jem...

...črne pa še rajši... Takole se prične ljudska pesmica, ki smo jo kot otroci radi prepevali. Seveda pri tem zagotovo niso manjkali niti doma narejeni uhančki iz sočnih, debelih, rdečih češenj, ki so nato končale v naših želodčkih.

Češnje so bile in so še vedno ena najpopularnejših in najprivlačnejših sadnih vrst. V juniju, ki nas vsako leto razveseli s tem čudovitim in slastnim darilom narave, smo v tokratni izdaji znamk namenili prostor tudi češnjam.

Seriji znamk Sadne vrste na Slovenskem se bodo 23. junija pridružile tri nove z nazivno vrednostjo 5 SIT, ki jih je oblikoval Matjaž Učakar: Cvet češnje, Češnjava muha, Vigred.

Ob izdaji nove serije znamk Grajske stavbe na Slovenskem smo se z uvedbo t.i. črkovnih oznak pridružili tistim državam, ki že nekaj časa izdajajo znamke brez številčne nazivne vrednosti. Odločili smo se, da bodo slovenske znamke v vrednosti poštnine za standardizirano pismo v notranjem prometu nosile oznako A, znamke v vrednosti poštnine za prvi težnostni razred v notranjem prometu za nestandardizirano pismo pa oznako B.

Ob spremembah poštnine tako ne bo več potrebno znamk pretiskati z novo vrednostjo oziroma na pošiljke lepiti dodatne znamke za razliko v ceni. Novost pa bo bržkone zanimiva tudi za zbiralce; znamki z motivom ptujskega gradu in Otočca nosita nazivno vrednost A, z nazivno vrednostjo B pa sta opremljeni znamki z motivom gradu Žužemberk in Turjak.

Za jesensko izdajo pripravljamo štiri nove znamke z motivi sort vinske trte: zeles, ranfol, žametovka, rumeni plavec, in dve novi znamki, ki prikazujeta umetniško ustvarjanje Toneta Kralja: Avtoportret in nevihta ter Avtoportret in Judita.

POŠTA SLOVENIJE, d.o.o.

FUNAKI JE "SKOČIL" DO AMBRUSA

Naslov je skoraj neverjeten, vendar resničen. Japonski smučarski skakalci so se pred kratkim po končanih treningih udeležili tudi nogometnega srečanja z ekipo v Ambrusu. Obe japonski ekipi (v njih je nekaj zelo znanih imen, kot so Funaki, Kasai in drugi) sta se udeležili tudi tekmovanja za celinski pokal, ki je bil v Velenju. Poleg japonskih skakalcev pa so v Ambrusu prišli tudi nekateri naši znani skakalci, kot sta Bogdan Norčič in Primož Ulaga ter drugi. Rezultat nogometne tekme ni toliko važen, čeprav je bil tesen. Pomembneje je, da

so se skakalni junaki oglasili v naši občini in kraju Ambrus, kar je svojevrsten dogodek. Poleg trenerjev japonskih ekip pa so goste predstavniki skakalnega športa Slovenije. Avtor fotografij, ki so nastale ob tem obisku, je Metod Muhič, ki je bil sotovorec organizacije obiska. Na koncu pa je treba zapisati, da je bilo vzdušje po končani tekmi prijetno, ob vsem, kar znajo v Ambrusu ob takih priložnostih postaviti na mizo in naliti v kozarce.

Vinko Blatnik

Člani A reprezentance Japonske (spredaj A ekipa, zadaj B ekipa)

Skupščina podjetja IMP LIVAR

DELNIČARJI PODPRILI POSLOVNO IN EKOLOŠKO USMERJENOST PODJETJA IMP LIVAR

6. julija je v prostorih družbe IMP Livar d.d. Ivančna Gorica potekala peta skupščina delničarjev. Delničarji so z večino glasov podprli poročilo o poslovanju in delitvi dobička za leto 1999 ter s tem izkazali zaupanje upravi in nadzornemu svetu.

Na skupščini so obravnavali poročilo o poslovanju za leto 1999, predlog o delitvi dobička ter spremembe statuta.

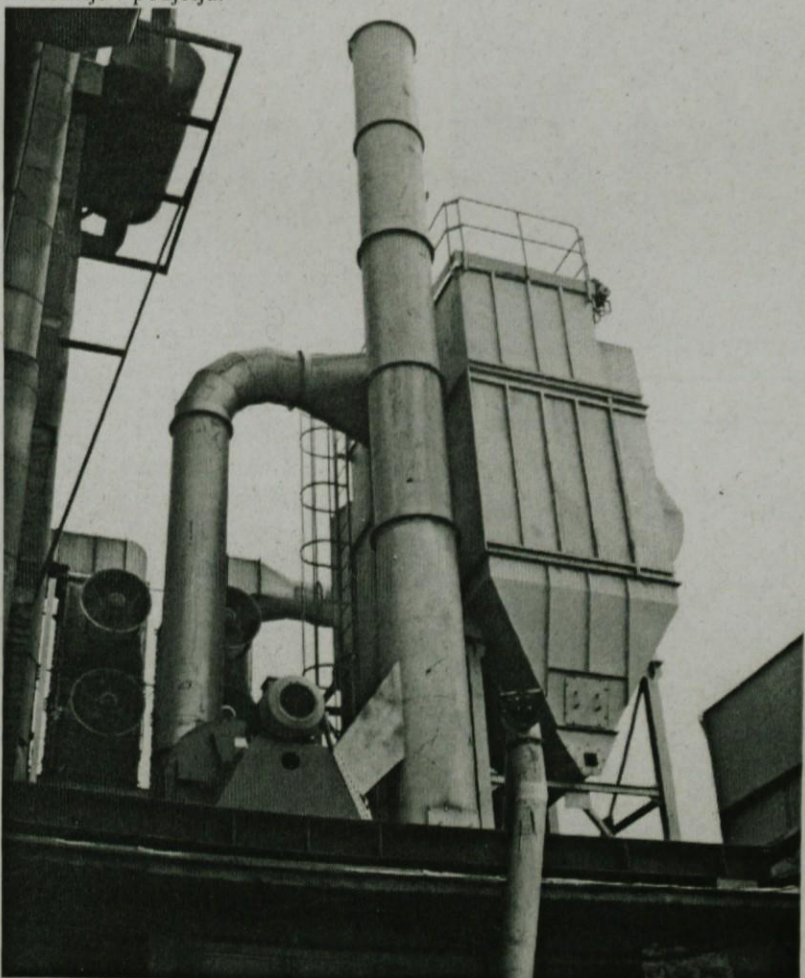
Direktor družbe Stane Osterman je predstavil poročilo o poslovanju za leto 1999 in poudaril, da je IMP Livar poslovno leto 1999 zaključil s čistim dobičkom 115 milijonov tolarjev. Ustvarjeni dobiček predstavlja sedem odstotni donos na kapital. Poudaril je, da je to izjemen rezultat, saj je bilo podjetje še do pred enim letom v prisilni poravnavi; ko je prevzel njegovo krmilo, je bila revalorizirana izguba 481 milijonov tolarjev.

Od lani ustvarjenega dobička bo ostalo nerazporejenih 44 milijonov tolarjev, ki jih bodo namenili za nadaljno ekološko in poslovno sanacijo podjetja, 70,8 milijonov pa je uprava namenila oblikovanju dodatnih rezerv po 18. členu Zakona o finančnem poslovanju. Direktor IMP Livar je poudaril, da so doseženi rezultati dobro izhodišče za prihodnji razvoj podjetja in ob tem predstavil rezultate poslovanja v prvi polovici leta 2000. Prodaja v prvih petih mesecih letošnjega leta je v primerjavi z enakim obdobjem lani večja za 22 odstotkov. Podjetje IMP Livar izvozi dve tretjini svojih izdelkov na zahtevne trge Evropske unije. Direktor Stane Osterman je

pojasnil tudi tehnološko in ekološko naravnost podjetja. V proizvodnih obratih v Ivančni Gorici in Črnomlju so konec junija zaključili ekološko investicijo v nova čistilna filtra na kupolnih pečeh v skupni vrednosti 150 milijonov tolarjev. Sicer pa je IMP Livar lani namenil za čistejšo okolje 42,06 odstotka od 94 milijonov tolarjev, kolikor so znašale vse investicije v podjetju.

Podjetje bo nadaljevalo s posodabljanjem tehnoloških procesov, trenutno pa je v teku nabava vrhunskih strojev za obdelavo ulitkov v vrednosti 105 milijonov tolarjev.

Predlaganih sprememb statuta o tem, da sta uprava in nadzorni svet lahko udeležena pri dobičku, če tako sklene skupščina, delničarji niso podprli.

OPOZORILO VSEM LASTNIKOM GOZDOV

Letošnje leto je zelo toplo in sušno, zato lastnike gozdov opozarjamo na nevarnost smrekovega lubadarja. Prosimo vse, da pregledajo svoje gozdove enkrat mesečno. Znaki napadenosti smrek s smrekovim lubadarjem so:

- majhne okrogle luknjice na deblu in vejah, dobro vidne le na gladkem lubju, sicer skrite pod luskami lubja,
- rjava črvina, dobro vidna na lubju, lišajih in mahu, ki porašča deblo, in na koreninskem vratu,
- smola, ki se nabira okoli luknjice, včasih se celo cedi po deblu; iglice odpadajo.

V pomladanskem času pa se kmalu po napadu pokažejo spremembe barve krošnje: osip iglic, po osipu odstopi in odpade lubje z debla.

Če opazite napadena drevesa iglavcev, **POKLIČITE** svojega revirnega gozdarja Zavoda za gozdove Slovenije. Nudil vam bo vso potrebno strokovno pomoč.

Zavod za gozdove Slovenije
Revirni gozdar
Roman Črnič

LIVAR POSTAVIL NOV ČISTILNI FILTER

Po meritvah sodeč v Ivančni Gorici dihama čist zrak

Konec junija je podjetje IMP Livar zaključilo eno izmed svojih letošnjih večjih ekoloških naložb. Na kupolni peči v proizvodnem obratu v Ivančni Gorici, kjer je tudi sedež podjetja so postavili nov čistilni filter priznanega izdelovalca, podjetja Air Ecosystem iz Italije. Filter je poskusno deloval že ves junij in dvig kvalitete zraka ter bistveno zmanjšanje onesnaževanja je bilo močno opazno v neposredni bližini livarne in v njeni širši okolici. Meritve Centra za ekologijo, toksikologijo in varstvo pred sevanji ljubljanskega Zavoda za varstvo pri delu so pokazale, da gre za bistveno zmanjšanje onesnaževanja zraka.

Meritve pokazale izjemno čistilno učinkovitost filtra

Omenjena strokovna institucija je meritve opravila predzadnji dan v maju, ko je kupolna peč obratovala s polno močjo. Izpuste so ocenili na podlagi veljavne Uredbe o emisiji snovi v zrak iz naprav za izdelavo sive litine, ferozlitine in jekla, v rezultate meritev pa so zajeli emisije snovi v zrak iz kupolke, ki prehajajo skozi nov vrečasti-čistilni filter.

Ugotovili so, da je filter izjemno učinkovit, saj so koncentracije skupnega prahu precej nižje od predpisanih mejnih vrednosti. Mejna dopustna koncentracija izpustov skupnega prahu v zrak po tej uredbi je 20 mg/m³, izmerjena pri novem filtru pa je približno 9 krat manjša od predpisanih vrednosti in je 2,3 mg/m³. Strokovnjaki ugotavljajo tudi, da je odsesovanje zelo učinkovito, saj razpršenih emisij iz kupolke niso opazili.

Nov filter je tudi energetska varčna naložba

Stroški obratovanja novega čistilnega filtra so kar za polovico manjši od filtrov podjetij, ki so konkurirala na razpisu IMP Livar. Poleg tega filter omogoča racionalno izrabo odpadne toplotne energije, s katero bodo najverjetneje že v začetku prihodnjega leta, ko bodo končali dodatna dela na centralni napeljavi, ogrevali celotno podjetje. Temperatura dimnih plinov, ki prihajajo iz kupolne peči je nekje od 250 do 500 stopinj Celzija. Izpusti se v hladilniku ohladijo na od 150 do 400 stopinj Celzija, s čimer je mogoče ogrevati celotno livarno. Življenjska doba filtra je od 20 do 25 let. Dnevno ujame od štiri do pet cm³ prahu, filtrske vreče pa se povprečno menjajo na vsake tri leta. Delovanje filtra je računalniško nadzorovano, sicer pa njegovo obratovanje nenehno spremljajo tudi operaterji kupolnih peči.

Vrednost celotne investicije v čistilni filter je 92 milijonov tolarjev, od tega je podjetje IMP Livar pridobilo kredit Ekološkega sklada v višini 59 milijonov, ostalo pa je prispevalo samo. S postavitvijo podobnega filtra na kupolni peči v Črnomaljskem obratu je IMP Livar letos za naložbe v ekologijo namenilo že 150 milijonov tolarjev. Eden glavnih ciljev podjetja je, da postane okolju prijazno, zato bodo nadaljevali s sanacijo brusilnice in čistilnice, že v začetku prihodnjega leta pa pričakujejo prvo presojo "okoljevarstvenega" certifikata kakovosti ISO 14001.

Mojca Pinterič

V Zagradcu odprli nov gasilski dom

LE S POMOČJO KRAJANOV JIM JE USPELO

Dne 23. junija so v Zagradcu slovesno odprli nov, lep in velik gasilski dom, na katerega so vsi izjemno ponosni. Slovesnosti so prisostvovali predstavniki gasilske organizacije ter člani gasilskih društev iz bližnje in daljne okolice in seveda domačini. Na paradi, ki je bila pred slovesnostjo otvoritve doma, je sodelovalo več kot sto gasilcev, tudi gasilski podmladek in gasilska vozila. Med govorniki je bil tudi župan občine Jernej Lampret, ki je pohvalil prizadevnost krajanov in jim čestital ob tako lepi pridobitvi.

V Zagradcu je bilo prvo gasilsko društvo ustanovljeno daljnega leta 1925. Takoj so pričeli zbirati sredstva za izgradnjo gasilskega doma, ki je

bil dokončan dve leti po ustanovitvi društva.

V letu 1998 so spet pričeli razmišljati o ureditvi večletne želje po novem gasilskem domu. Saj je bil obstoječi, čeprav lepo vzdrževan, že dolgo neuporaben za sodobna vozila in opremo.

Gradnja novega doma je terjala petkrat več denarja, kot so prvotno načrtovali, zato so gasilci mnogokrat potrkali na vrata krajanov s prošnjo za sodelovanje in pomoč. Gasilci so pri gradnji opravili preko 15 tisoč ur prostovoljnega dela. Mnogi posamezniki in donatorji so poleg svojega dela brezplačno prispevali tudi potreben material za obrtniška dela in med njimi niso bili le gasilci ampak tudi nekateri drugi krajanji in

posamezniki iz širše Slovenije.

Gasilski dom v Zagradcu je dokaz volje, poguma, trdega dela in odpovedi gasilcev ter dobrote in pripadnosti vseh krajanov. Zahvala je bila izrečena Gasilski zvezi in občini Ivančna Gorica, ki sta investicijo finančno podprli. Na koncu svojega nagovora je predsednik dodal: "želim, da bo dom zares služil svojemu namenu in pozivam gasilce, kakor tudi ostale krajanje, da ga uporabljate v čim večji meri, kajti le tako bo dom živel in združeval ljudi in ne bo le mrtva zgradba ter skladišče gasilske opreme v Zagradcu."

TRADICIONALNO SREČANJE "RUPLJANOV"

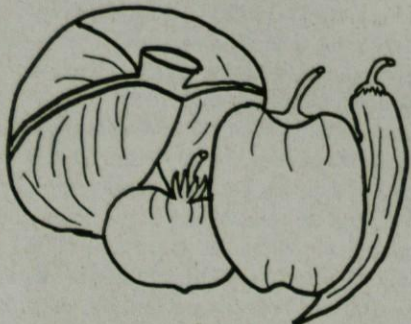
Že tretjič so se na prvo soboto v juniju zbrali na "vaškem pikniku" domačini iz stiškega zaselka Rupe in njihovi najbližnji. Za dobrote za različna je poskrbel Miha iz Marketa Marinka, za sladice nekatere gospodinje, za pijačo pa Miloš iz Pivovarne Laško. Na prijetnem dvorišču domačije Demčeve Olge so najmlajši našli veselje v igri, srednji v košarki, starejši pa v kramljanju.

SPOŠTOVANI

Leto je spet naokrog. Želim vas obvestiti, da lahko pri nas tudi letos dobite svežo papriko, sladke in pekoče feferone, paradižnik in zelje za vaše gospodinjstvo ali drugo dejavnost.

Priporoča se Jože Ostanek, Male Pece 5,
Šentvid pri Stični,
telefon 774-632,
mobitel 041-359-440, 041-229-736.

JAVNA RAZSVETLJAVA NA POTOKU

Vaščani Potoka pri Muljavi so pričeli s skupnimi delovnimi akcijami lani, ko je bilo treba očistiti bankine in jaške ob cesti, ki pelje v vas. Potem so organizirali pluzenje poti med hišami. Prej je delal to vsak zase. Letos konec junija pa so zasvetile luči ob vaških poteh. Ob izdatni pomoči krajevne skupnosti Muljava, z lastnim prispevkom v denarju (300.000 SIT) in seveda vložnim delom je Potok, ki šteje 17 hiš, od katerih je 5 počitniških, pridobil 8 luči, ki so razporejene po vasi. Naslednja akcija, ki jo načrtuje vaški odbor, je ureditev 1.200 metrov ceste Oslica-Potok-Znojile-Krka, ki je bila včasih glavna in edina povezava med temi kraji.

SOSEDI ZA DEVETDESETLETNICO

31. maja letos je Ivana Podržaj iz Višnje Gore praznovala svoj visoki jubilej. Še ni dve leti, kar me je kakšno lepo sončno popoldne rada obiskala, čeprav v zadnjih letih ni več lahko hodila, a dobro se je zavedala, da se je zdravo gibati. Lanska gripa ji je precej škodovala in tako sedaj posedla le doma ali pa na klopi pred domačo hišo.

Rodila se je leta 1910 v Zajčevem kmečkem domu v Krški vasi, v številni družini. O, kako zna opisovati svoj ljubi dom, koliko pogovorov napletava okrog njega: kako so ob poznih večerih vsi domači skupaj peli, kako so radi brali in spoštovali vsako knjigo, kako so pri njih vasovali sosedje. Živeli so še po starem, po običajih svojih prednikov. Na sveti kresni večer so šli vsi v hosto po steljo in jo nastlali v hiši; kdor je zjutraj prvi vstal, jo je moral pospraviti. Nekdaj so bili v vseh slovenskih krajih taki ali podobni običaji (zatikanje praproti ali gozdnih kresnic na vratih, oknih, na njivah itd.), vse v znamenju najvišje ljudske ljubezni in priprošnje sv. Janezu Krstniku.

"Sedaj sem pa zadnja iz naše nekdanje družine še na svetu", večkrat potarna, pa jo brž spravim v boljšo voljo, ko jo prosim, da še kaj pripoveduje o svojem domačem kraju. Je neizčrpna pripovedovalka. Posebno rada pripoveduje, kako je bilo nekdanj na Krki, kakšna velika romanja so bila in kako so imeli tam o sv. treh kraljih semenja za ženine in neveste (v Višnji Gori o sv. Neži). Pri cerkvi so morali mladi, ki so bili "naprodaj", nogo gori držat, v gostilni Pri Žingarju so pa glihali in v roke pokali - mladi so večkrat jokali. Ali pa, kako so prišli na ohcet našemljani "švercarji" tobak prodajat, našemljani financarji pa so jih lovili in streljali. Meniva se, kako je bilo lepo, ko smo se pred štirimi desetletji peljali z vozom gledat Krško vas in njen dom, Gorenjo vas (tam smo imeli skupne znance Skrunove, Končina), Muljavo in Krko, Jurčičev dom in Kravjek, Gradiček, cerkvico sv. Janeza Krstnika s pokopališčem, obiskali smo izvir Krke in lepi dom s teraso njenega brata Janeza nad Krko. Tudi to rada pripoveduje, kako je bilo v njenem domačem kraju med vojno in po njej hudo, čeprav se v Krški vasi niso ovaljali med seboj. Bilo je mnogo zelo težavnih odločitev, dogodkov in smrti.

Po vojni je poročila domačina Janeza Podržaja iz Gradička. Kmečko življenje je bilo takrat zelo trdo, naporno zaradi neprestanih sprememb, s sinom Janezom so se ustavili v Višnji Gori v poslopju, kjer so bili bratje Podržaj solastniki. Tudi v Višnji Gori smo postali takrat nekateri tako srečni, da nas je presenetila nacionalizacija, agrarna reforma itd. Vse to je zadelo tudi Podržajeve, pa še mnogo hudega, tudi požar, bolezen, sinova poškodba pri služenju vojske, raznotere krivice (tudi od domačinov) in nato še gradnja avtoceste. Ker pri nas nismo imeli vprežne živine, nam je oče Podržaj večkrat oral in tako smo ostali "v navezi", to pa tudi zato, ker smo bili v obeh družinah močno deležni tedanjih javnih krivic.

Naj vdova Ivana Podržaj, draga soseda iz Ciglerjeve ulice, doživi še dokaj zdravih let in sreče v mladi sinovi družini v skupni novi hiši. Naj se veseli, da je dala Višnji Gori sina Janeza, ki je pomagal dvigniti višenjsko gasilstvo na zavidljivo visoko raven, za njegovo praktično pomoč ob nesrečah (povodnji, ogenj) pa moramo biti mnogi hvaležni.

Življenje naše jubilarke je bilo neprestano delo, trud in skrb. Sedaj pa ji želimo počitek in potrpljenje v tej solzni dolini.

Mihaela Zajc

EKOLOŠKO OSVEŠČANJE V ŠENTPAVLU

V petek, 9. 6. 2000, so zabrnili stroji in udarno so se začela dela za izgradnjo nove lakirnice avtomobilov v Šentpavlu blizu Šentvida pri Stični. Vsi, ki te kraje poznate, veste, da je to strnjeno naselje hiš z vrtovi in urejeno okolico. No, in sedaj bo sredi naših hiš stala nova pridobitev - lakirnica! Seveda, seveda: bo najbolj ekološka, najboljša, opremljena z dragimi filtri, ki jih bodo zelo pogosto menjavali, tako kot to zahtevajo predpisi, in bodo nas, okoliške stanovalce, dobrohotno varovali pred strupenimi hlapi in prahom, ki nastaja pri barvanju avtomobilov. Kdo bo varoval naše ozke ceste pred povečanim prometom in naša dvorišča pred pogostim obračanjem in motenjem številnih gostov lakirnice, še ni znano, vendar

smo krajanji zelo potrpežljivi in imamo debelo kožo. Bo že kako. Menda je peč že preizkušena (berabljena), in ker v njenem prejšnjem okolju ni bilo posluha zanjo, jo bomo prijazno, z odprtimi rokami sprejeli v Šentpavlu.

V osveščenih okoljih podobne lakirnice za avtomobile postavljajo zunaj naseljenih območij, v industrijskih conah, pri tem pa morajo zadostiti strogim predpisom. Vendar pa ne pri nas, v Šentvidu. Še soglasja vseh okoliških prebivalcev niso potrebna, le od nekaterih so jih dobili - ključ izbora mi ni znan. Mi smo namreč tako ekološko zavedni in osveščeni, da nam je malo mar, če bo strupeni prah letel po naših glavah, solati in paradizniku. Saj

zaupamo filtrom, sodobnemu napredku tehnologije in pogosti kontroli inšpektorjev, da bo vse, kot bi moralo biti. Da bo število avtomobilov v našem kotičku Šentvida močno naraslo in preobremenilo ozke ceste okoli delavnice in sosednjih hiš ter stanovalcem povzročalo težave pri dostopu do lastnih stanovanj, tudi ni omembe vredno. Da se le dela in obrača denar. Denar je važen, dobri medsosedski odnosi, poštenost, prijazna beseda in razumevanje drug drugega pa danes očitno ne šteje dosti. Važno je poskrbeti zase, pa čeprav na škodo drugih.

Šentpavel, 20. 6. 2000

Breda Zajc

Naša kultura se vsak teden znova kaže okrog smetnjakov. Le kakšno mnenje o nas si ustvarijo obiskovalci naših krajev?

AKCIJA KOSOVNEGA ODVOZA

Javno komunalno podjetje Grosuplje je po dveh letih organiziralo odvoz kosovnih odpadkov iz gospodinjstev v občini Ivančna Gorica.

Sistem odvoza je potekal tako, da so se kosovni odpadki na izvoru sortirali na tiste, ki sodijo na deponijo komunalnih odpadkov, in tiste, ki so primerni za nadaljnjo predelavo. Komunalne odpadke smo odpeljali na komunalno deponijo v Špaji dolini, odpadke, primerne za nadaljnjo predelavo, pa na Dinos v Ljubljano. Za tak način dela je bila predvidena ekipa za kosovni odvoz s sledečo mehanizacijo:

- eno hidravlično dvigalo in
- dve vozili kiper s posebej prilagojenim kasonom.

Ko smo 8. 5. 2000 začeli z odvozom kosovnih odpadkov, smo ugotovili, da so bile očiščevalne akcije, ki so jih organizirali po posameznih KS, in s tem količine zbranih kosovnih odpadkov, večje, kot smo načrtovali, zato smo ekipo za kosovni odvoz okrepili z dodatnimi vozili in podaljšali rok odvoza. Akcijo smo zaključili 16. 6. 2000, torej je vključno s sobotami potekala 30 dni. Vključena so bila štiri vozila kapacitete 30 m³ in štiri delavci, ki so delali v povprečju

11 ur na dan.

V tem času smo odpeljali 2540 m³ kosovnih odpadkov na komunalno deponijo v Špaji dolini, 3170 m³ odpadkov, primernih za predelavo, na Dinos, 197 starih avtomobilskih školjk pa smo prav tako odpeljali v Ljubljano.

Ob zaključku ugotavljamo, da moramo v bodoče za nemoten potek akcije odvoza kosovnih

odpadkov čiščenje črnih odlagališč organizirati ločeno od rednega odvoza kosovnih odpadkov. Izkazalo se je namreč, v primerjavi s količinami kosovnih odpadkov iz občine Grosuplje, da je približno 70 % odpadkov zbranih na očiščevalnih akcijah.

Javno komunalno podjetje Grosuplje

PONESREČENCI SO PREŽIVELI

V soboto, 10. junija 2000 je na Igu pri Ljubljani potekalo peto regijsko tekmovanje pripadnikov Civilne zaščite, katerega se je letos že tretjič udeležila tudi ekipa Ivančne Gorice v sestavi: Mateja Brčan, Alenka Kastelic, Nuša Matjan, Tone Zajc, Jožica Zupanc, Marinka Dežman in Saša Nosan pod mentorstvom gospe Jožice Lavrih. Na tekmovanju je sodelovalo 15 ekip občin in delovnih organizacij iz cele Slovenije.

Tekmovanje je bilo sestavljeno iz treh delov. V prvem so morali tekmovalci reševati ponesrečence iz hiše, v kateri je eksplodiral plin. Oskrbeti so morali različne rane, opekline, zlom stegenice, poškodbo desnega gležnja in ugotoviti vzrok bolečine v prsnici. V drugem delu so morali tekmovalci pokazati svoje znanje v primeru potresa in oskrbeti zaprt zlom desne nadlahtnice, opekline, izvajati umetno dihanje in zunanjo masažo srca ter pravilno umiriti psihotraumatisirano osebo, ki je reševalcem povzročala še največ težav. V tretjem delu tekmovanja pa so pripadniki Civilne zaščite reševali ponesrečence na tovarniškem železniškem tiru. Poškodbe so zahtevale veliko teoretičnega in praktičnega

znanja, saj so predstavljale hudo nevarnost za ponesrečenčev življenje: globoka rana na trebuhu, poškodba vratne hrbtenice, veliko težav pa je tekmovalcem v tem delu povzročal oškodovanec z epileptičnim napadom, katerega oskrba s položajem za nezavestnega je bila za marsikaterega reševalca prava uganka.

Ocenjevalci so bili pozorni predvsem na izvajanje triaže (pravilno zaporedje nudenja prve pomoči), pravilno oskrbo ran, sodelovanje članov z vodjo ekipe in odnos le-teh do poškodovancev, vsi trije deli pa so bili tudi časovno omejeni s časom 10 minut, zato so morali tekmovalci prav razporediti svojo pomoč tistim, ki jim je bila nujno potrebna, in tistim, ki so na nudenje prve pomoči lahko tudi počakali.

Zmaga je pripadla ekipi iz Ljubljane, ekipa občine Ivančna Gorica pa se je uvrstila na osmo mesto. Uspeh ekipe je bil 78-odstoten, kar vsekakor pričra o dobri teoretični in praktični usposobljenosti pripadnikov, vsekakor pa je ta uspeh spodbuda za nadaljnja tekmovanja in tudi udeleževanje v vsakdanjem življenju.

Saša NOSAN

ZAKAJ TAKO?

Pred kratkim je bil zgrajen pločnik za pešce ob cesti Ivančna Gorica - Krka, a le do table, ki označuje začetek naselja Mrzlo Polje oz. do prve hiše v vasi, naprej skozi vas pa ne. Prosim odgovorne na županstvu in samega župana, da nam občanom in vaščanom pojasni, zakaj tako. Saj nismo Butalci, da bi izven naselij gradili površine za pešce, skozi vas pa ne.

Ker je ta cesta najbolj frekventna v občini, kar na županstvu prav gotovo vedo, in po njej hodijo otroci iz več vasi na šolski avtobus, mislimo, da strošek za izgradnjo 130 m pločnika za pešce skozi vas ne bi bil prevelik. Pred kratkim sem se zgrozil, ko je brezvestni voznik skozi naselje z zelo veliko hitrostjo prehiteval kolono vozil, nasproti pa je ob cesti šla skupina treh otrok, in le srečnemu naključju se je treba zahvali-

ti, da ni katerega zbil. Ko se bo pa to zgodilo, glavnega krivca, da je otrok bil na cesti, ne bo.

Pred kratkim sem se zgledil na županstvu in se pozanimal, zakaj tako, pa so mi odgovorili, da predsednik KS pravi, da ni soglasij za zgraditev pločnika za pešce, sicer bi ga zgradili. To pa verjetno ne drži, ker nas za soglasje še nihče ni vprašal. Prav tako so pločniki za pešce neposredno ob cestišču, cestni svet pa ne sega le do roba asfalta, temveč še nekaj metrov naprej in ne bi bila potrebna nobena soglasja, ampak le malo dobre volje. Mislim, da nihče ne bi preprečeval izgradnje pločnika za pešce, ker bi to bila le pridobitev za nas vse, strošek pa tudi ne previsok.

Jakob Klovár

Na 1. seji novoizvoljenega sveta KS Stična, 1. 6. 2000, ki jo je sklical župan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret, so člani izvolili za predsednika sveta Staneta Okorna, za tajnico Nado Hauptman in za blagajničarko Mileno Kuhelj.

KS STIČNA PONOVO DELUJE

Skrbne priprave na predčasne volitve v svet KS Stična so za nami. Novoizvoljeni svet je sestavljen iz 9 članov. Konstitutivno sejo je sklical župan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret, v skladu s 62. členom Statuta Občine Ivančna Gorica (Uradni vestnik Občine Ivančna Gorica, št. 2/99). Župan je poročal o izidu predčasnih volitev v svet KS Stična in predstavil informacijo o delovanju, financiranju in zagotavljanju denarnih sredstev za dela in investicije naše skupnosti. Na tej seji smo člani podprli kandidature Staneta Okorna za predsednika sveta; slednji je prevzel vodilno funkcijo, ostali člani pa določene naloge in zadolžitve, ki jih že uredničujemo. Prva naloga je bila primopredaja dokumentacije KS Stična, ki je bila deponirana na Občini Ivančna Gorica.

Svet KS Stična je obravnaval in sprejel načrt investicij in del za leto 2000:

- dograditev višinskega vodovoda - Stična visoka cona
- ureditev centra Stične
- pridobitev projektne dokumentacije za virsko kanalizacijo

- določitev odjemnega mesta za javno razsvetljavo - Mala Dobrava
- povezave ceste Mala Dobrava - Dobrava nad Višnjo Goro
- kanalizacija Muhič - Kuhelj
- izračun najemnine grobov za leto 1999

Po potrebi se načrt za leto 2000 lahko spremeni ali dopolni.

To je le del planiranih investicij in del, ki jih je mogoče realizirati do konca leta 2000 in za katere so finančna sredstva zagotovljena. Svet KS Stična je na zadnji seji sprejel pobudo, da se na prvo popočitniško sejo povabi vse predstavnike društev, ki delujejo v naši skupnosti, predstavnika stiškega samostana in vse člane Občinskega sveta, ki izhajajo iz KS Stična, da uskladimo želje in potrebe za ponovno oživitve stiškega kraja. Vse že sedaj vzpodbujamo k razmišljanju in predstavitvi kreativnih idej.

Dogovorili smo se tudi o posodobitvi poslovanja (gre predvsem za nakup računalnika). Za omenjena osnovna sredstva je Obči-

na Ivančna Gorica obljubila pomoč.

Od septembra dalje bodo v naši skupnosti enkrat tedensko uradne ure v prostorih KS Stična. Razpored dežurstev bo pravočasno objavljen.

Vse informacije sedaj lahko dobite na tel. št.:

78-77-992, Stane Okorn
78-78-249, Marina Koščak
78-77-377, Nada Hauptman

Predvidevamo, da imate krajani Stične večje želje in zahteve in da naš program ni v celoti usklajen z vašimi potrebami, pa vendar zagotavljamo, da smo člani sveta odgovorno prevzeli vodenje KS in z delavnostjo zagotavljamo uspešno dokončanje našega mandata.

Želimo vam mirne počitnice, kar se da z morjem ohlajene poletne mesece, počitek in iskanje prijetne sence (če je je še kje kaj), septembra pa gremo s polno paro skupaj naprej.

Marina Koščak,
članica sveta KS Stična

V TREH LETIH VODOVOD NA POLŽEVSKI PLANOTI

Turistično društvo Polzevo (TD) in krajani ter lastniki počitniških hiš na polževski planoti so 11. junija 2000 pripravili pogovor s predstavniki Občine Ivančna Gorica: županom Jernejem Lampretom, Janezom Radošem, v občini zadolženim za komunalne zadeve in posebej za projekt vodovoda, Dušanom Strnadom, občinskim svetnikom in predsednikom KS Višnja Gora, in direktorjem Komunalnega podjetja Grosuplje. Tema pogovora je bila Projekt vodovod.

Uvodoma je predsednik TD Polzevo Miloš Šušteršič pozdravil vse povabljenе, posebej pa krajane in lastnike počitniških hiš, ki so se dobro organiziranemu povabilu odzvali polnoštevilno. Udeležencev je bilo skoraj sto, kar priča o velikem interesu vseh občanov za komunalno urejeno oskrbo s pitno vodo. Po uvodnih nagovorih je g. Grčar, član nekdanjih gradbenih odborov za izgradnjo vodovoda, orisal dosedanje napore, ki jim je zmanjkalo le zadnji korak od načrtov do izgradnje.

Župan J. Lampret in J. Radoš sta prisotne seznanila z načrti Občine Ivančna Gorica, ki kažejo takšno perspektivo za skorajšnjo oskrbo s tekočo vodo: polževska planota, razen zaselkov s stalnim prebivalstvom, je bila od nekdanj naselje počitniških hiš in za takšen namen so bila tudi izdana gradbena dovoljenja. Z leti pa se je način bivanja, pa tudi položaj nekaterih družin, tako spremenil, da si ljudje s pomočjo počitniških hiš rešujejo stanovanjske probleme ali pa so se preprosto odločili živeti na podeželju, s tem pa so potrebe po komunalnih storitvah in še zlasti po tekoči vodi zrasle. Od let, ko je projekt vodovoda zastal, se je spremenila tudi tehnologija izgradnje vodovodne mreže, tako da stari projekti zahtevajo posodobitev. Župana je bilo moč razumeti, da potrebe po izgradnji vodovoda nesporno uvršča med projekte občine, ki v letošnjem letu zanj namenja 35 milijonov tolarjev. To pa še zdaleč ni dovolj, saj je groba ocena vrednosti projekta za primarne vode okoli 260 milijonov tolarjev. Za tako velik obseg bo občina poskušala pridobiti tudi državna sredstva, bodisi na Ministrstvu za okolje in prostor bodisi sredstva za demografsko ogrožena področja, a direktor komunalnega podjetja kasneje v svojem nagovoru občanom ni vlil velikega upanja v ta sredstva, rekoč, da so se zelo skrčila. Realno je moč pričakovati, da bi projekt vodovoda izpeljali v največ treh letih. Najprej je na vrsti podpora občanov in vseh ostalih interesentov, nato soglasja vseh lastnikov zemljišč za polaganje cevi po njihovi posesti, zatem pa javni razpis in pričetek gradnje.

Kolikšen znesek bi moralo prispevati vsako gospodinjstvo za vodovodni priključek, ni bilo mogoče izvedeti, saj je po izjavi občinskih predstavnikov še

preveč neznan: število odjemnih mest, spremembe v projektu, načrtovanih trasah in spremenjeni tehnologiji izgradnje vodovoda. Jasno je bilo izraženo le stališče Občine, da nikakor ne more in ne bo privolila v pogojevanje izgradnje vodovoda z različnimi odškodninskimi zahtevki na račun polaganja vodovoda po privatni posesti.

Z željo, da se vsi postopki začnejo čimprej, je bil na tem pogovoru ustanovljen začasni gradbeni odbor za izgradnjo vodovoda. Ljudje v posameznih zaselkih naj sami izberejo svojega člana za odbor, in to takoj, da bi odbor lahko pričel z delom in načrtoval aktivnosti skupaj s predstavnikom občine. Gradbeni odbor bo sodeloval pri vseh odločitvah in obveščal občane in lastnike počitniških hiš o poteku dejavnosti, finančni konstrukciji, soglasjih itd.

Torej, če povzamemo, lahko s skupnimi močmi na polževski planoti zgradimo sodoben vodovod v največ treh letih. Ob tem Turistično društvo Polzevo, ki predstavlja obliko združevanja vseh ljudi s tega območja, poziva slehernega, da brez zadržkov in odškodninskih zahtevkov omogoči izgradnjo po njegovi posesti, seveda ob pogoju, da izvajalci vrnejo zemljišče v prvotno stanje, da s skupno akcijo prepričamo slehernega, ki bi morebiti okleval pri odločitvi za vodovod, saj bodo stroški za posamezno gospodinjstvo manjši, če nas bo več.

Hkrati pa za razmislek predstavnikom občine: voda je nuja. Kapnice na polževski planoti bodo sleherni dan bolj onesnažene že zaradi splošnega onesnaževanja zraka, sedaj pa imamo zelo blizu velikansko smetišče, od koder bo mrčes dodatno, morebiti celo mikrobiološko nevarno, okužil kapnice. Če smo prav razumeli direktorja komunalnega podjetja, je občina prejela znatna sredstva na račun smetišča, in prav bi bilo, da del tega nameni tudi izgradnji vodovodnega sistema za zaselke, ki so v neposredni bližini smetišča.

In če je bilo med prisotnimi slišati tudi mnenje, da je vodovod politični projekt, da je enkrat že padel v vodo (iz kapnice!), da županstvo nima posebnega interesa do področja z vikendi, češ da lastniki počitniških hiš niso njegovi volivci, bi bilo prav, da te politične igrice Občina zavrne z dejanji. Nenazadnje, lastniki počitniških hiš, čeprav volivci drugje, bodo lahko ponesli dober glas v okolje svojega stalnega prebivališča. Lastne izkušnje so najdragocenejše in najbolj prepričljive. Kozarec cvička smo spili takoj, kozarec vode pa bomo v treh letih!

Za Turistično društvo Polzevo
Miloš Šušteršič in Dušan Boldin

IMP LIVAR, d.d. Ljubljanska cesta 43 1295 IVANČNA GORICA

Iščemo nove sodelavce za delovna mesta

1. **RAZVOJNI TEHNOLOG - ELEKTRONIK**
 - končana VII. stopnja izobrazbe elektro smeri
 - znanje programiranja na PC in procesnih računalnikih
 - znanje angleškega ali nemškega jezika
2. **več ORODJARJEV KV in MIZARJEV KV**
 - končana IV. stopnja izobrazbe - smer orodjar oz. mizar
3. **več SODELAVCEV ZA DELA V PROIZVODNJI**
 - končana osnovna ali poklicna šola
 - starost vsaj 18 let

Izbrani kandidati bodo sklenili delovno razmerje:

1. pod točko 1 za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 6-mesečnim poskusnim delom
2. pod točko 2 za določen čas 12 mesecev z možnostjo podaljšanja in 3-mesečnim poskusnim delom
3. pod točko 3 za določen čas 6 mesecev z možnostjo podaljšanja in 3-mesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave z ustreznimi dokazili in kratkim življenjepisom sprejemamo na zgoraj navedeni naslov, s pripisom - kadrovska služba, v roku 8 dni od dneva objave.

Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje 30 dni po končanem postopku.

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE Urad za žensko politiko

Ker se je v zadnjem času izredno povečalo število klicev, smo se odločili uvesti posebne ure za odgovarjanje na telefonske klice, številka pa je ostala enaka (080 12 13). Po novem svetovalka Urada za žensko politiko sprejema klice od ponedeljka do četrтка od 10. do 12. ure.

URNIK DELA ZDRAVNIKOV V ZD IVANČNA GORICA

1. OSNOVNA DEJAVNOST - SPLOŠNA AMBULANTA

JANEZ ZUPANČIČ, dr. med.

- ponedeljek in sreda dopoldne, od 7. do 13. ure
- torek in četrtek popoldne, od 13. do 19. ure
- petek po razporedu

Pacienti se lahko naročijo vsak dan sproti, na tel. št. 777-039, ali pri sestri na okencu, in sicer:
- za dneve, ko delajo dopoldne, od 7. ure do zasedenosti,
- za dneve, ko delajo popoldne, od 13. ure do zasedenosti.

METKA ČAMPA - LESJAK, dr. med.

- ponedeljek in sreda dopoldne, od 7. do 13. ure
- torek in četrtek popoldne, od 13. do 19. ure
- petek po razporedu

Pacienti pridejo na sprejemno okence in pri sestri dobijo številko, na kateri je zapisano tudi, ob kateri uri bodo predvidoma na vrsti. Vse ostale informacije lahko dobite na tel. št. 778-769.

DAVORIN KASTELIC, dr. med.

- ponedeljek in sreda popoldne, od 13. do 19. ure
- torek in četrtek dopoldne, od 7. do 13. ure
- petek po razporedu

Pacienti pridejo na sprejemno okence in pri sestri dobijo številko, na kateri je zapisano tudi, ob kateri uri bodo predvidoma na vrsti. Vse ostale informacije lahko dobite na tel. št. 778-769.

TONJA GOMZI-HRABAR, dr. med.

- ponedeljek popoldne, od 13. do 19. ure
- torek in četrtek dopoldne, od 7. do 13. ure
- sreda in petek dopoldne v ZD Zagradec, od 7. do 13. ure.

Pacienti se pri dr. Tonji Gomzi-Hrabar ne naročajo in ne dobijo številke, ker so predvidoma kmalu na vrsti. Vse ostale informacije dobite pri sestri, na tel. št. 777-039. Za čas, ko delajo v ZD Zagradec, pa na tel. št. 7806-119.

Vse nujne primere, kot so poškodbe, zvišana telesna temperatura, hude bolečine, sestre jemljejo naprej. Za injekcije in preveze se ni treba naročiti oz. ni treba vzeti številke, zato to povejte sestri pri sprejemnem okencu. V primeru, da mora zdravnik med ordinacijskim časom nujno na teren, je razumljivo, da se sistem poruši, zato prosimo za strpnost.

Zaradi letnih dopustov v juliju in avgustu bo ambulanta v ZD Zagradec zaprta. Bolniki, ki redno jemljete zdravila, si le-te preskrbite, preden bo vaš osebni zdravnik odšel na letni dopust.

2. OTROŠKI DISPANZER

GREGOR CASERMAN, dr. med. pediater

- ponedeljek in sreda popoldne, od 13. do 19. ure
- torek in četrtek dopoldne, od 7. do 13. ure
- petek po razporedu

ANA MARIJA KERŠIČ, dr. med. pediater

- ponedeljek in sreda dopoldne, od 7. do 13. ure
- torek in četrtek popoldne, od 13. do 19. ure
- petek po razporedu

Pacienti se lahko naročite vsak dan sproti na tel. št. 777-079, in sicer:
- za dneve, ko delajo dopoldne, od 7. ure do zasedenosti in
- za dneve, ko delajo popoldne, od 13. ure do zasedenosti.

Nujne primere, kot so zvišana temperatura, poškodbe in bolečine, sestra jemlje naprej. Ana Marija Keršič, dr. med., v dopoldanskem času od 8. do 11. ure opravlja sistematske preglede, zato v tem času ne sprejemajo bolnih otrok, razen v nujnih primerih.

3. ZOBOZDRAVSTVENA DEJAVNOST

JANA JEVNIKAR-LAMPRET, dr. stom.

- ponedeljek in četrtek dopoldne, od 7. do 13. ure
- sreda popoldne, od 13. do 19. ure

JOŽICA SIMONIČ-KUNEJ, dr. stom.

- tedensko izmenično dopoldne, od 7. do 13. ure, in popoldne, od 13. do 19. ure.

MATEJA TAVČAR, dr. stom., sprejema predvsem otroke, in sicer:

- ponedeljek in četrtek popoldne, od 13.30 do 17.30
- sreda dopoldne, od 8. do 12. ure
- torek in petek dopoldne, od 8. do 12. ure, v ordinaciji šolskega centra Ivančna Gorica

VESNA DŽUBUR, dr. stom., prav tako sprejema predvsem otroke, in sicer:

- ponedeljek popoldne, od 13. do 19. ure, v šolskem centru Ivančna Gorica
- sreda in četrtek dopoldne, od 7. do 13. ure, v šolskem centru Ivančna Gorica
- torek popoldne in petek dopoldne, v OŠ Šentvid pri Stični

VLADIMIR SANIČ, dr. stom. V ZD Zagradec

- ponedeljek in četrtek popoldne, od 13. do 19. ure
- torek, sreda in petek dopoldne, od 7. do 13. ure

Vsi pacienti se morajo vnaprej naročiti pri sestri ali po tel. 778-577, za ZD Zagradec pa na tel. 7806-119.

4. NUJNA MEDICINSKA POMOČ - DEŽURNA SLUŽBA

- vsak delavnik od 19. do 7. ure
- ob nedeljah in praznikih pa neprekinjeno 24 ur

Ob nedeljah in praznikih je dežurna ambulanta v ZD Ivančna Gorica od 8. do 10. ure, ob sobotah pa od 7. do 19. ure. V tem času lahko pokličete na tel. 777-039, če pa je dežurni zdravnik na terenu, pokličite 0609-624-071.

Marta Praznik

Razvojni forum v Novem mestu

IZVIR KRKE - Z NOVIMI USMERJEVALNO- INTERPRETACIJSKIMI TABLAMAMI

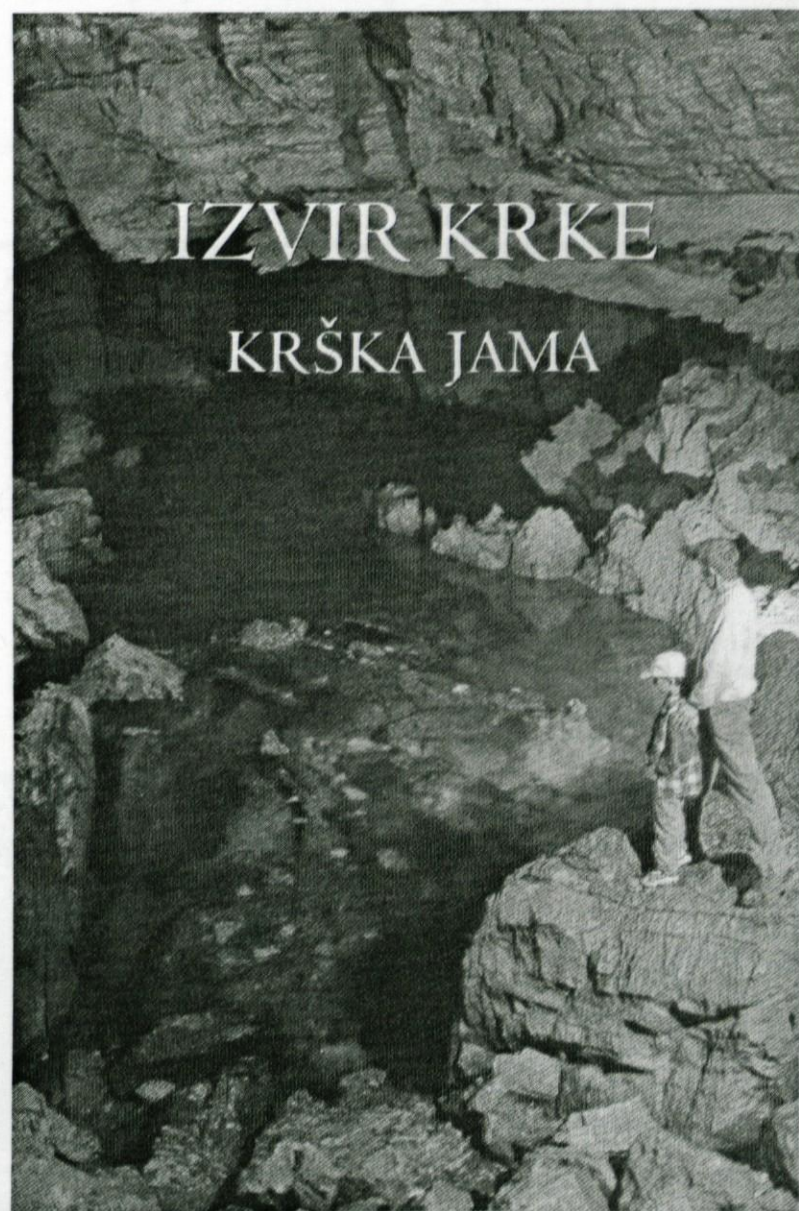
V Novem mestu je gospodarska zbornica v sodelovanju z Ministrstvom za malo gospodarstvo in turizem, Nacionalno turistično organizacijo in mestno občino Novo mesto organizirala 9. in 10. junija posvet na temo Trajnostni turizem in integralni regionalni pristop. Številnim turističnim delavcem so predavali znani domači in tuji strokovnjaki s področja turizma. Na plenarnem zasedanju je Franci Križan, v.d. direktor Nacionalne turistične organizacije predstavil: Strateške razvojne programe v slovenskem turizmu, trajnostni razvoj turizma in načrtovane aktivnosti za uresničitev strateških razvojnih ciljev. Peter Vesenjaj, direktor Hostinga d.o.o., pa je predstavil zakonske ovire razvoja trajnostnega turizma v Sloveniji. O trajnostnem turizmu in regionalnem pristopu je govoril dr. Marko Koščak, vodja projekta Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine. Zanimivo je bilo predavanje prof. dr. Boštjana Anka o prostoživečih živalih kot neizkoriščenem turističnem viru. Trženjski trendi v industriji trajnostnega turizma in Mednarodni trendi v trajnostnem turizmu pa sta bili temi Petra Nizette, svetovalca, in prof. dr. Harolda Goodwina, predsedujočega foruma z University of Greenwich. V sklopu delavnice pa so bile obravnavane praktične teme: Razvoj produktov trajnostnega turizma, Trženje produktov trajnostnega turizma, Pristop k trajnejšemu turizmu in Kako organizirati uspešne fotografske safari izlete.

Prepričani smo, da bodo vsa predavanja objavljena in dostopna vsem, ki niso imeli priložnosti, da bi sodelovali na tem izredno koristnem razvojnem forumu.

V okviru programa foruma je bil v soboto, 10. Junija, za vse udeležence organiziran izlet Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine. Prva izletniška točka je bil izvir Krke. Takoj po prihodu je pri Poltarici, pritoku reke Krke, goste pozdravila in nagovorila podžupanja občine Ivančna Gorica Milena Vrhovec. Gostom, med katerimi je bil tudi ambasador Združenega kraljestva Anglije David Loydd, je zaželela veliko prijetnih ur v naši zeleni dolini in tudi plodnega sodelovanja na področju razvoja turizma v okviru projekta Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine.

Ob tej priložnosti je bila tudi majhna slovesnost z odkritjem celostne označitve tretje lokacije (od skupaj 28 lokacij) izvira Krke - Krške jame. Na omenjeni lokaciji je bilo postavljenih 5 usmerjevalno-interpretacijskih tabel, ki jih tudi financira odbor Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine. Letos je predvideno odkritje oz. postavitve tabel še na treh do petih lokacijah, med katerimi je tudi Stična. Poleg tabel je Izvir Krke - Krška jama - dobil prvo zgbanko na osmih straneh z odličnim zgodovinskim besedilom in slikovno opremo.

P.K.

Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine

Najdaljša slovenska reka potrebna zdravljenja

REKA KRKA BO ČISTEJŠA!

Z veseljem, velikimi upi in odločno je minister za okolje in prostor z dvanajstimi župani občin (ostali štirje bodo pismo podpisali naknadno), ki mejijo na Krko ali so z delom okolja (s podtalnicami ali pritoki) vezani nanjo, podpisali PISMO O NAMERI ZA OHRANITEV IN IZBOLJŠANJE STANJA REKE KRKE. To ni bil zgodovinski dan za našo zeleno lepoticco: ta bo takrat, ko bodo v reki zaživel potočni raki. Ta dan pa je še zelo odmaknjen. Po oceni nekaterih strokovnjakov tja do leta 2020. Kljub temu pa je bilo ob podpisu pisma razpoloženje optimistično, za kar sta poskrbela z nagovori župan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret in minister za okolje in prostor Pavle Gantar. Oba obžalujeta, da je Krka že pri izviru onesnažena in sodi v II. kakovostni razred. Zato bodo potrebni veliki napor in finančna vlaganja, da vsaj v tem desetletju ustavimo onesnaževanje, v prihodnjem pa stanje izboljšamo in reko pripeljemo v I. kakovostni razred.

Vsi podpisniki pisma pa so prepričani, da je reševanje Krke sekundarnega pomena. Važnejše je, da hkrati rešujemo ključno vprašanje zajetij (in zalog) za pitno vodo in pritokov. Zato so pričakovali, da bodo za podpis pisma tako zagnani in pripravljeni vsi, ki lahko že na osnovi dosedanjih zakonov in predpisov storijo za čisto Krko veliko več kot doslej.

Za uresničitev namer bo imenovan odbor podpisnikov. Pobudniki so imeli srečno roko, saj so uspeli pregovoriti mag. farm. Miloša Kovačiča, generalnega direktorja tovarne zdravil Krka iz Novega mesta, za vodenje organizacijskega odbora. Nekdo je v šali dejal, da je za to mesto izbran pravi strokovnjak, saj bo lahko brez problemov našel tudi za ozdravitev Krke pravo zdravilo.

In poglejmo vsebino pisma:
**PISMO O NAMERI
ZA OHRANITEV IN
IZBOLJŠANJE STANJA REKE
KRKE**

PODPISNIKI TEGA PISMA

- ugotavljajo, da je Krka eden najpomembnejših naravnih spomenikov Slovenije in zlasti Dolenjske,
- se zavedajo, da Krka kot najdaljša slovenska in po velikosti in lepoti druga kraška reka zasluži dolgoročno in projektno reševanje onesnaženosti ter varstvo pred drugimi posegi, ki ogrožajo

njeno neokrnjenost,
- so trdnega mnenja, da Krka ne sme postati struga za odpadne vode,
- so prepričani, da je mogoče in potrebno s skupnimi močmi prebivalcev v porečju Krke in drugih pristojnih oziroma zainteresiranih oseb ustrezno ukrepati, da bi se stanje izboljšalo.

IN SO ZATO

- upošteva strokovno mnenje Zavoda RS za varstvo naravne in kulturne dediščine, po katerem je Krka najbolj značilna reka z veliko estetsko in krajinsko vrednostjo ogrožena zaradi onesnaževanja že od izvira ter planirane izgradnje vodnih zajetij,
- upošteva izvid Hidrometerološkega zavoda RS, po katerem so v Krki prisotne fekalne bakterije, težke kovine raznih vrst in drugi viri onesnaževanja,
- upošteva strateške dokumente o varstvu okolja v več obkrskih občinah in
- upošteva pobude, da porečje Krke proglasi za krajinski park.

SKLENILI NASLEDNJE

PISMO O NAMERI

PODPISNIKI SE V OKVIRU SVOJIH PRISTOJNOSTIH IN MOŽNOSTIH ZAVEZUJEJO, DA BODO:

- javno in zelo odločno opozarjali na probleme ohranitve in izboljšanja stanja reke Krke,
- pri vseh svojih aktivnostih, zlasti pri sprejemanju programov in prostorskih dokumentov, upoštevali to,
- skrbeli za ustrezen nadzor, vključno z okrepitevijo inšpekcijskih služb,
- organizirali akcije med obkrski prebivalci, zlasti zato, da bi le-ti začutili potrebo po čisti in neokrnjeni Krki,

- si prizadevali za pripravo dolgoročnega projekta ohranitve in izboljšanja Krke, ki bo zajemal zlasti ugotovitev dejanskega stanja ter predlog ukrepov s finančnim ovrednotenjem; pri tem si je treba prizadevati za pridobitev sredstev od RS in iz mednarodnih virov; za izdelavo projekta mora biti izdelan operativni plan z nosilci in roki.

Za operacionalizacijo tega pisma se oblikuje odbor podpisnikov, v katerem je po en predstavnik vsakega podpisnika. Odbor vodi predsednik, ki ga izvolijo ali imenujejo podpisniki pisma.

Podpisniki so sporazumni glede tega, da to pismo ne pomeni nobene materialne obveznosti za kateregakoli od njih, razen skupnega dogovora o financiranju določene programske akcije, da pa pomeni obveznost, da se pri svojem delovan-

ju držijo navedenih usmeritev.

PODPISNIKI PISMA:
PAVLE GANTAR, MINISTER ZA OKOLJE IN PROSTOR;
ŽUPANI OBČIN: BREŽICE - VLADISLAV DERŽIČ, DOBROPOLJE - ANTON JAKOPIČ, DOLENJSKE TOPLICE - FRANC VOVK, GROSUPLJE - JANEZ LESJAK, IVANČNA GORICA - JERNEJ LAMPRET, KRŠKO - FRANC BOGOVIČ, NOVO MESTO (podžupan) - MARJAN SOMRAK, RIBNICA - JOŽE TANKO, ŠKOCJAN - JANEZ POVŠIČ, TREBNJE - CIRIL PUNGARTNIK, VELIKE LAŠČE (podžupan) - ANTON ZAKRAJŠEK, ŽUŽEMBERK - FRANC ŠKUFCA; ZDRUŽENJE PROJEKTA "PO POTEH DEDIŠČINE DOLENJSKE IN BELE KRAJINE" - JANKO GOLEŠ; ZDRUŽENJE SLOVENSKO EKOLOŠKO

GIBANJE - FRANC HEGLER; ZAVOD ZA RIBIŠTVO SLOVENIJE - LJUBICA ŠTRUKELJ; RIBIŠKA ZVEZA SLOVENIJE - STANISLAV BRADEŠKO.

Pred podpisom pisma o nameri in pred kajakaškim spustom po Krki, ki je bil v organizaciji KKK Krka, je član org. odbora spusta Tomaž Slana pozval vse krajan Dolenjske k bolj zavzetemu odnosu do voda in Krke, Anica Kozinc pa je spomnila vse odgovorne za čistejšo okolje na večjo odgovornost za reševanje problema onesnaževanja naših voda, še posebej reke Krke in njenih pritokov.

Vse povabljene je poleg napisa DOBRODOŠLI ob sprejemu pozdravil tudi transparent z napisom ODNOS DO VODE - ODNOS DO ŽIVLJENJA.

PK

izlivu v Savo njeno stanje prav katastrofalno.

Spomini mi pohitijo v moje otroštvo. Najlepše trenutke sem preživel na bregovih Krke; bila mi je druga mati, bogatila me je s svojimi lepotami, me v vročini ohladila in mi pogasila žejo. Naši otroci se še kopljejo v njej, za pitje ni več primerne. Jo bodo naši vnuki le od daleč gledali: umazano, mrtvo?

Bila nam je dana kot čudovit naravni biser, ki ga nismo znali prav ceniti; morda smo se premalo zavedali njene dragocenosti; zamenjali in onesnažili smo jo.

Toda ni še prepozno! Poglejmo sami vase, vprašajmo se, kaj lahko vsak izmed nas stori, da bo reka Krka živela. Potrudimo se danes, kajti jutri bo morda prepozno. Ne prikrajšajmo svojih otrok in vnukov za žuborenje Krke in šumenje valčkov, ki si šepetajo, da sta na Zemlji ljubezen in življenje - kljub minljivosti - večna.

APEL DRŽAVNIM IN OSTALIM ORGANOM TER ZDRUŽENJEM, ODGOVORNIM ZA VODO
(Prebran...kot zgoraj)

Živimo v času, ko postaja področje ekologije ena izmed najpomembnejših tem na sejah, razpravah, pa tudi pri pogovorih v vsakdanjem življenju. Številni ministri in svetovalci si prizadevajo za ureditev tega področja.

Na drugi strani so posamezniki, ki se prav tako trudijo in iščejo najboljše rešitve; toda skupnega jezika nekako ne najdejo. Vsi pa vemo, da je pot in da obstaja upanje tudi za čisto, neonesnaženo Krko.

Pozivamo torej vse, ki imate možnost in moč, da na osnovi obstoječih predpisov in zakonov storite na tem področju več kot doslej: Ne stojmo vsak na svojem bregu in ne opazujemo stisnjenih ustnic Krke, ki umira. Poiščimo skupno rešitev, očistimo in rešimo našo! Če se bo rešitev našla, bo oživilo upanje, ki že dolgo tli globoko v meni. Upanje, da bodo čez čas spet zaživel raki, ki jih je pred mnogimi leti iztrebila kuga. Takrat je Janez Dular napisal roman Krka umira. Morda pa se bo čez leta našel kdo, ki bo zapisal Krka je umirala, pa so ljudje z obeh bregov reke stopili skupaj, si segli v roke - in vrnili so ji življenje.

Če bo tako, se bomo še s toliko večjim veseljem vsako leto znova vračali v njeno naročje in kot v tiho zahvalo za vrnjeno življenje nas bo znova in znova radostno spremljala, nas vedno znova bogatila in osrečevala.

(napisala g. Tina - Krka)

ZA RAZVEDRILLO IN SPROSTITEV

POZNATE NAŠE KRAJE?

Če veste, kje stoji ta božji hram, napišite kraj na črto pod sliko.

ŠALE BREZ ILUSTRACIJ

Kar tiho naj bo

Oči: "Joj, Katarinca, že v šolo boš šla, pa še ne znaš sama jesti!"
Katarinca: "Kar tiho bodi. Mami mi je povedala, da si se ti naučil piti šele po poroki!"

Dopust dobro dene

Tine: Zares, Miha, sijajno izgledaš.
Miha: Da, da. To pa naredi dopust na morju.
Tine: Kaj si bil na morju?
Miha: Ne jaz, ampak moja žena.

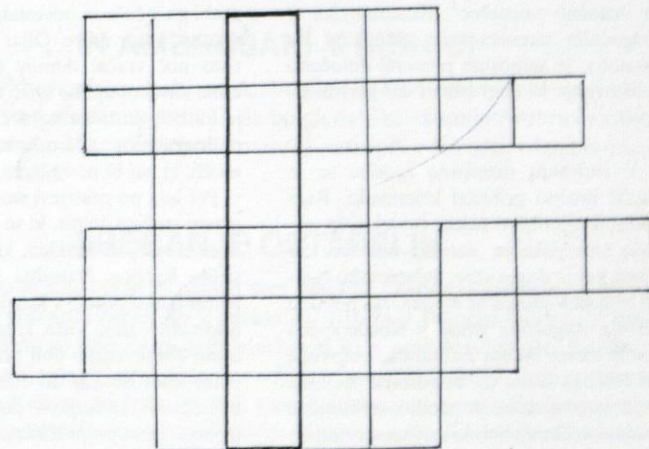
Je že pozabil

Oči: "Pozno je že, gremo spat. Prav bi bilo, da bi se tudi Metkin fant že poslovil!"
Mami: "Pustiva ju, naj še malo pokramljata. Spomni se, kaj sva delala midva, ko sva bila mlada."
Oči: "O hudiča, na to sem pa čisto pozabil. Takoj ga bom zapodil!"

KVIZ

- V nekem letopisu je bil objavljen tale podatek:
Triglav (Italija-Nemčija) 2864 m.
Katerega leta je izšel ta letopis?
a) 1919
b) 1942
c) 1848
- Kateri vladar nikoli ni vladal na našem ozemlju?
a) Jožef I.
b) Leopold II.
c) Napoleon III.
- Kateri vrh je najvišji v naši občini?
a) Mačkov vrh
b) Obolno
c) Gradišče
- Kaj je v mehurčkih, ki izhajajo iz odprte mineralne vode?
a) ogljikov dioksid
b) kisik
c) dušik
- Kaj so škrebni?
a) suho sadje
b) glineni lonci
c) regratovi listi
- Kateri svetnik je farni patron v Višnji Gori?
a) sv. Kozma
b) sv. Bernard
c) sv. Tilen

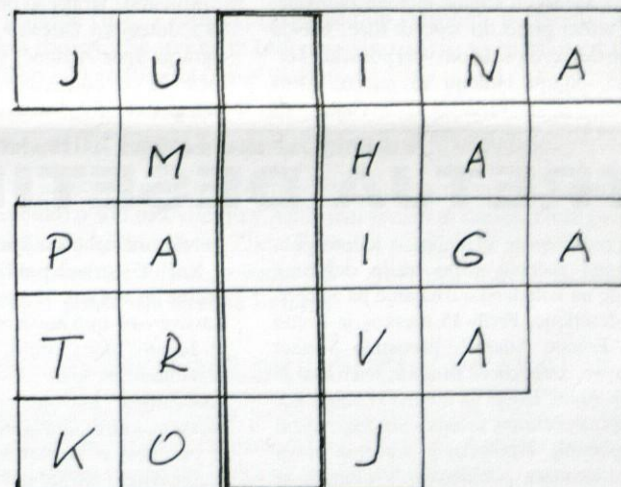
KRIŽANKA Z GESLOM

V vodoravne vrste vpišite vasi z imenom LESKOVEC, MULJAVA, KAL, SELA, MEKINJE in BAKRC, pa boste v poudarjenem navpičnem stolpcu lahko prebrali ime znanega časopisa.

KRIŽANKA Z GESLOM

Dodajte manjkajoče črke in boste v poudarjenem navpičnem stolpcu lahko prebrali, kdo je glavni v naši občini.

DEDIŠČINA VODNIH MLINOV IN ŽAG OB TEMENICI (1)

O ZAČETKU MLINARSTVA IN PRVIH MLINIH V TEMENIŠKI DOLINI

Po raziskavah zgodovinarjev sodi mlinarstvo med človekove najstarejše dejavnosti. V knjigi Julija Titla z naslovom Vodni mlini in mlinarstvo v slovenski Istri lahko preberemo, da so mletje poznale že neolitske kulture v prazgodovini. Žito so drobili z drsenjem okroglega kamna po večji ravni kamniti plošči ali pa v lesenih, lončenih ali kamnitih možnarjih.

Kasneje se pojavijo ročni mlini ali žrmlje, ki so bili bolj učinkoviti. Za pogon tovrstnih mlinov so bile primerne tudi domače živali. Vodni mlini se pojavijo šele v prvem stoletju pred našim štetjem v Mali Aziji, od tod pa so jih prevzeli Rimljani. Po njihovi zaslugi so se pojavili tudi na slovenskem ozemlju, vendar pa so se razširili šele od zgodnjega srednjega

veka dalje. Poleg vodne energije se je v vzhodni Perziji od 7. stoletja dalje uporabljala za mletje žit tudi energija vetra. Prvi vetrni mlini so se v Evropi pojavili v 11. stoletju v Normandiji, v 13. stoletju so se razširili na Nizozemskem, v Nemčiji in Rusiji. Tudi na Slovenskem smo v preteklosti (od 16. stoletja dalje) poznali mline na veter, zlasti v severovzhodni Sloveniji. Eden zadnjih je deloval še do leta 1957 v vasi Kokolajnsček pri Ljutomeru.

Mlini ob Temenici se v zgodovinskih virih posredno omenjajo že od sredine 13. stoletja dalje, kar lahko zasledimo v knjigi Jožeta Mlinariča z naslovom Stiška opatija 1136 - 1784. Na jožefinskem zemljevidu iz 2. polovice 18. stoletja je ob zgornjem toku Temenice (od izvira Temenice pod vasjo Javorje pa do Stranj pri Velikem Gabru) vrisanih kar 11 mlinov, ob njenem pritoku Bukovici pa je tedaj stal samo Balentinov, nekdanj grajski mlin pod Pristavo. Približno v istem številu so se mlini ob Temenici ohranili vse do začetka sedemdesetih let 20. stoletja. Od izvira so si

sledili: Špančkov, Pintarjev, Malnarjev, Prbilov, Malenski, Miučev, Hribski, Gršetov, Žagarjev, Razdrejnov, Akorenčkov, Stranski ter v Stranjah pri Velikem Gabru še Malnarjev in Jerajev mlin. Pritoka v njenem zgornjem delu pa sta poganjala šest mlinov. Na Ješkem potoku je deloval eden, ob Bukovici pa jih je bilo kar pet: Balantinov, Rjavčkov, Burščkov, Grilov in Francakov.

Po letu 1945 so se zaradi različnih gospodarskih (obvezna oddaja) in družbenih razmer začeli mlini počasi drug za drugim ustavljeni. Pojav hitrejših in modernejših valjčnih mli-

nov (v Stični in Zagradcu) je vse bolj spodrival majhne in nekonkurenčne mline na kamen, kakršni so bili značilni za zgornji tok Temenice. Zato so manjši mlinarji začeli opuščati obrt in so se raje zaposlili ali pa so se začeli ukvarjati izključno s kmetijstvom. Ob celotnem toku Temenice in njenem porečju, od izvira do izliva v Krko, se je do danes v delujočem stanju ohranil samo še Grilov mlin ob Bukovici v Čagoščah, ki še občasno melje samo za lastne potrebe.

(Se nadaljuje)

Dušan Štepec, univ. dipl. etnolog in kult. antropolog ter prof. umet. zgod.

Najbolj znan slovenski mlin na veter je stal na Koprivniku nad Bohinjem, upodobljen je bil tudi na Rojčevi razglednici okoli leta 1900.

O nekdanjih mlinih ob Temenici priča "muzej na prostem" pred nekdanjo osnovno šolo v Temenici, ki je bil zasnovan okoli leta 1978 po zamisli že pokojnega Toneta Kozlevčarja.

KLOŠTRSKI ŽOLNIR NA MULJAVI

Zadnji dan junija so v letnem gledališču ob Jurčičevi domačiji na Muljavi krstno uprizorili Jurčičevega Kloštrskega žolnirja. Izvirno povest iz 18. stoletja je v dvajsetih slikah dramaturgiral in postavila na oder gospa Danica Kastelic.

Več kot petdeset Muljavcev nastopa v zgodbi o tujcu, ki je prišel v Kostanjevico in vnesel nemir med domačine. Jurčič je snov za povest našel v očetovem domačem kraju, Jablanici nad Kostanjevico, kjer ga je navdušila slikovita okolica in "otočno mestece" Kostanjevica z mogočnim samostanskim zidovjem. Za pisatelja je samostan pomenil določeno spoštovanje in imel hkrati čar skrivnosti.

V snovanju razgibane zgodbe se je Jurčič močno približal kriminaliki. Razpletel je zgodbo o tujem človeku, ki pri naša slovenskemu narodu nesrečo. Še zlasti, ker je druge vere; ljubezensko čustvo in dober namen ne štejeta. Na pobudo priorja Avguščina pride v Kostanjevico zemljemerec Adam Žabranek, poljskega ali češkega rodu, da bi postavil mejnike med samostanom in zemljo sosednjega graščaka. Domačini, ki budno spremljajo vsak prišlekov korak, inženirja poimenujejo "žolnir". Ko konča delo, ga menihi dobro izplačajo, sam pa se odloči ostati v Kostanjevici in se naučiti slovenskega jezika. Ker ne hodi kot drugi ljudje v cerkev, postane kloštrski prior nezaupljiv do mladega moža, ki je precej samosvojen in tih. Cele dneve se spreha po kraju in ljudje začnejo kmalu govoriti, da zahaja na Kodranjico h Katrici, priorjevi nečakinji. Priorja skrbi prihodnost Katrice, ki živi sama z bolno materjo, zato poskuša prepričati njuna srečevanja. Po eni strani naroča prior vsem, ki so v stiku s Katrico, naj nanjo pazijo, na drugi strani pa si žolnir z denarjem kupuje njihovo zaupanje, da lahko pride do lepe deklice. Ribiču daje denar, da se lahko vozi po Krki s čolnom, oljarku Holteju za pijačo, vdovi Lešpeti za skromno sobico... Čeprav so

odnosi nerešeni, se vsi trudijo, da bi živeli vsaj navidezno v miru.

Zgodba se zaplete, ko prior najde žolnirjevo pismo, v katerem prosi prijatelja za lažen krstni list, da bi se lahko poročil s Katrico. Prior se odloči, da bo dokončno prepričal ljubezen med nečakinjo in neiskrenim tujcem. Hkrati se tudi lokalni mladeniči zmenijo, da bodo branili domačo fantovsko čast pred Katrico, zato v gozdu žolnirja pretepejo. Mladi tujec se hoče maščevati priorju, zvabi ga v čoln in odvede v temno noč, v kateri prior umre. Oljark Holte, ki se je tisto noč vračal domov mimo reke, je edini slišal obupane klice na pomoč. Ker je bil bolj čudaške narave, je to pripisal nadnaravnim silam oz. povodnemu možu, ki naj bi nesrečnika zvalil v vodo.

Pol leta po priorjevi smrti se v Novem mestu srečata žolnir, ki se je tiste usodne noči odselil, in Maklen, ki je novi varuh sirote Katrice. Naredita kupčijo, da se žolnir lahko poroči s Katrico. V tem času hudo zbolijo ribič Vide, ki se zaveda, da je samo žolnir lahko ubil priorja, ker je še edini imel dostop do čolna. V njem je našel tudi žolnirjevo pismo. Hoče se izpovedati in prepričati poroko, kar mu s pomočjo Holteja in menihov tudi uspe. Žolnir si od hudega vzame življenje.

Amaterski igralci so že osemnajstič zapored na Muljavi uprizorili Jurčičevo delo. Letošnja uprizoritev Kloštrski žolnir je še posebej zanimiva zaradi manj znane zgodbe in same vsebine. Roman je Jurčič napisal istega leta kot Desetega brata (1866) in je nastal po Domnu, Tihotapecu in Juriju Kozjaku. Zgodovinska zgodba je aktualna v smislu tolerance in strpnosti do tujcev, a hkrati opozarja na samozavest slovenskega človeka in identiteto s svojim narodom.

Muljavski igralci so dogajanje poudarili z dolensko narečno govorico, žolnir (igra ga Igor Adamič) pa se je od njih ločil že v bolj izbornopogovornem jeziku. Zelo dobri so skupinski prizori v

krčmi in na razpotju, kjer ženske, otroci in pivci ves čas komentirajo žolnirjeva dejanja, kot protiutež pa je režiserka Danica Kastelic izvrstno postavila konflikte med priorjem (Jože Sinjur) in žolnirjem, ljubezen med mladima dvema (Katrico igra Maja Koželj) ter naivne pogovore dveh posebnic, ribiča Videja (Samo Matkovič) in Holteja (Dušan Grden). Igralci z največ izkušnjami pa so gotovo: Ciril Jurčič, pisatelj pranečak, Slavko Kastelic, Lojze Ihan, Milena Jurčič, Milka Zajc, Marija Rus in drugi.

Sceno je oblikoval Jože Sinjur, poslikal pa Dore Južna. Luč je postavil Branko Glavan, za kostume pa sta bila zadolžena Marija Rus in Jože Sinjur. Da smo predstavo lahko slišali vsi gledalci v prelepem, naravnem amfiteatru pod Jurčičevo domačijo, je poskrbel Martin Bele.

Organizatorica predstave, gospa Tatjana Lampret, je o prizadevnem delu igralcev in letošnji uprizoritvi dejala: "Muljavci, predani Jurčiču in gledališki tradiciji, si z režiserko, gospo Danico Kastelic, prizadevamo narediti zanimivo, prepričljivo predstavo v sočnem domačem narečju, takšno, da boste govorili: Dobri so ti, Muljavci. Še pridemo v to gledališče. Ta prijazna gledališka družina združuje mlade in malo manj mlade, že izkušene gledalce in takšne, ki se letos prvič preizkušajo v letnem gledališču. Razdajajo svoj prosti čas, dobro voljo in bogatijo naše življenje. Požrtvovalno ljubiteljsvo v času, ko se mnoge vrednote izgublajo, zasluži torej še posebno mesto in pozornost".

Ponovitve Kloštrskega žolnirja v letnem gledališču na Muljavi si boste lahko ogledali še štirikrat v juliju (7., 8., 14. in 15. julija 2000 ob 21. uri) ter predvidoma zadnji vikend v avgustu oz. v začetku septembra.

Barbara Rigler

Za: Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti Območna izpostava Ivančna Gorica

VEM ZA DOLINO

Vem za dolino, ki je lepša od drugih dolin, vem za bregove, najbolj zelene, vem za trate dehteče...

in poznam pesem valov Krke šumeče.

Ob tej prelepi Krki smo se zbrali, da bi prisostvovali tradicionalnemu spustu kajakašev in kanuistov po reki. Veseli in ponosni smo, da že štirindvajsetič zapored gostimo ljubitelje narave, voda, ljubitelje naše in vaše reke.

Toda kljub čudovitemu vremenu, kljub tako številni udeležbi športnikov, rekreativcev in gostov naše veselje ni popolno. Kot nož se nam zareže v srce dejstvo, da je naša čudovita reka onesnažena že pri izviru in da je pri izlivu v Savo njeno stanje prav katastrofalno.

Spomini mi pohitijo v otroštvo. Najlepše trenutke sem preživel na bregovih te reke; bila mi je druga mati: bogatila me je s svojimi lepotami, me v vročini ohladila in mi pogasila žejo. Naši otroci se še kopljejo v njej, za pitje ni več primerne. Jo bodo naši vnuki lahko le od daleč gledali, umazano in mrtvo?

Bila nam je dana kot čudovit naravni biser, ki ga nismo znali prav ceniti; morda smo se premalo zavedali njene dragocenosti; zamenjali in onesnažili smo jo.

Toda ni še prepozno! Poglejmo sami vase, vprašajmo se, kaj lahko vsak izmed nas stori, da bo Krka živela. Potrudimo se danes, kajti jutri bo morda prepozno. Ne prikraščajmo svojih otrok in vnukov za

žuborenje Krke in šumenje valčkov, ki si šepetajo, da sta na zemlji ljubezen in življenje - kljub minljivosti - večna.

Živimo v času, ko postaja področje ekologije ena izmed najpomembnejših tem na sejah, razpravah, pa tudi pri pogovorih v vsakdanjem življenju. Številni ministri in svetovalci si prizadevajo za ureditev tega področja.

Na drugi strani so posamezniki, ki se prav tako trudijo in iščejo najboljše rešitve, toda skupnega jezika nekako ne najdejo. Vsi pa vemo, da je pot in da obstaja upanje tudi za čisto, neonesnaženo Krko.

Pozivamo torej vse, ki imate možnost in moč, da na osnovi obstoječih predpisov in zakonov storite na tem področju več kot doslej. Ne stajmo torej vsak na svojem bregu in ne opazujemo stisnjenih ust Krke, ki umira. Poiščimo skupno rešitev, očistimo in rešimo našo reko. Če se bo rešitev našla, bo oživilo upanje, ki že dolgo tli globoko v meni. Upanje, da bodo čez čas v Krki spet živeli raki, ki jih je pred mnogimi leti iztrebila kuga. Takrat je Janez Dular napisal roman Krka umira. Morda pa se bo čez leta našel kdo, ki bo zapisal: Krka je umirala, pa so ljudje z obeh bregov reke stopili skupaj, si segli v roke in ji vrnilo življenje.

Če bo tako, se bomo še s toliko večjim veseljem vsako leto znova vračali v njeno naročje in kot v tiho zahvalo za vrnjeno življenje nas bo znova in znova radostno sprejemala, nas vedno znova bogatila in osrečevala.

TRETJA DESETINA ZBORNİKA

ZBORNİK OBČİN GROSUPLJE, IVANČNA GORICA, DOBREPOLJE 21

Pred nami je 21 knjiga, s katero publikacija začne svojo tretjo desetino, glede na koledarsko izhajanje pa že četrto desetletje. Prvih 15 zvezkov je uredil dr. France Adamič, preostale Mihael Glavan, odgovorni urednik vseh pa je Ivan Ahlin. Izdaja ga uredniški odbor kot skupina občanov, seveda s pomočjo občin in podjetij. Tipološko je Zbornik prava domoznanska publikacija. Vsebinsko je zamejena na področje naših treh občin, tematsko pa odprta za vsa področja zgodovine, kulture, znanosti, umetnosti, gospodarstva in občanov preteklega in sedanjega časa. Zbornik s svojo vsebino, uredniško naravnostjo in avtorskimi pogledi na tematiko in družbeno stvarnost tudi trajno pričuje o času in življenju našega področja, zato bo zanimiv tudi v prihodnje. Morda je vredno posebej omeniti veliko količino bibliografskega in drugega dokumentacijskega gradiva, ki je dragoceno izhodišče in oporišče za vsako nadaljnje znanstveno, strokovno ali ljubiteljsko raziskovanje.

Letošnji Zbornik je spet zelo obsežen, saj prinaša 36 prispevkov 23 avtorjev na 307 straneh. V besedila je vključeno kar 80 fotografij, ki knjigo bogatijo s svojo posebno sporočilnostjo. Tretja desetina se začne tudi z novo zunanjo opremo, ki je sodobnejša, trdnjša in prikupnejša. Publikacija je soliden tiskarski izdelek domače tiskarne Partner Grosuplje.

Vsebinska

V razdelku Področna zgodovina, ki je vselej začetni, so uvrščeni 4 članki, ki analizirajo politično, gospodarsko in kulturno zgodovino od 17. stoletja do najnovejših časov. Prvi je tretje nadaljevanje Male kronike občine Grosuplje, ko jo po virih, pričevanjih in spominih piše dr. France Adamič. Iz podobnih izhodišč zarisuje obrtništvo v bivšem sodnem okraju Višnja Gora Franc Kalar, Mihaela Jarč Zajc pa v etnološko zasnovanem prispevku opisuje višnjanske košarice. V nadaljevanju zgodovinskega razdelka Mihael Prijatelj pojasnjuje zgodovino gradu Grundelhof, ki je že v Valvasor-

jevem času stal blizu Šentvidu pri Stični.

Kar 95 strani pokriva sklop Naše občine in občani, ki spet prinaša predstavitev vseh treh novih občin. Napisali so jih župani: Janez Lesjak, Jernej Lampret in Anton Jakopič. Vsi trije pišejo o doseganju razvoju občin, o gospodarskem, kulturnem in socialnem položaju občanov, o razmerjih do države ter predstavljajo svoje delovne načrte in razvojna pričakovanja. Razdelek o občinah in občanih ob tem prinaša še osem prispevkov: dva tehtna članka o aktualnih gospodarskih projektih (Gradnja avtocestnega odseka Višnja Gora-Bič in Vodopreskrba v naših krajih na prehodu v novo tisočletje), predstavitev dveh podjetij (Tekstilna tovarna Motvoz in platno in kovinarstvo Gastronom), ene nove in ene razširjene šole (Brinje na Grosupljem in Dobropolje), en članek pa diahrono osvetljuje lesne obrti v Dobropolju.

Drugi največji vsebinski delež Zbornika je odmerjen znanosti, kulturi in književnosti. Marija Janežič in Jakob Müller sta temeljito pregledala vse, kar so (Bleiweisove) Novice v šestih desetletjih napisale o naših krajih in ljudeh. Ema Sevšek je predstavila svoje domačine v umetniški besedi Pisatelja Karla Mauserja. Mihael Prijatelj pa je prispeval zanimivo jezikovno analizo lokalnega testameta iz leta 1905. Arhitekt Tine Kurent je z gematričnega gledišča pojasnil in z večjim številom skic podkrepil rimsko postojanko v Prapročah, od koder je tudi njegov stric Louis Adamič, o katerem krožijo nekatere zmotne trditve, ki jih Kurent

popravlja v svojem drugem prispevku tega razdelka. Dobropoljska dolina ohranja bogato narodopisno dediščino, katere del so tudi pustovanja. Tistega v Ponikvah opisuje Jože Lenarčič.

Najbolj tipično domoznanska sta zadnja dva razdelka: Kronika, jubileji, kulturni dogodki in Gradivo, ki prinašata zelo veliko dragocenega tkiva za informacijsko-dokumentacijsko rabo. Najprej so na vrsti portreti štirih pomembnih občanov, ki so dočakali 80 let: Cvetko Budkovič, Marija Janežič, Viktor Žnidaršič in Nana Grošelj-Vehovec, spomnili smo se seveda tudi 100. obletnice rojstva Louisa Adamiča, Stanka Preka ob slovesu in seveda 70-letnice našega odgovornega urednika Ivana Ahlina. Nekoliko drugače vsebino ima prispevek ob 40-letnici delovanja Turističnega društva Županova jama.

Zaključni gradivski del Zbornika je dvodelen. Prvi prinaša zanimive in koristne drobce s kulturnega področja, ki so tokrat vsi razen enega povezani z Adamičem. Bogat je tudi bibliografski del tega razdelka, ki obsega celih 50 strani drobnega tiska. Bibliotekarja Marija in Drago Samec objavljata natančno in temeljito Bibliografijo člankov za naše tri občine in Domoznansko bibliografijo knjig s tega področja za minuli dve leti. Tudi dodatni oglasni del z 32 enotami ima svojo vrednost, saj informira bralce o lokalni gospodarski ponudbi, pa tudi o tem, kdo publikacijo podpira. Zbornik je za vsega 2300 SIT dostopen na sedežu uredništva in v Splošnoizobraževalni knjižnici na Grosupljem.

Mihael Glavan

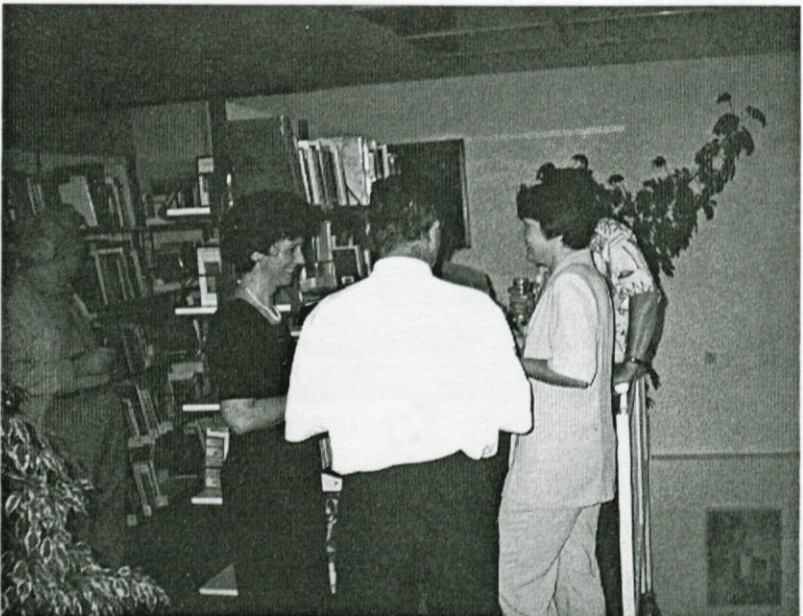
OTVORITEV LIKOVNE RAZSTAVE JELKE ROJEC

Otvoritev likovne razstave Jelke Rojec v knjižnici Ivančna Gorica je bila junija nadvse slovesna in prijetna. Z lepimi besedami so jo na ogled pospremili: ravnateljica knjižnice

Roža Kek, predsednica likovnega društva Ferdo Vesel Antonija Novak in župan Jernej Lampret. Obiskovalci so lahko uživali tudi v kratkem, a prijetnem kulturnem programu, ki so ga oblikovali Jelkini sorodniki in prijatelji, ona sama in glasbena šola s kitaristom Boštjanom. Jelka je povedala nekaj misli o umetnosti in o tem, kaj je le-ta pomeni. Lahko smo videli, da umetnost veliko pomeni vsej njeni družini, saj je v knjižnici še dolgo odmevalo prelepo petje njene sestre Božene Kutnar, razstavo pa so pospremili tudi njeni starši, otroci in mož, ki se med drugim, kot smo izvedeli, poizkuša tudi v pisanju pesmi.

Likovna razstava bo v knjižnici na ogled še med poletnimi počitnicami, zato vljudno vabljeni. (KM)

MAJSKO GLEDALIŠČE V TEMENICI

KULTURNI DELAVCI - ČLANI GLEDALIŠKE SKUPINE IZ TEMENICE- SO PRIPRAVILI PREDSTAVO, KI JE ZABAVALA IN DODOBRA NASMEJALA POLNO DVORANO KULTURNEGA DOMA

V soboto, 27. maja, je bil skoraj poletno topel majski dan in v dvorani v Temenici je bilo soparno. Na predstavo gledališke skupine Kulturnega društva Temenica sem šla s prijatelji. Vabilo je napovedovalo komedijo Marjana Marinca z naslovom Poročil se bom s svojo ženo. Dobro!? In sem šla.

Zgodba je pravzaprav bolj preprosta, kot je obetal naslov, je pa polna komičnih zapletov in situacij, prava komedija, ki ob dobri interpretaciji besedila izzove salve smeha. In prav to se je dogajalo na ta soparen sobotni večer.

Krajani in drugi ljubitelji amaterskega gledališča so napolnili dvorano v Domu krajanov do zadnjega kotečka. V prednjih vrstah so se usidrali otroci; živahni in klepetavi, praznje oblečeni so se držali nekako svečano. Mnogi obiskovalci so prihajali še zadnji hip, ko so kar se da hitro odvrgli orodje za košnjo in spravilo sena.

Prepričana sem, da sem še slabo uro pred tem nekatere gledalce videla sredi pokošenih travnikov, pa jih utrujenost ni premagala, da bi ostali doma. To lahko pripišemo močni pripadnosti dogodkom v svojem kraju in želji po sproščenem, zares razvedrilnem smehu.

Ko se je zavesa dvignila in se je dogajanje na odru pričelo, smo vsi prisluhnili. Teklo je lepo, brez zadreg, in počasi se mi je zazdelo, da ne sedim na predstavi, ampak gledam življenje v neki hiši, ki pravzaprav ni gledališki oder. Gledalci so se občasno kar stopili z nastopajočimi na odru, kar vsekakor kaže, da je šlo za srečno izbiro teksta in posrečen in uspešen režijski koncept. Predstava je uspela zaradi sproščene interpretacije teksta, z vložki, ki so komičnost dogodkov še podkrepili, in gledalci so se oddolžili s smehom in ploskanjem, kar se za dobro komedijo tudi spodobi. Predstava je tekla brez nepotrebne patetike, z očitno željo, nasmejati obiskovalce in jih razvedriti.

Režiserka Jelka Rojec očitno dobro pozna želje krajanov. Izbrala je primeren tekst in s spretnim vodenjem iztisnila iz igralcev kar največ. Nekateri, malce karikirani liki, so bili še posebej uspešni in so celo prekosili nosilce glavnih vlog. Včasih je bilo dogajanje obarvano s krajevnimi posebnostmi, tudi jezikovno, saj so dialogi večkrat ušli v narečje, kar pa ni motilo. Nasprotno, vse skupaj je bilo še bolj pristno. Sicer pa je treba pohvaliti prav vse igralce in glede na to, da so zelo mlad kolektiv, bodo lahko pripravili še marsikaj in se pod dobrim vodstvom še veliko naučili. Nekaj zadrege je igralcem povzročal majhen oder, saj jih v nekaterih prizorih skupaj nastopa kar devet. Pa tudi to je šlo. Po potrebi je del igralcev stopil z odra, se spojil z gledalci in meje med odrom in gledalci v dvorani ni bilo več. Na koncu je bilo jasno - zabavali smo se vsi: igralci in gledalci.

A. Novak

ČUDEŽNI VRELCI NAŠIH VESELIH SRC

Na dvorišču gradu Vurberk nedaleč od Maribora je bil v soboto 9. festival vokalno-instrumentalnih skupin z diatonično harmoniko in večglasnim petjem. Strokovno žirijo so najbolj navdušili Mladi Dolenjci iz Novega mesta.

Nastopilo je 13 skupin (ansamblov), med njimi tudi popularni Mi trije in Stiški kvartet, ki so bili ocenjeni in opisani kot zelo dobra skupina z brezhibno izvedbo. Zaigrali in zapeli so valček z naslovom Vesela jesen, za katerega je besedilo napisal Vili Bertok, glasbo pa Jože Skubic, in polko Me vsak dan rajš ima, za katero je priredbo napisal Milan Ferlež.

Festival je neposredno prenašal radio, TV pa ga je posnela in ga bo

uvrstila v program 22. julija, ob 20. uri, na drugem programu.

Ko sem pisal glasbo in besedilo pesmice Me vsak dan rajš ima, sem imel pred očmi vesele, lepe in brhke Dolenjke in takoj sem vedel, da bo to ena živahna polka z dolenskim melosom in da jo mora izvesti dolenski ansambel. Vesel sem, da je imel ansambel Mi trije in Stiški kvartet posluš za moje želje. Prepričan sem, da si bodo ljudje pesmico Me vsak dan rajš ima prepevali in da jo bodo glasbeni uredniki uvrščali v radijski in TV program. Založba kaset in plošč je že posnela kaseto in zgoščenko, na kateri je med drugimi posneta tudi ta pesmica in tako ni več samo naša, ampak tudi vaša. Ob poslušanju vam želimo veliko užitka, še posebej Dolenjkam!

Mi pa gremo naprej. Ansambel Mi trije in Stiški kvartet ter njihova umetniška vodja Vesna Fabjan in pevovodkinja Valerija Rančigaj, ki bi povabila k sodelovanju štiri svoje pevke, Milan Ferlež (in še kdo) želimo narediti tako skladbo, ki bi opevala Pevski tabor Šentvid. Tam se vsako leto že trideset let po zaslugi g. Kozlevčarja in drugih, zbere na tisoče pevcev in uživa na desetisoče gledalcev in poslušalcev. Treba je zapeti še o tem pevskega tabora, ki se je rodil v prelepem kraju, Šentvidu pri Stični. To, kar se vsako leto dogaja v Šentvidu, je treba povedati s pesmijo in glasbo!

Narediti je treba kaj več za promocijo tega tabora, in s tem za ta kraj, občino Ivančna Gorica in našo čudovito Dolensko. Imeli smo že prve pogovore, pripravljani so že prvi osnutki besedila in glasbe.

*V Šentvid' se zbere pol sveta,
se pesem dviga do neba,
prihaja iz globin srca,
objame nežno vsakega!*

Z dobro skladbo na temo Pevski tabor Šentvid bi naredili veliko reklamo za to področje in zase, fantje in dekleta pa naj bi jo prvič predstavili na festivalu Vurberk 2001.

Jože Janežič

KRATKE KULTURNE

(pripravljala Ksenija Medved)

JAPONSKI SKAKALCI V AMBRUSU...

V Ambrusu so pred kratkim gostili občinsko proslavo, dela čez glavo so imeli z novim odrom in gledališko premiero, nakar jih je doletela še tradicionalna prireditev ob prazniku krajevne skupnosti. Ob vsem tem so potekale tudi pogostitve. Izkazalo se je, da so jim izkušnje z gostoljubnostjo prišle prav še enkrat. Športno društvo, natančneje Metod Muhič, je v Ambrus pripeljalo japonske skakalce.

...IN AMBRUŠANI V RIBNICI

Obstajala je nevarnost, da bi se Ambrušani preveč navezali na svoj novi oder, vendar smo olajšani ugotovili, da bo gledališka skupina Ambrus s svojo igro tudi gostovala. V kratkem bodo namreč nastopili v Ribnici, v času tamkajšnjih kulturnih dni.

SREČANJE OSTARELIH

Konec junija je Karitas in župnijski svet Ivančne Gorice organiziral sedaj že tradicionalno srečanje ostarelih v cerkvi sv. Jožefa v Ivančni Gorici. V kulturnem programu so sodelovali Joži Markovič, ki je pela Ave Marijo, Romana Skubic z recitacijama, Metka Špindler s flavto in otroški pevski zbor pod vodstvom Bojane Kek in Andreje Robek s svojim izborom pesmi. Srečanje se je zaključilo s pogostitvijo in zadovoljstvom številnih udeležencev. Vredno posnemanja.

DELOVNE POČITNICE KD IVANČNA GORICA

V KD Ivančna Gorica pravijo, da se bodo pridružili počitniškemu vzdušju, čisto lenarili pa le ne bodo. Najprej se bodo odpravili na izlet, potem pa si želijo na izobraževanje. Med počitnicami bodo prešteli tudi svoje vrste in jih poskušali okrepiti predvsem s tenoristi, saj le-te pogrešajo v pevskega zboru. Interesenti naj kličejo Renato Laznik na tel. št. 778-426.

DOBRO POČUTJE STIČANOV MED OSEMSTO GODBENIKI

Stiški godbeniki so se udeležili slovesnosti ob 150-letnici godbe v Metliki in od tam prinesli prijetne vtise. Vzdušje, pravijo, je bilo glasbeno, podobno kot na Taboru pevskega zborov v Šentvidu, in tudi mogočno, saj so se znašli med 19 godbami s približno 800 godbeniki iz vse Slovenije.

IZŠEL BILTEN STOJI UČILNA ZIDANA

V OŠ Stična so v okviru projekta Stoji učilna zidana pripravili bilten, v katerem izvememo veliko o šoli in življenju v Ambrusu včasih in danes. Delo projekta je koordiniral uredniški odbor: Zlata Kastelic, prof., ki je projekt tudi vodila, ravnateljica Marinka Piškur in vodja OŠ v Ambrusu Tatjana Bradač. Za podobo biltena je poskrbela Branka Emeršič.

KAKŠNE SO BILE ŠOLSKE OCENE VČASIH

V biltenu Stoji učilna zidana je objavljena tudi zanimiva odpustnica iz leta 1914, v kateri je preglednica ocen (Pregled redov). Ker so ocene tačas še aktualne, bo tudi vas verjetno zanimalo, kako so ocenjevali včasih.

Vedenje: hvalevredno, povoljno, primerno, malo primerno, neprimerno
Pridnost: vztrajna, dovoljna, zadostna, nestanovitna, premala
Napredek: prav dober, dober, zadosten, komaj zadosten, nezadosten
Zunanja oblika pismenih izdelkov: prav lična, lična, malo lična, nelična, nemarna

AD MISSAM IN AGRIS V CANKARJEVEM DOMU

Opat Anton Nadrah je ob 900-letnici rojstva sv. Bernarda zaprosil skladatelja Avgusta Ipavca, da bi le-ta uglasbil oratorij, v katerem bi nastopila sv. Benedikt in sv. Bernard. Ideja se je razvijala in oratorij Ad missam in agris je doživel krstno izvedbo 3. oktobra 1998 v cistercijskem samostanu v Stični. Pred kratkim smo oratorij zopet lahko poslušali v Cankarjevem domu. Veličastna izvedba je požela najgloblje navdušenje občinstva.

SLIKARJI ZA ODKUP KOZOLCA

Po ex tempore Gradišče se je nekaj slikarjev odločilo, da bodo domačemu likovnemu društvu pomagali pri odkupu kozolca z domačije Ferda Vesela. Dogovorili so se, da bodo še nekaj časa ostali na Gradišču in naslikali še nekaj slik v ta namen. Svoj ex tempore so tako podaljšali na pet dni.

PREDSEDNIK KS TEMENICE ZA TURIZEM

Temeničani imajo takega predsednika krajevne skupnosti, da zna poskrbeti za promocijo svojega kraja in okolice. Med ekskurzijo slikarjev se je izkazalo, da pozna svoje kraje, da je dober vodič in da ve, kaj je gostoljubje. To troje pa že diši po pravem turizmu.

OSNOVNA ŠOLA STIČNA

Razpisuje prosto delovno mesto

HIŠNIKA - VZDRŽEVALCA

Pogoji:

- triletna strokovna šola, program: instalater strojnih instalacij ali mizar ali električar
- delovne izkušnje

Začetek dela: 1. september 2000

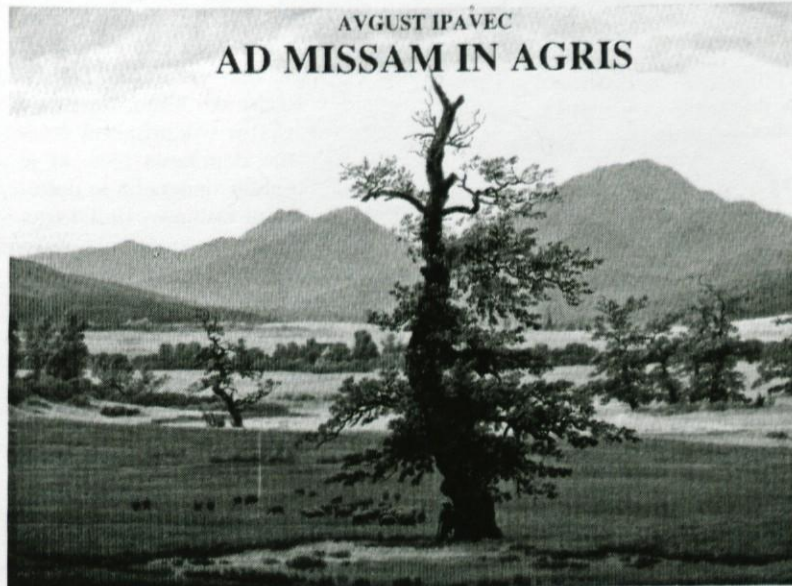
Poskusno delo: 1 mesec

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polovičnimi delovnim časom, na podružnični šoli v Višnji Gori.

Pisne prijave z opisom delovnih izkušenj in dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:
OŠ Stična, Cesta II. grupe odredov 38, 1295 Ivančna Gorica

AVGUST IPAVEC

AD MISSAM IN AGRIS

NOV ODER IN PREMIERA GLEDALIŠKE IGRE V AMBRUSU

"Oder! Zdaj ga imamo! Dolgo smo si ga želeli in ga pričakovali. Nov je, lep, prijeten, celo malo večji od prejšnjega, zasilenega. Z zavesami! Žametnimi, temno modrimi. In z lučmi - reflektorji! Takimi, kot se za gledališki oder spodobijo."

Pa ne bo oder namenjen samo gledališču; tudi za druge priložnosti ga bomo lahko uporabili: za proslave, koncerte, mogoče kako predavanje ...

Gledališki oder potrebujemo. Potrebujemo gledališče, potrebujemo gledališke predstave, pa naj bodo to vesele in zabavljive komedije, mogoče trpke in resnične ljudske igre, lahko pa tudi zahtevne drame. Josip Noll, igralec in operni pevec, režiser in dramatik, pa tudi soustanovitelj Dramatičnega društva leta 1867 in utemeljitelj slovenske operne hiše, je takole razmišljal o gledališču: "Gledališče je najlepša iznajdba človeškega duha; ono je šola vseh šol, ki je odprta vedno, da bi človek hodil v njo, spoznaval sebe, ljudi in življenje sploh, da bi postal vedno bolj zlahaten na srcu in duhu, v svoj in drugih blagor. To je živi obraz našega življenja. In nesrečen je narod, ki nima gledališča."

Tako se je začel nagovor ob premieri gledališke predstave na novem odru v dvorani Kulturnega doma v

Ambrusu, v nedeljo, 11. junija 2000. Nabito polna dvorana je bila prepričljiv dokaz, da potrebujemo gledališki oder. Gledališka skupina KD Ambrus nas je tudi tokrat prijetno presenetila. Na oder so postavili komedijo Vinka Möderndorferja **Mama je umrla dvakrat**. Z režijo se je tokrat spoprijel Robert Bradač, ki ga sicer poznamo kot imenitnega igralca predvsem komičnih vlog. Na odru je to ponovno dokazal.

Mama je umrla dvakrat je zelo zelo črna komedija, kot je zapisal avtor v podnaslovu. Lahko bi jo označili tudi kot burko. Vsebina igre se vrti okrog bogate zapuščine pokojne Amalije Dreksler, ki jo je v oporoki zapustila enemu od svojih treh otrok. Kdo bo dobil zapuščino, pa naj se dogovorijo sami, saj je noče deliti med tri enako nesposobne dediče. Igra je sicer vse prej kot komedija, saj je polna pesimizma in razočaranja. Vrednote so zanikane, vizija igre je pravzaprav pesimistična. Pričakovali bi lahko tudi tragični razplet, vendar se igra konča "srečno" samo zaradi ironičnega preobrata na koncu.

Ambruški igralci so nas prepričali, da obvladajo tudi sodobne dramske tekste, ki so precej drugačni od Moliera ali Finžgarja. Pozna se, da jim odrski prostor ustreza, da je

postal del njih. Debitantski nastop je doživela Slavka Lindič kot Amalija Dreksler, umrla mama, okrog katere se vse to dogaja. "Medicinskega brata" Vilija je upodobil Peter Bedene. Da je tudi pokojničin mož, se je izkazalo šele na koncu 1. dejanja. Posebno poglavje sta zakonca Dreksler. Preprosti mož Ingo, zdravljeni pijanček, je v senci stroge in avtoritativne žene Marjane. V vsej svoji odličnosti sta nam ju prikazala Emil Bradač in Martina Hrovat. Da je režiser Robert Bradač rojen igralec, je dokazal z vlogo Petra Tatičkovića. Njegovo ženo Rozalijo Tatičkovića je zaigrala Sonja Bradač. V vlogi policijskega inšpektorja Stefana Holmčiča je nastopil Ivan Boben. Urša Šinkovec je prepričljivo predstavila preprosto Finko Uto, njeno zaščitnico Klaro pa Tatjana Bradač, ki ji v tej igri ne bi mogli najti druge vloge.

Več kot očitno je bilo, da je bila igralcem igra pisana na kožo in da je bila dobro nastudirana, saj ni bilo nikjer čutiti kakršnekoli zadrege in negotovosti. Še dodatna vzpodbuda pa je bila za igralce polna dvorana ter obilica smeha in navdušenega ploskanja, ki so ga bili deležni. Vse kaže, da je gledališče v Ambrusu zadihalo s polnimi pljuči.

Stane Zupančič

BOGATA GLEDALIŠKA SEZONA

Letošnja pomlad je bila popestrena s številnimi predstavami najrazličnejših ljubiteljskih gledaliških skupin. Predstavili so se najmlajši in tudi že uveljavljeni gledališki ustvarjalci, ki delujejo v občinah Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica. Gledališka dejavnost je močno razširjena in tudi kvaliteta se - zaradi udeleževanja na različnih območnih in republiških seminarjih - izboljšuje. To so že dokazali igralci skupine Drzne in lepi iz Stične, ki tudi vedo, da slava ni večna.

Na Skladu RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ivančna Gorica, smo razpisali tri območna srečanja gledaliških skupin za različne starosti, na katerih bi vsaka od njih predstavila svoje ustvarjalno delo in uprizoritve. Srečanja so za vsako skupino izziv, da pokaže napredek v igri, predstavi svoj pogled na gledališče in dramske tekste, se sooči z drugimi gledališkimi skupinami in načini režije ter uživa v gledanju novih gledaliških predstav.

Marca so se najprej predstavili najmlajši ustvarjalci in malo večje gledališke skupine. Štirinajst predstav si je ogledala selektorica Simona Zorc Ramovš, ki je za medobmočno srečanje v Kočevju izbrala Kratkohlačnike iz Zagradca, Zajčke iz grosupeljskega vrtca Kekec in skupino Ostržek iz Ponikev (o tem smo že poročali v aprilski številki Klasja).

Žal je območno srečanje mladinskih gledališč odpadlo. Nanj sta se prijavili že uveljavljeni, a očitno zelo zaposleni gledališki skupini iz Ambrusa in Višnje Gore. Kljub intenzivnemu delu, učenju tekstov in postavljanju uprizoritev na oder jih je prehitel čas. Zamudili so sicer rok za prijavo in s tem možnost, da bi bili izbrani za medobmočno, morda celo republiško srečanje, prav tako si jih ni ogledalo kritično oko selektorja, so pa še pred koncem pomladi premierno uprizorili in hvaležni publiki zaigrali svoji predstavi. Gledališka skupina VIŠ VIŠ VIŠVIAGRA Kulturnega društva Janez Cigler Višnja Gora je uprizorila priredbo Shakespeareove tragedije Romeo in Julija. Višnjani so za osnovo vzeli komedijo dramatika Ephraima Kishona z naslovom Bil je škrjanček in pokazali, kakšno je bilo zakonsko življenje Romea in Julije po 29 letih zakona. Kishonovo dramo je priredila in režirala Melita Garvas, ki si je zamislila tudi sceno in kostume.

Gledališka skupina iz Ambrusa pa je s pomočjo režiserja Roberta Bradača uprizorila komedijo letošnjega nagrajenca Prešernovega sklada, Vinka Möderndorferja, z naslovom Mama je umrla dvakrat. Robert Bradač se ni izkazal samo kot dober režiser, temveč tudi kot izvrsten igralec. Mlada gledališka skupina je "burkasto" komedijo s številnimi pesimističnimi zapleti, a srečnim koncem, zaigrala v obnovljeni dvo-

rani Kulturnega doma.

Odrasli gledališki skupini iz Stične in Dobropolja sta se predstavili v okviru območnega srečanja odraslih skupin. Najboljše predstave vseh območnih srečanj po Sloveniji se predstavijo na republiškem Linhartovem srečanju. Letos je to potekalo v začetku junija v Radovljici, žal pa se nanj ni uvrstila nobena od zgoraj omenjenih skupin. Lanskoletni udeleženci in nagrajenci skupine Drzne in lepi Kulturnega društva Stična so zopet izbrali zanimiv dramski tekst na meji med kriminalko in črno komedijo. Delo Josepha Kesselringa Arzenik in stare čipke so premierno zaigrali pred polno dvorano v Stični, kasneje pa še v Grosuplju in na medobmočnem srečanju odraslih gledaliških skupin v Horjulu. Kljub izredni igri obeh glavnih igralcev, ki sta bili prepričljivi s svojo starostjo in dinamičnim zapletom, ter pravočasnim replikam celotnega dogajanja, za kar gre pohvala režiserju Igorju Grudnu, okusni sceni, primerni tematski atmosferi ter navdušeni publiki skupina ni bila izbrana za državno srečanje. Dobropoljska skupina Scena je uprizorila Nušičevo komedijo Navaden človek, ki jo je režiral David Jakopič. Številne intrige in zapleti so vzrok komičnih situacij, ki so jih zagnani Dobropoljčani zaigrali izvrstno.

Povabimo naj vas v Letno gledališče na Muljavo. Domačini Kulturnega društva Josipa Jurčiča letos uprizorjajo dramatisacijo Jurčičevega roma Kloštrski žolnir. Besedilo je priredila in režirala Danica Kastelic, ki že vrsto desetletij sodeluje na gledališkem in kulturnem področju. Kloštrski žolnir je letos krstno postavljen na letni oder, v njem pa igra približno petdeset igralcev. Premiera bo v petek, 30. junija, ob 21. uri. Tri naslednje sobote in dva petka pa se boste lahko v prijetnem naravnem amfiteatru in s pomočjo prepričljive dolenske govornice dobrih igralcev predstavili v Jurčičevo zgodbo in njegov čas. Vljudno vabljeni!

Ob koncu moram omeniti grenko izkušnjo ob uvajanju gledališkega abonmaja za otroke in odrasle v občini Ivančna Gorica, ki je zaradi silno slabega zanimanja odpadel. Slabja izpostava ivanškega sklada Tatjana Lampret in gledališka igralca Simona Zorc Ramovš sta se trudili, da bi si - poleg pestrega gledališkega repertoarja ljubiteljskih skupin - ogledali tudi izvrstne predstave slovenskih profesionalnih gledališč. Vendar je entuziazem nekaterih ljubiteljev odrskega dogajanja premalo za širjenje in napredovanje gledališke dejavnosti v kraju. Brez publike žal ni gledališča. Brez gledališča in kulture pa ni "omike"!

Barbara Rigler

Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ivančna Gorica

KULTURNO DRUŠTVO AMBRUS

Prenovljeni kulturni dom v Ambrusu s svojimi sodobnimi atributi uspešno preživlja ognjeni krst, saj si številne prireditve podajajo roke iz tedna v teden. Po slavnostni seji občinskega sveta v Ambrusu se je "obratovanje" dvorane dvignilo do najvišje možne mere.

Največ zaslug za to ima zelo aktivno Kulturno društvo Ambrus in njegova prva violina Martina Hrovat. Ekipo, ki jo je zbrala okoli sebe, je očitno dovolj motivirala, da deluje kot orkester, pred katerim ni tematskih ciljev.

Motivacija in skrb za kulturne dobrine v ambruški krajevni skupnosti daje delu kulturnega društva še dovolj ustvarjalne energije za vse napore, ki jih je treba v tem segmentu združiti. Pravilna usmeritev in animacija razpoložljivega potenciala pa je odlika sedanje predsednice. Skrbni člani, ki jim je veliko do tega, da se idejne zasnove posameznikov ali skupine realizirajo v življenju, so poleg Martine še: Tatjana Bradač, Stane Zupančič, Brane Hočevar, Janez Boben ... Le-ti so tu s srcem in dušo in jim tudi delo pozno v noč ni neznanca. Aktivnost veje iz vseh zvestih članov kulturnega društva, kot da bi hoteli z dejanji pokazati - to je naša smer.

Želim jim še naprej tako smer in še veliko vzgonskega vetra v njihova trdna jadra - saj je pred njimi še dolga pot ustvarjalnega in zanimivega dela, pred nami pa veliko sproščenih in zanimivih uric ob gledanju in poslušanju njihovega kulturno-umetniškega programa.

Stoji učilna zidana

V ambruški kulturni dvorani je bil 16. junija zaključek inovacijskega projekta STOJI UČILNA ZIDANA, katerega se je udeležila tudi predstavnica šolskih oblasti iz Ljubljane. V svojem kratkem nagovoru je poudarila prednost provincialnosti našega kraja, saj imajo mladi nadebudneži, ki živijo v izvornih in še po večini dokaj varnih družinah, osnovne pogoje za zdravo in

veselo mladost.

Zaključka projekta so se udeležili tudi nekdanji učitelji, učiteljice in drugi delavci, ki so delovali na podružnični šoli Ambrus.

Ravnateljica OŠ Stična je v svojem nagovoru odlično orisala začetke in razvoj prosvetne dejavnosti v ambruškem okolišu, s čimer je prispevala tudi k vedrejšemu ozračju med prisotnimi na prireditvi, ko je z različnimi anekdotami ponazorila peripetije učencev, ki bi se na vsak način želeli izogniti šolskim klopem in njihovim (nad)učiteljem.

Vodja inovacijskega projekta je bila učiteljica zgodovine na OŠ Stična Zlata Kastelic.

Odlično izveden kulturni program so pripravile predvsem domače učiteljice Cirila, Tatjana in Nataša, ob nesebični pomoči učiteljice Vanje. Vse nastope so izvedli učenci ambruške šole z različnimi kulturnimi vložki: s plesom, petjem, recitali in akustičnimi instrumenti. Na koncu kulturnega programa so učenci podružnične šole zapeli še pesem KO SI SREČEN in na ta način doživeto pokazali vso svojo mladostno živahnost in tudi srečo ob bolj ali manj uspešnem zaključku (še enega) šolskega leta.

Po kulturnem programu je sledilo še povabilo v šolo, kjer so bili na razstavi prikazani učni pripomočki in oprema UČILNE ZIDANE. Potem je sledilo še prijetno druženje nekdanjih, sedanjih, pa prav gotovo tudi kakšnega od prihodnjih učiteljev.

Praznovanje krajevnega praznika

Ambicije Ambrušanov so s pridobitvijo kulturne dvorane še nekoliko bolj zrasle, saj se je praznovanje krajevnega praznika premaknilo na dva dneva. Poleg že tradicionalnega golaža, ki ga KS Ambrus na predvečer krajevnega in državnega praznika priredi za obiskovalce na igrišču poleg ambruške šole, so se zvrstile različne prireditve.

Zelo samozavestno so se odločile

učiteljice šole Ambrus, da na zadnji dan šolskega leta 1999/2000 povabijo priljubljeno pevko Romano Kranjčan. Le-ta je približno eno uro veselo animirala osnovnošolske učence do četrtega razreda.

Zvečer pa sta kulturno društvo Ambrus in KS Ambrus na uradni otvoritvi kulturne dvorane podelila priznanja v znak hvaležnosti ob izkazani finančni in materialni podpori pri gradnji omenjenega objekta. Investitorju in donatorjem oz. njihovim predstavnikom se je na prireditvi v imenu krajanov zahvalil predsednik KS Ambrus, ki je poudaril, da se ne smemo zadovoljiti z doseženim, pač pa moramo nenehno stremeti k še boljšim rezultatom. Posebno pozornost je treba posvetiti podmladku, ki se s svojim zvedavim opazovanjem nenehno uči iz naših zgledov in smo mu učitelji MI. Kakšen zgled jim kažemo s svojim obnašanjem? Odgovor je v nas - le poiskati ga moramo!

Po podelitvi zahval investitorju in donatorjem je sledil uspešen koncert Ivana Hudnika, ki je s svojim nastopom poskrbel za prečudovit zaključek večera v ambruškem kulturnem domu.

Sobota, drugi dan prireditve, je prinesla nekaj dežja, kar je bilo zelo dobrodošlo, ker je Suha krajina letošnje leto še upravičila svoje ime, ko je suša zelo razredčila poljske pridelke in živinsko krmo. Naslednje jutro (nedelja) je svoj prispevek črnemu scenariju doprinesla toča, ki je klestila po naših vinogradih in uničevala avtohtono rastlino - vinsko trto, vesoljni Sloveniji znano suhokranjsko šmarnico.

Pred odlično pripravljenim golažem so se kolesarke in kolesarji pognali s kolesi na devet kilometrov dolg krog po okoliških vaseh. Na igrišču pa so navdušeni igralci košarke pridno "zabijali" košarkarsko žogo v edini koš, ki krasi igrišče.

Končno je okrog osme ure prišel na vrsto tudi tradicionalno odlično pripravljen golaž, na že tradicionalnem srečanju domačinov na igrišču.

EX TEMPORE GRADIŠČE 2000

DELO SLIKARJA FERDA VESELA JE PREDSTAVIL PROF. DR. MIRKO JUTERŠEK

Letošnji ex tempore Gradišče se je pričel v soboto, 1. 7., v nastajajoči likovni galeriji Ferda Vesela v Šentvidu pri Stični. Organizatorji, domače likovno društvo, so si ga zamislili kot prijetno druženje slikarjev, kot likovno ustvarjanje in tudi kot strokovno srečanje. Tako so v prvem delu organizirali strokovno predstavitev življenja in dela Ferda Vesela. O njem je prvi spregovoril prof. dr. Mirko Juteršek, njegovo predstavitev pa je dopolnila domačinka Blanka Perpar.

O BLANKI PERPAR

Blanka Perpar je dijakinja 2. letnika gimnazije v Ivančni Gorici in je aktivna članica likovnega društva. Ob bližajoči se 140-letnici rojstva Ferda Vesela so se v likovnem društvu odločili, da bodo bolje spoznali njegovo delo. Tako je Blanka začela z zbiranjem spominov nanj med še živečimi pričevalci, ki jih je zabeležila zvočno in pisno. Material še ureja, delček pa smo ga lahko spoznali v sobotnem programu.

SPOMINI NA FERDA VESELA

Še posebno zanimive spomine je Blanka zabeležila med domačini. Tudi te smo lahko spoznali, najstarejša, Karolina Miklavčič, pa se je otvoritve ex tempora celo udeležila. Poslušali smo lahko njeno (posneto) pričevanje in tudi pričevanje Anice Polšak, Amalije Ložar in Viktorja Žnidaršiča. V spominskih pričevalcev živi Ferdo Vesel kot poseben in zaradi povedanih zgodb se bodo lahko še naslednje generacije čudile

izredno zanimivemu možu.

EKSKURZIJA "PO POTEH FERDA VESELA"

Po strokovnem predavanju in žigosanju podlag so se udeleženci, teh je bilo več kot 60, z avtobusom odpeljali na ekskurzijo Po poteh Ferda Vesela. Lahko so si ogledali kozolec z Veselove domačije pri Bokalovih, mlin ob reki Temenici, ki dela še na tri kolesa, graščino Grumlof... Ekskurzija je potekala v družabnem vzdušju, še posebej zaradi gostoljubnosti Bokalovih in pravi začetek se je krepko prestavil - v popoldne.

VROČE USTVARJANJE

Ena letošnjih razpisanih tem ex tempora je bila tudi Po poteh slikarja Ferda Vesela, zato smo v vročem popoldnevu lahko prav od blizu opazovali slikarje iz vse Slovenije in od drugod, v Šentvidu, Temenici, Grumlofu... Energija, ki so jo oddajali, se je razlezla po zraku in se pomalem dotikala vseh nas domačinov, da smo postajali dobre volje.

LANSKI ZMAGOVALEC IN DRUGI O EX TEMPORU

Sprehodili smo se med slikarji in zbirali drobce o vzdušju na ex temporu. Vsem po vrsti je bila vseč organizacija, pogostitev, strokovno predavanje, domače vzdušje. Večini je bilo vseč tudi vreme, le nekateri so stokali nad vročino. Ta gotovo ni preveč motila Sežančana Janka Kastelica, lanskega zmagovalca, ki smo ga zmotili pri delu, tik ob vhodu v galerijo. Tako kot drugi, je pričel z delom pozno popoldne in zato je hotel použiti še zadnjo svetlobo in barve Dolenjske. Zapriseženi

Kraševc je priznal, da mu je na Dolenjskem všeč. Ker je bil pri nas tudi lani, je letos pogrešal predvsem več mlajših udeležencev (in udeleženk), saj ti baje najbolj poskrbijo za večerno vzdušje na Gradišču. Sicer pa mu je bilo srečanje všeč, a kot je v nedeljo dodal, je vse skupaj prekratko trajalo.

Slikar Janko Kastelic - lanski dobitnik 1. nagrade.

VEČER NA GRADIŠČU

je potekal v sproščenem vzdušju, predsednica Likovnega društva Ferdo Vesel Antonija Novak pa je povedala, da je udeležencem zvečer pripravil zanimivo predavanje o značilnostih dolenjskega podolja Leopold Sever, Minka Kramar pa je predstavila ljudskega pripovedovalca Antona Dremlja in nekatere njegove pripovedi.

OTVORITEV LIKOVNE RAZSTAVE

V nedeljo so slikarji lahko v miru nadaljevali svoje delo in kmalu popoldne so nekateri svoje slike že prinašali v galerijo in se živahno pomenkovali. Člani društva Ferda

Trojčki na otvoritvi razstave.

Vesela so imeli polne roke dela, a posebne neroveze ni bilo čutiti. Ob sedmih zvečer je bila tu otvoritev razstave. Kulturni program so izvedli Dominik in Jerica Steklasa ter Minka Kramar. Slavnostni govornik, predsednik zveze likovnih društev Slovenije, je pohvalil delo domačega društva, še posebej predsednico, predsednik ocenjevalne komisije prof. dr. Mirko Juteršek pa je razglasil dobitnike nagrad.

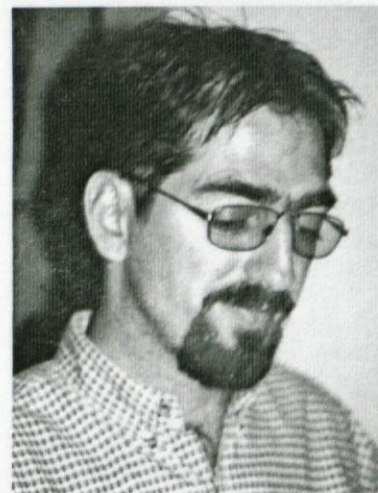
RAZGLASITEV DOBITNIKOV NAGRAD

Dobitniki nagrad so: Bogdan Potnik: Krajina pri sv. Roku Radko Oketič: Skrivnost prehoda Metoda Umek: Kamnita miza

V kategoriji mladih je dobil nagrado Sašo Gajst: Hribčki in drevesa, med domačini pa Vlado Cencelj: Pot na Grumlof.

KAJ ŠE OSTANE

Društvo bo mogoče še kaj dodalo v naslednji številki, zagotovo tudi zahvale sponzorjem. Slike bodo na ogled v Pekarni Grosuplje, Pekarni Vrhnika in v knjižnici. (Ksenija M.)

Dobitnik nagrade med domačini - Vlado Cencelj.

Pogled na del razstave

LIKOVNO USTVARJANJE - MULJAVA 2000

Letošnji maj je bil že tradicionalno posvečen likovnemu ustvarjanju. Mladi likovniki in že uveljavljeni slikarji so se predstavili na Muljavi. Otroški ex tempore sta vodila akademski kipar Boris Prokofjev - njegov kip Josipa Jurčiča stoji pred Jurčičevo rojstno hišo na Muljavi - in likovna pedagoginja Sandi Zalar. Odrasli pa so se prepustili svoji domišljiji in navdihom ljudskega stavbarstva.

11. maja so se najprej na Jurčičevi domačiji zbrali mladi likovni ustvarjalci iz šestih osnovnih šol (OŠ Stična, OŠ Louis Adamič, OŠ Brinje, OŠ Šmarje-Sap, OŠ Dobropolje, OŠ Šentvid pri Stični) občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica ter tri dijakinje Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica. Z ustvarjalnim srečanjem so mladi počastili Dan Evrope in svoja dela razstavili v galeriji Kresnička. Razstavo so poimenovali Doma v Evropi. Gospod Boris Prokofjev, ki je s pomočjo priznane slikarke Sandi Zalar vodil in usmerjal otroško likovno delavnico, je o mladih ustvarjalcih dejal: "Rad delam z otroki, ker so tako neobremenjeni. Risbe so čiste, poštene in izpovedne. Njihove barve so veliko bolj pripovedne in izrazite. Pri malo starejših pa je iskrenost prikrita s tehničnim znanjem. Včasih na šolah premalo delajo na celotnem izdelku, zato otroci nedorečenega ne morejo prenesti na sliko. Likovna dela, ki so nastala na Muljavi, so zelo dobra, takšna srečanja, kot je otroški ex tempore Muljava, pa zelo dobrodošla".

Kresnička pa sta priredila že XI. slikarski EX TEMPORE Muljava 2000, ki je potekal 26. in 27. maja 2000 na Jurčičevi domačiji na Muljavi. Vsak udeleženec si je sam izbral tehniko likovnega ustvarjanja, prav tako format. Tema je bila letos posvečena naši bogati dediščini, še posebej ljudskemu stavbarstvu in vsem kmečkim poslopjem, ki so vpeta tako v človeško kot tudi naravno okolje. S slikarskimi deli in znanimi motivi so likovni samorastniki ter akademski ustvarjalci vsaj delno poskušali ohraniti podeželje ter ljudsko arhitekturno dediščino, ki je vse bolj izpostavljena uničujoči civilizaciji in propadanju. Kozolci, kašče, hiše, dvorišča, vodnjaki... so znova zaživel na platnih in opominjajo na bogastvo slovenske kulture.

Štiriintrideset slikarjev je strokovno spremljal akademik Boris Prokofjev. Prvo nagrado je prejel slikar in arhitekt Peter Marolt, po rodu pravi Dolenjec, doma iz Stične, ki živi v Ljubljani in se že vrsto let udeležuje muljavskega srečanja. Drugo nagrado sta si razdelila akademski slikar Dušan Lipovec in skorajda novinec na Muljavi, Branko Gajšt. Tretja nagrada je šla v roke Mira Šviglja, Pavla Ščurka in Cilke Žmahar. Slikarka in dolgoletna obiskovalka ex tempora Danica Bem Gala pa je prejela odkupno nagrado. Vsa likovna dela so razstavljena v galeriji Kresnička na Muljavi.

Barbara Rigler

Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ivančna Gorica, in galerija

Za: Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ivančna Gorica

VABILO NA POČITNIŠKE DEJAVNOSTI V KNJIŽNICI

NE PREZRITE

Ljubitelje brskanja po računalnikih čez celo poletje vabimo, da si počitniške dni popestrite z odkrivanjem strani za mlade, se s pomočjo CD-romov učite tujega jezika, spoznavate naravo, dežele, glasbo...

LIKOVNA RAZSTAVA OSNOVNOŠOLCEV

Celo poletje bodo med nas prinašali veselje četrtošolci iz OŠ Stična, ki svoje likovne izdelke razstavljajo v predprostoru knjižnice.

PRETEKLE PRIREDITVE

ZAKLJUČEK BRALNE ZNAČKE

Prireditve ob zaključku bralne značke za OŠ Krka (mala šola, 1., 2., 3. in 4. razred) je mlade vzpodbudila, da jim bo branje še naprej v veselje in obisk knjižnice navada.

POJO NAJ LJUDJE

Slovenski človek je vedno rad pel, pa naj mu je bilo srce veselo ali žalostno. Pesem in petje sta bila na nek način odraz narodove duše. Ob letošnjem XXXI. taboru pevskih zborov smo se pogovarjali tudi s predsednikom Upravnega odbora Tabora, prof. Jernejem Lampretom. V uredništvu Klasja namreč menimo, da o tej kulturni prireditvi vse premalo vemo in se vse premalo zavedamo odmevnosti, ki jo ima v širšem slovenskem kulturnem prostoru.

Kot je predsednik UO večkrat poudaril, uresničuje šentviški pevski

tabor svoje poslanstvo vsaj v treh smereh.

IMA NARODNOBUDITELJSKO VLOGO,

kot so jo imeli slovenski tabori devetnajstega stoletja, po katerih je šentviški tabor tudi prevzel svoje poimenovanje. Konec koncev bi tej prireditvi takrat lahko rekli tudi srečanje, revija ali kako drugače. Izbrali pa so ime tabor, da bi na ta način povežali slovensko sodobnost s preteklostjo. Ni naključje, da je bil pokrovitelj prvega tabora pevskih zborov leta 1970 takratni predsednik slovenske vlade, reformist Stane Kavčič. V programu vsakoletnega tabora so slovenske ljudske pesmi. S tem se je ohranjala ljubezen do slovenstva in naše kulture.

ŠENTVIŠKI TABOR POVEZUJE STROKOVNJAKE IN LJUBITELJE

V tridesetih letih obstoja šentviškega tabora se je načrtno izgrajeval sistem strokovnega izpopolnjevanja zborovodij in pevcev, ki se s petjem ukvarjajo le ljubiteljsko. Vodilni glasbeni strokovnjaki so vedno radi sodelo-

vali pri pripravi programov ali seminarjev. Vsako leto se zbere okrog 150 zborovodij iz vse Slovenije v Šentvidu. Na seminarju, ki poteka v januarju ali februarju, strokovno pripravijo program za srečanje v juniju. Svojo udeležbo pa zbori prijavljajo še pred novim letom, tako da dejavnosti v zvezi s taborom nikoli ne zamrejo.

Poklicni glasbeniki dela z ljubiteljskimi zbori ne podcenjujejo. Prav nasprotno: ravno za šentviški tabor so pripravili več novih priredb ljudskih pesmi in nekaj novih skladb. Združenim pevskim zborom že šesto leto dirigira operni dirigent Igor Švara. In kdo med nami ne pozna že skorajda legendarnega opernega pevcu Ladka Korošca, ki je bil velik pristaš šentviškega tabora in je malo pred smrtjo dajal poguma organizatorjem: "Tabor pa mora ostati."

ŠENTVIŠKI TABOR JE TUDI DRUŽABNO SREČANJE,

saj se v juniju srečajo ljubitelji petja iz vse Slovenije in zamejstva. To je tudi nagrada za pevce ob zaključku "pevske sezone". Za mnoge zbere je sodelovanje na taboru tudi samopotrditev in motivacija za naprej. Ne moremo tudi zanemariti pomena tabora za naše

zamejske Slovence. Odkar smo samostojni, so se zamejskim Slovincem iz Italije, Avstrije in Porabja pridružili še Slovenci s Hrvaške. Vsi udeleženci z veliko naklonjenostjo in že kar navdušenjem govorijo o sprejemu, ki so ga pri nas deležni.

Kot predsednik upravnega odbora je bil naš sogovornik vedno mnenja, da

NAJ BI SE NAŠI GOSTJE PRI NAS POČUTILI KOT DOMA,

saj vsak, kdor daje, tudi nekaj pridobiva. Večina dejavnosti šentviškega tabora se odvija v prostorih ali okolici osnovne šole. Od vsega začetka so v pripravo tabora

npr. letošnje štiri "raznašalke pitne vode", ki so pevcem lajšale žejo med vajami za veliki finale.

PEVSKI TABOR JE TUDI VELIKA PROMOCIJA KRAJA IN OBČINE

Ne smemo namreč pozabiti, da zaključno prireditev prenaša televizija, da imamo vsako leto priliko, da pokažemo svoj kraj, da televizija prenaša tudi govor vsakokratnega govornika v celoti in da imajo od medijske odmevnosti šentviškega tabora poslovni rezultat tudi sponzorji, saj gre informacija o njih po vsej Sloveniji. Seveda organizacija take prireditve zahteva predvsem

vključeni tudi delavci šole. Če je okolje urejeno in če imajo odrasli kulturni odnos do obiskovalcev, s tem nevsiljivo vzgajajo mladino. Ta odnos obiskovalci zelo cenijo in zato se tudi vsako leto vračajo, čeprav je zanje udeležba na taboru tudi velik napor. Čeprav ni vedno vse idealno, udeleženci sporočajo največkrat le svoje zadovoljstvo in navdušenje. Opazijo namreč drobne pozornosti,

ki medsebojno dobro sodelujejo. Upravni odbor je registriran kot društvo in ima več komisij, vsako z natančno določenimi nalogami. Usklajevalec vseh dejavnosti pa je seveda predsednik. Med požrtvovalnimi sodelavci jih je mnogo, ki sodelujejo že vsa leta, kot npr. Janez Lesjak, Stanka Sadar ali Mimi Anžlovar ter novinar Bogdan

PRIJATELJI IZ HIRSCHAIDA PRVIČ NA PEVSKEM TABORU

Na 31. Taboru pevskih zborov v Šentvidu je sodeloval tudi mladinski zbor iz pobratene občine Hirschaid. Po koncertu zamejskih zborov smo zaprosili njihovega vodjo prof. Petra Blosa za kratek pogovor.

Gospod Bloss, kdo so mladi, ki sodelujejo pri mladinskem zboru?

V zboru sodelujejo mladi od 16. do 27. leta. Med njimi so dijaki, študentje in že zaposleni. Vsi so doma na območju Hirschaida. Med njimi so tudi taki, ki so zaradi delovnega mesta zapustili domači kraj, vendar v zboru še vedno sodelujejo. Mladinski zbor ima okoli 40 članov, vendar danes niso vsi tukaj. Za pot v Slovenijo smo izvedeli razmeroma pozno, tako da so mnogi na binkoštnih počitnicah s svojimi starši ali prijatelji.

Ko človek posluša vaše mlade pevce, takoj opazi, da pojejo z veseljem. Se morda motim?

Ne, nikakor. Naši mladi pevci radi pojejo in so pri svojem delu zavzeti in zelo disciplinirani. Nobena vaja jim ni predolga in pretežka. Enostavno hočejo biti dobri. Letos smo imeli več kot 80 vaj in 15 do 20 koncertov. Za to prizadevno sodelovanje jih bomo letos poletni nagradili. Zbor bo odpotoval v Grčijo; tam bomo zapeli v amfiteatru v Olimpiji in v Epidauru. To bo za pevce gotovo doživetje.

Zdi se, da ima v Hirschaidu petje

močno tradicijo.

Seveda, to tradicijo skušamo nadaljevati. Večina naših pevcev začne s petjem že pri otroškem zboru. Imamo kar tri otroške zbere: zbor vrabčkov (5 do 8 let), zbor taščic (8 do 10 let) in zbor kosov (10 do 15 let). Po 27. letu pa se naši mladi pevci lahko vključijo v enega od dveh odraslih zborov. Ob tej široki pevski ponudbi marsikdo prepeva tako rekoč "od zibelke do groba".

Kakšen je program zborov?

Imamo pripravljen najrazličnejši program: domače in tuje ljudske pesmi, umetne pesmi domačih in tujih skladateljev, seveda tudi moderne skladbe, npr. odlomke iz musicalov.

Posebno pri teh zadnjih naši pevci ne le pojejo, ampak tudi plešejo (vsaj nekateri).

Kakšni so vaši vtisi z obiska pri nas?

Vedno smo veseli prisrčnega sprejema, ki smo ga deležni. Res smo se vsi potrudili, da bi nam bilo prijetno. Še posebej smo bili veseli srečanja z mladimi v Srednji šoli Josipa Jurčiča. Sprejeli so nas s pesmijo in glasbo. Škoda, da je bilo tako malo časa. Sicer pa smo zbor in glasbeno skupino povabili k nam, v Hirschaid. Naj mladi nadaljujejo stike, ki smo jih navezali mi, starejši, saj "kdor poje, zlo ne misli".

Z g. Blossom se je pogovarjala M. A. Ficko

Pogačnik. Njim gre še prav posebna zahvala.

PROGRAMSKA KOMISIJA pripravi program oz. scenarij prireditve. V tridesetih letih je prišlo tudi do vsebinskih sprememb. V prihodnjih letih se bodo predstavile vse slovenske pokrajine s svojim ljudskim pevskim izročilom. Letos so predstavili Dolenjsko in Belo krajino, za slavnostnega govornika pa so izbrali pesnika Toneta Pavčka. Menijo namreč, da naj bi Tabor ne imel političnih prizvokov, kot se je dogajalo v preteklosti, ko so se politiki polastili govorniškega odra. Seveda pa so politiki, ne glede na njihovo politično opcijo, povabljeni na prireditev.

FINANČNA KOMISIJA mora vsako leto zbrati 3 do 4 milijone tolarjev, s katerimi je mogoče pokriti osnovne stroške: za spominske plakete in odlikovanja (letos so podelili več kot 70 plaket), spominke in tiskovni material za udeležence (naklada 1500 izvodov), za ozvočenje in pripravo prireditvenega prostora,

ter pogostitev udeležencev. Finančna sredstva prispevajo delno državne ustanove (republiški sklad za ljubiteljske dejavnosti), delno občina in delno sponzorji.

TEHNIČNA KOMISIJA ima veliko dela skozi vse leto. Vzdržuje stike z udeleženci, jih obvešča o programu, in vodi strategijo skozi vse leto. V času tabora pa se ukvarja res s čisto tehničnimi vprašanji, kot so: redarska služba, sodelovanje s policijo, gasilci, lokalnimi društvi...

INFORMATIVNO-PROPAGANDNA KOMISIJA je zadolžena za stike z javnostjo: organizira tiskovne konference, pripravlja propagandni material in vzdržuje stike z mediji.

Po osamosvojitvi je šentviški tabor dobil nov zagon. V Klasju mu želimo še mnogo let, kajti KDOR POJE, NE LE DA ZLO NE MISLI, AMPAK TUDI DOLGO ŽIVI...

Pogovarjala se je M. A. Ficko

DRAGI ROJAKI! PRIJAZNI PEVCI IN PEVKE PESMI DOLENJSKE IN BELE KRAJINE! SPOŠTOVANI GOSTI!

Naj začnem svojo besedo z lepoto, ki je sredi nas in smo tudi mi, po zaslugi ali celo ne, del nje. Torej začnem s tem lepim, kar pravkar gledamo in živimo - z lepoto Dolenjske. Saj veste tako vi kot jaz, kot vemo vsi mi znano resnico: nikjer ni svet tako lep kakor tukaj! Ali po verz: Lepa je moja dežela, meni najlepša. Zato mi je milo in drago, da sem lahko danes njen in vaš gost. Njena lepota je lepota človeškega obraza, ki ga ozarja čar notranje sile in miline, ali kot bi na obraz prišla in zazvenela pesem. Lepota Dolenjske ni bahata, gizdava, ošabna, groba, ni zla lepota, še manj je gospodovalna lepota zla, ki osvaja in uničuje. Ta lepota je mila in ljubezniva in kar naprej darežljiva. Dolenjska ne jemlje, ona samo daje. K njej hodiš od hrupa niča, da počiješ, bežiš enkrat v njeno zatišje, drugič v ubrano sozvočje, v njeno tihožitje in stihovitje, v njeno petje in pitje. Saj jo kar naprej pijemo: vse njeno lepo in sveto, vse dobro, lepoto travnih bilk in žit, koruznih latov, polj in host pa trsov za lažji dih v prsih, njen daktilski verz, zvenceč vsepovsod naokrog, in njen tričetrtinski takt, ki je ljub tako njej kakor vam. Vi, dragi moji, jo poznate. In ona pozna vas. Mnogo zborov je pelo tukaj, v tej pokrajini, in mnogokrat so peli pevci in pevke v tem lepem kraju. A še večkrat je ona, naša Dolenjska, pela njim in nam vsem. Saj poje neprestano: Vsako mladoletje, vsako zeleno proščanje poje Dolenjska svojo zeleno pesem: Dober dan, življenje!

Vsako poletje valovi, kot valovijo žita, melodija z neba na zemlji, s sončne okrogle krogle na oblošč bokov in grudi host in polj in gričev in mi smo zmeraj na novo začudene priče visoke pesmi zrele lepote. In ponavljamo za njo: Dober dan, življenje!

Vsako jesen, ko se odpro kašče plodovom in kleti sokovom, ta zemlja poje zahvalo nebu in delovnim rokam za dober prid, za pridelek, za

letino. In ponavlja z veseljem in s hvaležnostjo: Hvala, življenje!

Vsako zimo išče ta pokrajina svoji tiho rimo: na tišino, na mir, na počitek. In še takrat je, kot v kakšni spokojni glasbi letnih časov Vivaldija, hkrati mirno in ubrano pouzivanje minulega in skrivnostna zasanjanost v prihodnje. Če ji znamo prisluhnuti, zašepetamo v sebi za njo in zase: Hvala, življenje!

Tako poje z vami in z vsemi nami Dolenjska. In tam čez, čez Krko in Gorjance, ji iz sveta belih brez in steljnikov, z gričev s trtami in iz host tisočeri spominov odgovarja Bela krajina. S pesmijo, ki se toči od hribca do hribca, ki teče kot znamenita črnina ali kot kri stare in nove zaveze, in je kot znamenita belokranjska človeška toplina. Prideš na vrh, na prelom, na preval, in se ti odpre: strmiš in vate sega od tam daleč, od Otonove Vinice prek vse pokrajine, stari dobri verz: tih, tih je kraj, sam v sebi zaokrožen. Potem pobožno skloniš glavo pred lepim svetom in zamišliš, kot bi hotel samo še v sebi navznoter zreti to lepoto: suhorske ali semiške gorice, pa še enkrat poslušati ob Župančičevi še Krakarjevo ali Dularjevo pesem. Ko spet odpreš oči, ne vidiš le Veselice nad Metliko, ampak pravzaprav eno samo veselo veselico pregibov zemlje navzdol in navzgor, skritih odhajaj na stranpoti in ponovna vračanja, eno samo ljubko valovanje prostora. A tam gori med nebom in zemljo doni glasba nebesnega kora v samih svetlih durih, da plešejo kolo oblaki v belem in doli pod njimi zelene trate.

Tako pojeta ti dve pokrajini. In njuna pesem je kot milost in dar tudi v nas. Pojeta, ker imata glas. Svoj glas. Kajti z glasom se vse začne: od šumenja, šumota, šepeta do šuma in šelestenja, pa potem do tona in zvoka, ko zazveni struna glasu in je glas tvoj, samo tvoj. Samo ta glas imam, pravi prijatelj pesnik in jaz

sem se zmeraj znova spraševal: Mar ni to dovolj, mar ni to kar vse! Imeti svoj glas. Svojo besedo. Svoj jezik. Svoja tla. In svojega boga. Ko imaš glas, lahko govoriš bližnjemu o ljubezni, šepeteš nebu molitev zahvale in vsakomur lahko rečeš: Prišel sem na ta svet, da pojem pesmi.

Kako vam je, mojstri pevci in drage pevke, ob tem razkošju, da imate glas? Ta imeti je tokrat na mestu. Pomeni imeti dar, ki razveseljuje in osrečuje. Z njim si ko mali bog: greš po pisanem lepem svetu, poješ in čaraš. Ta imeti je druge sorte glagol kot tisti, ki daje enim podjetja in novce, druge pa peha na rob, v zgolj preživetje. Ta imeti se poteguje za blagri duha in ne zgolj blaga. A je kajpak še veliko več.

Imeti glas, pomeni biti. Če ga nimaš, nimaš svoje osebnosti, si nihče. Z glasom si. Si nekdo. Ta, ki

svojega značaja. Da nam bo pesem radost in hvalnica življenju. Da se obdržimo in zadržimo svoj glas.

Nekoč, ob koncu prejšnjega stoletja, je češki pesnik Bezruč napisal bridkožalosten verz, kako poje le zato, da bi lažje umirali pod Beskidi. Tudi to stoletje je bilo še najbolj rodovitno v smrti, prebogato s surovostjo in nasiljem. Kaže prihodnje lepšo podobo? Vsi, ki smo videli v padcu berlinskega zidu simbolno dejanje nove, drugačne prihodnosti, verjamemo celo to, da je nekaj novega v svetu, da se ljudem hoče pesmi, ker bi bil svet brez pesmi pust in nezanimiv. In najsi govori mnoga skušnja, da pesem ničesar ne menja, veste vi kakor vem jaz in vedo tisoči in tisoči, da ni mogoče živeti v pustoti brezvetrja, brezglasnosti, brezbrčnosti, brezbožnosti, da človek ne more brez nežnosti, brez ljubezni, brez pesmi. Brez pesmi v duru in molu. Ne le v enem in ne

ima glas. Kako je že rekel Oton? O da nama je priti do svoje podobe, meni in tebi, narod moj! Priti do svojega glasu je isto. Kako je torej s tem našim glasom? Se sliši? Bo slišen? Uslišan ali utišan? Bo v novi Indiji Koromandiji, evropski skupnosti, samo zaslišan in zaslišan, koliko zmore biti prilagodljiv, pokoren, poslušen? Bo zvenel na svoji noti v sozvočju z drugimi, tako imenovanimi velikimi evropskimi glasovi v večglasnosti skupne pesmi? Kdo ve. A ve se zadržno: svojega glasu ne smeš izgubiti, da ne ostaneš nem in gluha, gluhonem, ne več samo lešnik v peharju orehov med velikimi, ampak mutec, nič, nihče. To ni vprašanje, boste rekli. A je, zmeraj je bilo, že dolgih tisoč let, kot je zapisal Cankar, in če bo še prihodnjih tisoč let, bo dobro, saj bomo tako vsaj vedeli, da še smo.

Svet se menjava, a stari, večni zakoni ostajajo. Najsi si človek še tako prizadeva, obrniti kazalce na večni uri, da bi se po njegovi volji, njegovi ideologiji začeli vrteti v drugo smer, najsi nadut in nenaraven hoče tekmovati z naravo, priti k uspehu po bližnjicah, se ta račun ne izide in ga je treba prej ali slej poravnati. Čas, minljiva večnost nas nese dalje in to, kar ga premaguje in kar ga presega, je duh, je glas, je pesem. Rekel bi še več: Pesem je srčika in dom duše. Pri nas od nekdaj tudi domovanje zavesti. S pesmijo smo preživeli in prišli skozi menjave let in slemena časa k sebi, na svoje, do svojega. Od prave države do države. A držati se bo treba še dolgo in dobro. Ne le držati glavo nad vodo, tudi zdržati pred nasiljem vsegamogočnih mogočnikov in pred samonasiljem

Prej, ko sem govoril o lepoti Dolenjske in Bele krajine, sem nekako nevede omenil Vivaldija. Po nemarnem in nepremišljeno. Saj imamo svoje Lajovce in Kramolce, Kernjake in Bučarje, Vodopivce in Simonitije pa Osterce in Ježe in nenazadnje svoje najlepše, kar je mogoče imeti: narodno pesem, svoj prvinski glas. Kje je še toliko čiste visoke lirike in milozvočnosti kot v teh pesmih, v teh zvokih! Kadar sežem v to skrinjo starosvetnosti, mi zapoje dekliška tožba: Pod mojim okencem pa travca zeleni, potem pa seže spomin v čas fantovskega petja na vasi. Pomnim, kako sem zmeraj rad poslušal petje od daleč, nikoli od blizu, kot da je bila pesem bolj mila in bolj polna, če nisem gledal obrazov pevcev. Še pomnim, kako sta včasih skupaj peli soseda in naša mama. Njuna čudno zategnjena melodija in čustven napon glasu sta me spravljala v čudenje in strah, da se bo pesem pretrgala, da se ne bo prav končala. Peli sta z očmi, uprtimi nekam visoko ali v višave soprana ali vase, v svojo zmožnost, izraziti z glasom neizrazno, preseči samega sebe, seči po nedosegljivem. Takrat sem zasluhlil, kar danes vem: pesem je preseganje sebe, poseganje v sveto.

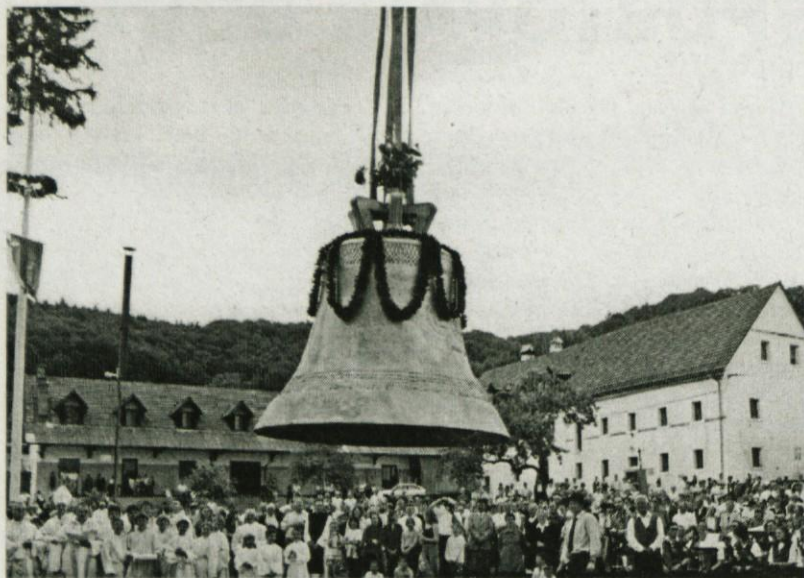
Mama je pela redko in še takrat s čudno suhim glasom, vendar vselej z vso notranjo silo in nekakšno pobožno zamaknenostjo. Zdaj jo slišim drugače, bolj zvenceče, lepše. Njen glas je blag in mil. Zveni kot srebro čiste zvezde.

A glejte, dragi moji, s tem nikakor nočem reči, da pride človek do svojega čistega glasu šele takrat, ko omahne. Nikakor ne. Prav nasprotno mislim! Za življenja je treba peti življenju. Poslušati njegov glas in mu pripevati s svojim. In hkrati zmeraj in znova poskušati še in še uveljaviti sam v sebi in zunaj sebe velike glagole, zapisane v nas vseh že ob rojstvu. In ti so: Biti. Ljubiti. Živeti. In Peti.

Dragi rojaki, ali po Trubarjevo: Ljubi Slovenci! Pesem je srce, če ga imaš, je rekel nekoč mlad fant. Vi, ki pojete s srcem, ga torej imate. Dolenjska ima, kot veste, svoje veliko toplo srce. In tudi Bela krajina ga ne skriva. Ti naši pokrajini pojete. In vi pojete z njima. Pojte! Pojte! Veselite se življenja. Kadar je težko, ga premagajte s pesmijo. Kadar je lepo, pa ga s pesmijo še polepšajte zase in za vse nas. In hvala vam za vašo pesem!

ZVONOVI ZVONIJO, PRAV LEPO POJO...

Po skorajda enoletnem premoru se iz stiškega zvonika spet oglašajo zvonovi. Že dotrajane stare stiške zvonove, ki so jih vliвали najrazličnejši mojstri v različnih obdobjih in ki so prestali mnogo hudega ravno v našem stoletju, je nadomestilo pet novih, ki jih je letos spomladi vlił mojster Perner iz Passaua in so lepo uglašeni drug na drugega.

Tako je mogoče z njimi zvoniti in pritrkavati na mnoge načine. Ker je pritrkavanje zvonov slovenska kulturna dediščina (drugi narodi tega načina zvonjenja ne poznajo), so novi zvonovi v katerikoli slovenski cerkvi tudi velik kulturni dogodek. Pomenijo namreč kulturno pridobitev za celotno narodno skupnost.

STIŠKI ZVONOVI

Največji zvon je posvečen dvatisočetnici Jezusovega rojstva, ki jo obhajamo v letu 2000. Na zvonu, ki ima 3510 kg in je uglašen na ton B, so upodobljene jaslice. Načrte zanj je napravil umetnik Jože Trontelj. Likovno je svoje videnje navezal na žlahtno tradicijo slovenskih jaslic.

Ton Es poje drugi zvon, ki ima 1535 kg. Na njem je upodobljena Žalostna mati božja, ki je zavetnica stiške bazilike.

Tretji in četrti zvon sta uglašena na tona F in G. Prvi je posvečen svetemu Benediktu, zavetniku Evrope, in

sv. Bernardu najplivnejšemu članu cistercijanskega reda. Drugi pa zvonovi v čast vseh treh ustanoviteljev cistercijanskega reda, svetih Alberika, Roberta in Štefana.

Zadnji, peti zvon, je bil k prvim štirim dodan. Posvečen je mariborskemu škofu Antonu Martinu Slomšku, ki ima za slovensko kulturo in narodno zavest velike zasluge in ga je papež Janez Pavel II. ob svojem drugem obisku v Sloveniji proglasil za blaženega. Ker je uglašen na ton B1, prijetno dopolnjuje prve štiri in omogoča mnoge nove kombinacije, tako pri zvonjenju kot pri pritrkavanju.

Ljudje so zvonove težko pričakovali in so jih res slovesno sprejeli. Na dan posvetitve se je vil dolg sprevod proti stiški baziliki. Pred okrašenimi vozovi in traktorji z zvonovi so se na zapravljičkih peljali gostje, npr. generalni opat cistercijanskega reda Mauro Esteva, ki je ob asistenci opata dr. Nadraha zvonove tudi posvetil. Stiški gasilci so kot vedno vzorno skrbeli za red in požrtvovalno pomagali, ko je bilo treba zvonove končno le potegniti v zvonik. Kljub modernim strojem je dviganje zvonov opravilo, ki terja zbranstvo, mirnost, strokovno znanje in previdnost.

Na svoj račun so prišli tudi botri zvonov, ki so za "lon" lahko z lesenim kladivom potrkali vsak na svoj zvon.

To veselje so imeli tudi mnogi sodelujoči, posebno ministranti, pevci in godbeniki, ki so slavje vsak po svoje popestrili. Med obredom se je na prisotne obrnil tudi gospod opat in se zahvalil vsem, ki so požrtvovalno sodelovali pri obnovi zvonika in pripravi slavja.

Pohvalil ni le izvajalcev najrazličnejših prepotrebnih del na zvoniku, temveč tudi tiste, ki so morali opravljati nevhvaležno čiščenje cerkve, pohvalil pa je med drugim tudi državne oblasti, ki so v najkrajšem možnem času poskrbele za vsa potrebna dovoljenja, kajti tudi čas je denar. Večino denarja so zbrali seveda kar ljudje: "botri" (moderno rečeno donatorji, med njimi tudi gimnazijski sošolci sedanjega opata in prijatelji iz Hirschaida) in seveda stiški farani. Vreča izdatkov pa je, kot vedno pri takih podvigih, nenasitna.

Ob koncu slavja so se udeleženci lahko povesečili ob dobri vinski kapljici in dobrotah, ki so jih pripravile tako zelo gostoljubne stiške gospodinje. Pogostitev je bila

folklorno zanimiva posebno za tuje goste. Med njimi je bil tudi g. Perner, ki je vidno ganjen prisluhnil "svojim" zvonovom.

Sedaj zvonovi ubrano merijo dan stiškim prebivalcem. Z mogočnimi in vendar nežnimi zvoki zmorejo preglasiti oglušujoči hrup avtomobilov, motorjev in radijskih aparatov. Njihovo petje povezuje preteklost s prihodnostjo. Upajmo, da bodo zvonili vsem nam in našim potomcem še daleč v prihodnost.

M.A. Ficko

BRONASTI GLAS SE PO SLABEM STOLETJU SPET OGLAŠA IZ DOBSKEGA ZVONIKA

Simon Gregorčič
ZVON

*Prelił je zvon in prepeljan,
s trakovi, venci ves obdan,
povsod lepo, srčno sprejet,
od mož, mladeničev, deklet:
Z domače line še ta dan
bo glasno pel čez hrib in plan.*

ZGODOVINA DOBSKIH ZVONOV

V začetku prejšnjega stoletja so se iz lin dobskega zvonika že razlegale ubrane melodije bronastih zvonov. Ti pa so zvonili le nekaj let. Prišla je namreč I. svetovna vojna in vojaki so, tako kot iz mnogih zvonikov širom Slovenije, tudi pri nas pobrali zvonove in iz njih izdelovali orožje. To je bilo leta 1918. Nekaj let kasneje so jih nadomestili železni zvonovi, ki so zvonili vse do 19. maja letos.

PRVE ODLOČITVE IN VLVANJE NOVIH BRONASTIH ZVONOV

Leta 1999 smo se odločili, da naši cerkvi povrnemo bronaste zvonove in s tem izpolnimo hrepenenje preteklih rodov, ki so želeli vrniti dobskemu zvoniku žlahtno srce.

Pred božičem smo s podjetjem Fenix v Žalcu podpisali pogodbo, da bomo spomladi leta 2000 v Dob pripeljali tri nove

bronaste zvonove. V februarju nas je skoraj 100 sosesčanov in faranov, skupaj z g. župnikom Jožetom Koželjem, prisostvovalo vlivanju naših zvonov. Spomladi pa smo zvonove pripeljali v Dob.

PRIPRAVE NA NOVE ZVONOVI

Med tem časom smo pridno obnovljali notranjost zvonika in namestili nove hrastove stopnice. Olepšali smo tudi zunanost - predvsem zgornji del zvonika (nov križ, pozlačena kroglja, nov strelodod). Stari križ smo shranili, saj je na vrhu zvonika kraljeval dobrih 200 let in nosil častljivo letnico 1774.

Obnovili smo tudi cerkev: oltar in prižnico. Novost je prečudovita slika blaženega Antona Martina Slomška na steklu - barvno okno ali vitraž, ki je delo priznanih umetnikov, slikarja Tomaža Perka in steklarja Sama Višnarja.

Za obnovo, predvsem pa za nove zvonove, so velikodušno prispevali sosesčani in ostali dobrotniki. V veliko pomoč so bili tudi domači gasilci, ki so ves čas dela nudili gostoljubje v svojih prostorih, pomagali in sodelovali so tudi pri organizaciji, ko smo naše zvonove odpeljali v Šentvid, da so pozdravili svoje farne kolege.

NEPOZABEN SPREJEM ZVONOV PO VASEH

Iz Šentvida smo jih odpeljali po vaseh

Prebivalci naše vasi še nismo doživeli tako slovesnega dogodka.

naše soseske. Najprej smo se ustavili na Škofljem, potem na Pokojnici, sledil je postanek v Bogi vasi in na Bregu. V Dobu se nam je pridružil še gospod župnik Jože Koželj in nadaljevali smo pot na Sela pri Dobu in v Podboršt. Po postanku pa zopet nazaj v Dob in na njihovo končno postajo - pred cerkev sv. Petra v Dobu. Vsaka vas se je izkazala po svoje: razkošno, pristrčno in domiselno. Mirne duše lahko rečemo, da toliko pristrčnega veselja v celi naši soseski, kot ga je bilo 7. maja, prav gotovo ne bo kmalu.

ZVONOVI JE POSVETIL G. ŠKOF MSGR. JOŽEF KVAS

Sobota, 20. maj 2000: končno smo dočakali dan, ko so bili zvonovi pripravljani za posvetitev in dviganje v zvonik. Birmanci, njihovi botri, starši, sosesčani in drugi obiskovalci smo se zbrali pred cerkvijo sv. Petra. Po maši je zvonove posvetil g. škof msgr. Jožef Kvas. Čeprav je ves čas deževalo in je bilo neizmerno hladno, smo vztrajali in z očmi pospremili zvonove v zvonik.

Najprej prvi zvon, ki je posvečen sv.

Antonu - zavetniku živine, težak 310 kg in uglašen na glas Be. Sledil je drugi, posvečen Mariji Pomočnici kristjanov, težak 460 kg in uglašen na glas As. Končno se jima je pridružil še največji, tretji, ki je posvečen sv. Petru, težak 752 kg in uglašen na glas F.

Vsem tistim, ki so vztrajali, kljub dežju in hladu, ni bilo žal, saj so gostitelji pripravili bogato zakusko. Ob bogato obloženih pladnjih smo s pesmijo in veseljem zaključili dobski praznik.

ZVONITE ZVONOVI...

Želimo si, da bi ti zvonovi s svojimi ubranimi glasovi polnili naša ušesa in ušesa naših zanamcev še dolga stoletja. Prebujali nas bodo v jutranjem svitu, nas pospremili k počitku v večernem mraku, vabili nas bodo k molitvi, odganjali hudo uro, večino izmed nas pa bodo spremljali tudi na naši zadnji poti.

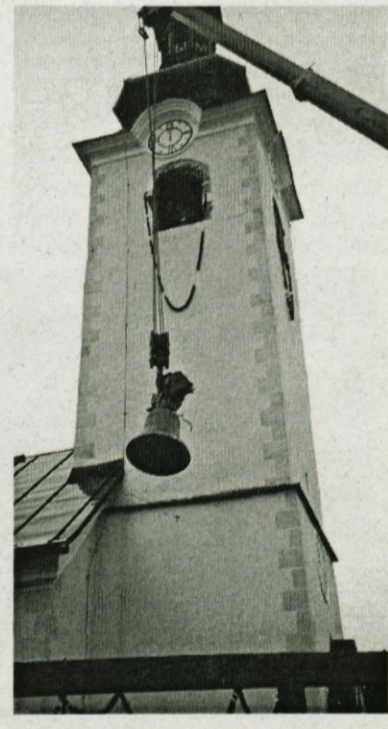
Prisostvovalci: S. Š. in D. E.

Prisostvovalci pri vlivanju bronastih zvonov v Žalcu.

Zvonove je posvetil g. škof msgr. Jožef Kvas.

Zvon bo kmalu na svojem mestu.

PRVI KRŠČANSKI FESTIVAL V STIČNI

ZA DIALOG V CERKVI IN SLOVENSKI DRUŽBI

V soboto, 3. junija 2000, so se v Stični zbrali krščanski laiki na prvem krščanskem festivalu, ki je potekal pod geslom Tukaj sem, pošlji mene.

Srečanja sta se poleg laikov in duhovnikov ter duhovnikov asistentov različnih laičnih gibanj v okviru Cerkve udeležila tudi slovenski metropolit dr. France Rode in apostolski nuncij v Sloveniji, msg. Edmund Farhat, ki je udeležence še posebej pozdravil in jim zaželel uspeha pri delu.

Po nagovoru nadškofa dr. Rodeta, ki je poudaril, kako pomembno

vlogo imajo laiki v Cerkvi, so se udeleženci razdelili v skupine, in so razpravljali tako o odnosih znotraj Cerkve kot tudi o odnosu med slovensko družbo in katoliško cerkvijo. Mnenja in predloge so udeleženci srečanja povzeli v sklepni izjavi, s katero so se obrnili na slovensko javnost. Tako so opozorili na probleme, ki se pojavljajo v Cerkvi, pa tudi širšemu slovenskemu prostoru in javnosti posredovali svoja mnenja, predloge in rešitve.

M.A. Ficko

STIŠKI ZVON NA MALI DOBRAVI

27. maj 2000 - praznik za vas in vaščane Male Dobrave

Vaščani Male Dobrave smo iz Stične odpeljali zvon, težak 695 kg, ki bo oznanjal slavo trem ustanoviteljem cistercijskega reda: sv. Robertu, sv. Alberiku in sv. Štefanu. Pripravili smo lep spreved s pomočjo društva prijateljev konj. Borut pa nam je zaigral na "frajtonerico". V vasi smo pripravili "fešto" in rajali pet ur.

POČASTITEV SV. FLORIJANA V ŠENTVIDU PRI STIČNI

Pomlad se je že razbohotila v soncu in cvetju, ko nas je v nedeljsko jutro, 7. maja, prebudilo slovesno pritrkavanje iz šentviškega farnega zvonika. V slovesnem sprevedu so člani gasilskih društev iz vse župnije pripeljali med župnijsko občestvo nove bronaste zvonove iz soseske sv. Petra v Dobu.

Simbolična povezava med gasilci in dobsko podružnico je že od nekdaj prisotna na banderi, kjer sta upodobljena sveti Peter in sveti Florijan. Pod to bandero so se v tistem jutru zbrali člani gasilskih društev Sobračce, Temenica, Radohova vas, Dob, Hrastov Dol in Šentvid, da bi prosili svojega zavetnika za varstvo pred časnim in večnim ognjem.

Gospod župnik Jože Koželj je pred sveto mašo blagoslovil nove bronaste zvonove, posvečene sv. Petru, Mariji Pomočnici in sv. Antonu - zavetniku živine. Sveta maša je še na poseben način povezala poslanstvo zvonov, ki so od nekdaj opozarjali na nevarnost in vabili ljudi k medsebojnemu sodelovanju, in poslanstvo gasilcev, ki se v svojem delovanju trudijo za dobro svojih vasi. V želji, da bi bile naše hiše in domačije varne pred ognjem, predvsem pa da bi živeli v priskrbi in prijateljstvu, smo družjenje nadaljevali na župnijskem dvorišču. Da je bilo tam veliko dobrot ter petja in smeha, pa najbrž ni treba posebej poudarjati...

Dragica Novak

ŠTIRIDESET LET TURISTIČNEGA DRUŠTVA ŠENTVID PRI STIČNI

Turistično društvo Šentvid pri Stični je bilo ustanovljeno leta 1958. Uradno je bilo registrirano pred 40 leti, natančno 29. marca 1960. Ustanovitelj in večletni predsednik je bil bivši lastnik tovarne usnja Jože Lavrič. Ker je veliko potoval po svetu, je prinesel s seboj nove ideje. S pomočjo še nekaterih domačinov je ustanovil društvo, ki je že kar v začetku štelo okoli 100 članov.

Leta 1965 je bil pri kmetiji Smolej v Grižah ustanovljen arheološki kamp Vidovo. Zgrajene so bile zahtevane sanitarije in vodovod. Vodja kampa sta bila tedaj študenta, brata Andrej in Jože Košak iz Pristavlje vasi. Obisk je bil številen, arheologi od vsepovsod, tudi iz tujine, so tu kampirali, vendar so sčasoma nastale zahteve po višjem standardu in boljši ureditvi, zato je bil kamp zaradi pomanjkanja sredstev leta 1970 ukinjen.

Po smrti g. Lavriča, leta 1967, je delo nadaljeval njegov ožji sodelavec Jože Krištof, vse do smrti leta 1988. Vsa leta si je prizadeval za ureditev kraja, poti do Gradišča in raziskoval podzemne jame na tem področju. Med drugim si je veliko prizadeval

za izgradnjo kanalizacije, kar se šele sedaj uresničuje. Od leta 1988 se je zamenjalo kar nekaj predsednikov, zadnjih šest let vodi društvo Janez Kastelic. V odboru je še več prizadevnih članov, med njimi ima veliko zaslug Ivan Groznik. Pohvaliti pa moramo kar vse naše člane, ki jih je trenutno 144, saj brez njih tudi društva ne bi bilo.

Prejeli smo kar nekaj republiških in občinskih priznanj za vzorno urejen kraj. Sodelujemo s Kulturnim društvom in folklorno skupino, ki uspešno predstavljata, že tako po pevskih taborih znani kraj. Veliko

PREGLED AKTIVNOSTI DRUŠTVA

8. aprila 2000 smo imeli letno konferenco. Vodil jo je predsednik Janez Kastelic. Poročal je o minulem delu in načrtih v tekočem letu.

Dogovorili smo se za izlet v Volčji Potok, kjer smo si ogledali spomladansko cvetje. Le nekaj dni pred našim obiskom je tam pustošilo neurje s točo, zato ni bilo tako bujnega cvetja, kot smo pričakovali. Sprehodili smo se med eksotičnimi drevesi, med vodotoki in vodometi. Glede na to, da je bil izlet v začetku maja in smo bili v arboretumu že ob zgodnji uri, smo med ogledom poslušali prijetno ptičje petje.

Po dveh urah jutranjih užitkov v naravi smo se odpeljali proti Kamniški Bistrici, kjer smo načrtovali malico.

Že po nekaj kilometrih vožnje so nas ustavili možje postave. Odsveto-

vali so nam smer vožnje zaradi iskanja nevarne osebe. Šofer je obrnil volan proti Črnicu. Na meji med občinama Kamnik in Gornji Grad stoji novo gostišče, kjer smo si po malici privoščili še kavico.

Pot nas je od tod vodila preko vodiških polj do Škofje Loke. Ogledali smo si znamenito staro mesto z mogočnim gradom na vzpetini. Veliko bi si bilo tu še moč ogledati, vendar smo nadaljevali pot po Poljanski dolini, mimo Tavčarjeve domačije do Žirov, znanih po izredni kvaliteti smučarskih čevljev. V Žireh slušbuje naš krajan - novomašnik Aleksander Urek. Povabil nas je na šilce žganega, njegova mama - naša članica - pa je poskrbela za prigrizek. Ogledali smo si cerkev in nastala je fotografija v spomin na izlet.

Nato smo se odpeljali mimo Rovt

nastopajo v tujini, zato jih bodrimo in jim pomagamo, kolikor moremo. Zadnji dve leti sodelujemo tudi s konjeniškim klubom.

Želimo, da bi se društva in klubi čim bolj povezali in sodelovali kot celostni turizem. Želimo si tudi sodelovanja z okoliškimi vasi.

V prihodnjem letu bomo razpisali nagrade za lepo urejene hiše, dvorišča in okolico ter za celostno urejenost vasi. Najbolj domiselne, prizadevne in urejene bomo nagradili.

V zadnjih nekaj letih smo v kraju postavili 9 kozolčkov, simbolov Slovenije, in nanje namestili zabožke s cvetjem. Za odlaganje papirčkov in smeti so nameščeni smetnjaki - žabe. Da se letakov ne lepi po drevesih, so na vidnih mestih panoji v ta namen.

Letos smo poskrbeli za izdajo novih razglednic v dveh izvedbah. Kupite jih lahko v vsakem lokalni. Za nakup večjih količin se zglasite pri predsedniku TD Janezu Kastelicu.

Da ni samo delo in skrb, pa gremo dva- do trikrat na izlet.

Za TD: A. Gorišek

preko Logatca v Močilnik pri Vrhniku, kjer nas je čakalo kosilo. Tu izvira del Ljublanice. Bil je toplen sončen dan, zato smo se sprehodili po parku ob izviru, kar je dobro delo po obilnem kosilu. Pred vstopom v avtobus smo posneli še eno spominsko fotografijo.

Domov smo se peljali po dolenski magistrali, ko je še sijalo sonce, zato si nismo mogli kaj, da ne bi zavili še na kmečki turizem Vrh nad Višnjo Goro. Tu smo uživali ob lepotah dolenske pokrajine, z razgledom do kočevskih gozdov in Gorjancev. Pod nami se je razprostirala Višnja Gora in pogled na avtocesto.

Za boljše razpoloženje nam je med vožnjo in postanki igral naš harmonikar Jože. Dan smo zaključili v Šentvidu in se takoj dogovorili, da jeseni spet pojedemo na izlet, in to skoraj zagotovo v Belo Krajino.

Za TD: A. Gorišek

OBVESTILO

Krajevna skupnost Šentvid pri Stični obvešča, da bo zbirala naročila za prekope grobov s starega na novo pokopališče. Cena prekopa je 172.800 tolarjev (z vključenim DDV). Prekopi se morajo opravljati v hladnejših mesecih (do 5oC) in to je predvidoma v novembru.

Za vse informacije se lahko obrnete na Tadejo Medved, tel. št.: 01/78-85-243.

Predsednik sveta KS: Drago Božič

SNOVANJA SREDNJEŠOLSkih KULTURNIKOV

Ob koncu šolskega leta radi pogledamo, kaj vse smo storili in kakšne uspehe smo dosegli. Tudi Kulturno društvo Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica je bilo v šolskem letu 1999/2000 zelo dejavno. V začetku leta smo si mentorji in dijaki zastavili načrte, ki smo jih skušali uresničiti. Na posameznih področjih smo jih nato celo presegle, zato bi vam rada predstavila dejavnosti našega društva v katerem so naslednji krožki oz. skupine:

- pevski zbor,
- recitacijska skupina,
- gledališka skupina,
- novinarski krožek,
- tekmovanje za Cankarjevo priznanje in
- gledališki abonmaji.

Pevski zbor je vodil prof. Milan Jevnikar, pri njem pa je skozi šolsko leto sodelovalo od 30 do 35 pevcev; na koncu se je število ustalilo pri 32. Pevci so radi obiskovali vaje, v veliko vzpodbudo pa so jim bili nastopi. Nastopili so na vseh šolskih prireditvah, z recitacijsko skupino ob slovenskem kulturnem prazniku v KD Stična, z gledališko skupino in na medobčinski reviji pevskih zborov v Šentvidu pri Stični. Tam so doživeli pristen sprejem in pohvalo strokovnega vodstva revije. 17. junija 2000 pa so se na šoli srečali tudi z mladinskim zborom iz pobratene občine Hirschaid iz Nemčije. Tudi to srečanje jim bo ostalo v lepem spominu.

Recitacijska skupina je pod vodstvom prof. Marjete Glavan pripravila klubski večer po žaloigri Luize Pesjakove in Črtomirja Zorca v priredbi Marjana Beline z naslovom France Prešeren. Predstavo je v letošnjem Prešernovem letu skupaj z mentorico in zunanjimi sodelavci pripravljalo 15 recitatorjev, prikazuje pa posamezne pomembnejše postaje v Prešernovem življenju. Predstavili so se nam ob kulturnem prazniku v KD Stična, sodelovali na občinski proslavi ob Prešernovem

dnevu, gostovali so v Račni in Grospljem. Zahtevna postavitev nas je presenetila tudi z izvirnimi kostumi iz prve polovice 19. stoletja.

Mlade novinarje je vodila prof. Majda Simonič. Ukvarjali so se s šolskim glasilom, spremljali so dogajanje na šoli in v kraju, poleg tega pa so imeli tudi dve literarni delavnici. Na prvi so se ukvarjali s kratko zgodbo, na drugi pa s pesniškimi oblikami. Literarno nadarjeni dijaki so ustvarjali kratke zgodbe in pesmi.

Gledališka skupina je pod vodstvom prof. Vesne Celarc pripravila predstavo francoskega dramatika Jeana Tardieuja Zaljubljenca v podzemeljski železnici. V že kar nekoliko absurdni igri o dveh zaljubljencah, ki morata premagati nešteto ovir, da bi lahko bila skupaj, je sodelovalo 19 dijakov. Igra je bila precej zahtevna, zato so imeli veliko vaj, vendar so jih dijaki radi obiskovali - vsi namreč zelo radi igrajo, strahu pred nastopom pa si pravzaprav želijo. Predstavili so se sošolcem, zunanjim obiskovalcem pa v KD Stična 8. aprila 2000.

Tekmovanje v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje je najprej potekalo na šoli, in sicer so dijaki 23. 2. 2000 tekmovali na treh stopnjah:

2. stopnja (dijaki triletne trgovske usmeritve),
3. stopnja (dijaki 1. in 2. letnikov štiriletnih šol),
4. stopnja (dijaki 3. in 4. letnikov štiriletnih šol).

Letos smo se ukvarjali s Prešernom in njegovim pesništvom. Dijaki, ki so na šolskem tekmovanju dosegli 75 točk (od stotih), so prejeli bronasto Cankarjevo priznanje, pet najboljših z vsake stopnje pa se je udeležilo državnega tekmovanja v Ljubljani in doseglo zelo lepe rezultate:

- na 2. stopnji sta dijaka Matej Grabnar, 3.e, in Matej Perme, 2. h, dosegla srebrno Cankarjevo

priznanje (mentorica prof. Marjeta Glavan),

- na 3. stopnji so dijakinje 2. b razreda Maja Gliha, Irena Banelj, Renata Višček in Tanja Tomšič dosegle zlato Cankarjevo priznanje (mentorica prof. Vesna Celarc),
- na 4. stopnji pa je maturantka Nataša Strnad, 4. b, prejela zlato Cankarjevo priznanje (mentorica prof. Breda Kramar).

Priprave na to tekmovanje zahtevajo veliko časa in truda mentorjev in dijakov; treba je namreč posebej pripraviti literaturo in jo obravnavati z dijaki.

Gledališke abonmaje je vodila prof. Breda Kramar. Dijaki so obiskovali predstave v Slovenskem narodnem gledališču - v Drami in Operi, Mestnem gledališču ljubljanskem, lahko pa so si ogledali tudi filme v okviru filmskega abonmaja. Mentorica pred vsako predstavo seznanila dijake z vsebino dramskega dela ali opere, kar je še posebej pomembno za dijake nižjih letnikov, ki šele začinjajo obiskovati gledališče.

Seveda je vse to le del kulturnega dogajanja na šoli. Vsi, ki se ukvarjamo s kulturo, želimo s svojim delom poglobljati literarno, dramsko, glasbeno, gledališko, recitacijsko, jezikovno... vzgojo v srednji šoli in spodbujati mlade k lastni bogatitvi drugih. Upamo seveda, da smo pri tem vsaj malo uspešni in da bo tako tudi prihodnje leto.

Vesna Celarc

P.S. Za konec še čisto droben zapis. Vsi pevci, recitatorji, igralci, srebrni in zlati Cankarjevci so veseli pohvale, a še bolj so bili veseli, ko jih je šola za njihovo uspešno delovanje nagradila z enodnevno izletom v Piran in Portorož, pridružili pa so se jim tudi uspešni športniki.

DRŽAVNO TEKMOVANJE V HITROSTNEM PREPISOVANJU BESEDIL

Brežice, 26. maj 2000: Predstavniki 20 srednjih ekonomskih šol iz Slovenije so "nabrusili prste" in prišli na državno tekmovanje v hitrostnem prepisovanju besedil. Tekmovali so v dveh kategorijah: 1. letniki posamezno in 2. letniki posamezno. Šola, ki je prijavila tri kandidate, pa je tekmovala tudi ekipno. Tekmovanje je odprla predstavica Zveze klubov tajnic Slovenije Zora Groznik; omenjeno društvo bo v prihodnje tudi organizator tovrstnega tekmovanja.

Tekmovanje poteka takole: najprej 10-minutno ogrevanje, sledi prepisovanje neznanega teksta, ki ga tekmovalci shranijo na diskete, in po kratkem premoru drugo prepisovanje istega teksta. Tekst izbere komisija pred začetkom tekmovanja. Upošteva se boljši rezultat (prvi ali drugi prepis). Pomembna je hitrost prepisovanja teksta in število napak,

saj komisija za vsako napako odšteje 25 kazenskih udarcev. Tekmovanje je potekalo v posebnem programu ABC, kjer je popravljanje napak (delete in backspace) onemogočeno.

V kategoriji 1. letniki posamezno je odlično 3. mesto dosegel dijak Srednje ekonomske šole iz Ivančne Gorice Zoran Šunjič, z rezultatom 176 udarcev na minuto, kar je za 1. letnike izreden rezultat (Prvovršeni Marko Lorber - SEŠ Maribor - jih je imel celo 216). Ekipno smo se uvrstili na 6. mesto od skupno 20 ekip. V kategoriji 2. letniki ekipno pa smo dosegli 10. mesto.

Zadovoljni z rezultati in prijetnim druženjem s sovrstniki iz vse Slovenije, smo si po poti proti domu privoščili še sladoled na Otočcu.

D. Eržen

CENIK OGLASOV

v občinskem glasilu KLASJE

Naklada 4.500 izvodov, najmanj 14.000 bralcev. Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Izdatek za oglas se šteje med materialne stroške.

KOMERCIALNI OGLAS

cela stran 96.000, polovica strani 60.200, četrtnina strani 30.600, osmina strani 23.100, šestnajstina strani 13.300

Oglas na prvi strani je za polovico dražji, v več barvah za 100%. Na zadnji strani je dražji za eno četrtino, v več barvah za 50%. Vsaka naslednja objava oglasa je cenejša za 5 %, do največ 30 %.

ZAHVALE

Velikost cca 50 cm² 3.000 SIT.

Cene veljajo še v januarju 2000.

V cene ni vračunano oblikovanje in 19% prometni davek P.S. Za enkratno objavo oglasa ali zahvale plačate ob naročilu, za serijsko objavo pa sklenemo pogodbo.

SREČANJE PODRUŽNIČNIH ŠOL V TEMENICI

Podružnične šole, ki spadajo k matični šoli Šmartno pri Litiji, imajo že utečen program vsakoletnega srečanja na eni izmed šol. V zadnjih letih so se jim priključile tudi nekatere podružnice matične šole Šentvid pri Stični. Pred dvema letoma smo imeli tako srečanje v Hras-

tovem Dolu, letos pa so bili naši gostitelji učenci in učiteljica Anita iz Temenice.

V petek, 9. 10. 2000, se je tako v Temenici zbrala kar velika skupina šolarjev in njihovih učiteljev. Domači učenci so nas najprej seznanili s kratko

zgodovino in lego šole, ter se predstavili s kulturnim programom, nato pa so svoje kulturne točke prikazali učenci iz Javorja, Štangarskih Poljan, Velike Kostrevnice in Primskovega. Sledile so zabavne igre ter medsebojno spoznavanje in druženje.

Teh srečanj se rada udeležita tudi ravnatelj obeh šol. Letos se nam je pridružil samo ravnatelj OŠ Šmartno Boris Žužek, ker je bil ravnatelj OŠ Šentvid Jernej Lampret z učenci osmih razredov na zaključnem izletu. Preživeli smo lepo dopoldne in se veselimo srečanja v naslednjem šolskem letu, učencem in učiteljici iz Temenice pa se zahvaljujemo za lep sprejem.

Jožica Žurga,
Šmartno pri Litiji

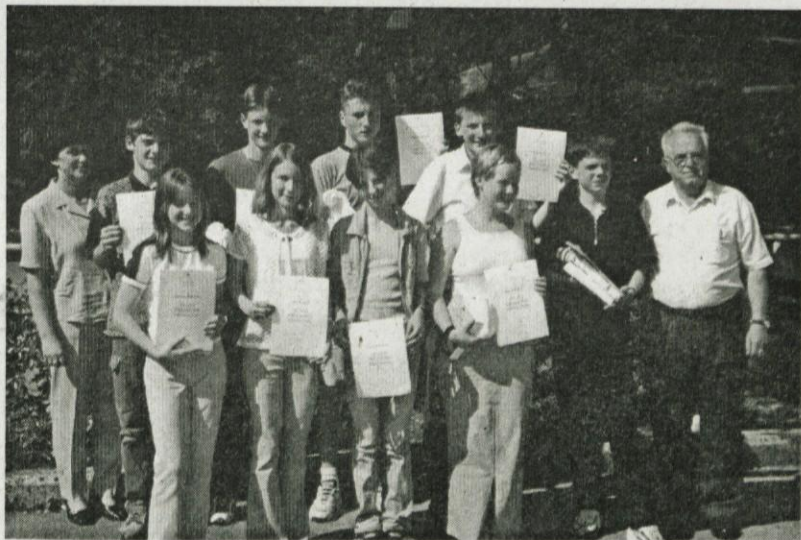
ZLATI PREGLOVCI IZ NAŠE OBČINE

27. maja je bilo v Ljubljani državno tekmovanje iz kemije, na katerem so se učenci iz stiške, šentviške in višnjegorske šole imenitno odrezali, saj so osvojili kar devet zlatih odličij.

Zlata Preglova priznanja so prejeli: Andreja Fortuna, Eva Bahor, Vanja Erjavec, Sašo Vozel, Dejan Čančar, Ajda Erjavec, Boštjan Uršič, Mitja Linec in Andrej Nograšek. Že pred tem pa so imeli lepo bero srebrnih priznanj.

Letošnji dosežek je doslej največji uspeh na tem tekmovanju. Vsem dobitnikom priznanj iskreno čestitamo.

L.S.

Letošnji dobitniki zlatih priznanj. Ob straneh stojita oba mentorja: Marija Zajc in Leopold Sever.

Na Pedagoški fakulteti v Ljubljani so 9. 6. 2000 slavnostno podelili zlata Preglova priznanja za znanje kemije. Na letošnjem tekmovanju, ki ga je organiziral Zavod za tehnično kulturno Slovenije v okviru programa Gibanje znanost mladini, je sodelovalo 10.833 učencev iz 431 osnovnih šol. Kot najuspešnejši mentor je priznanje prejel tudi naš sodelavec Leopold Sever, učitelj kemije na stiški šoli. Iskrene čestitke!

UTRINKI IZ VRTCA "POLŽEK"

Tudi letos se je v našem vrtcu dogajalo veliko zanimivih stvari, ki smo jih za popestritev našega bivanja pripravili s starši otrok in drugimi sodelavci.

Cel december je bil prazničen, z otroki smo krasili sobe in hodnike, postavili smrečico, pekli piškote. S starši in otroki smo izdelovali okraske za domov. Za pridnost in marljivost je otroke nagradil Dedek Mraz, ki nas je obiskal in prinesel darila. Seveda se je bilo treba pred prihajajočimi prazniki praznično in slavnostno urediti. Zato sta poskrbela starša - frizerja in vsem otrokom in tovarišicam uredila bleščeče praznične pričeske. Zimski čas smo izkoristili za sankanje in igre na snegu. 9 otrok v starosti od 6 do 7 let pa je cel teden preživelo na Rakitni na smučarskem tečaju in v drugih športnih aktivnostih z vrstniki iz drugih vrtcev.

Kot vsako leto smo ob materinskem dnevu našim mamicam in babicam pripravili pristrčen kulturni program in se jim za njihov trud in ljubezen zahvalili. Od marca do maja je 18 otrok v starosti od 6 do 7 let opravljalo plavalni tečaj v bazenu v Šentvidu in pri tem so bili mnogi zelo uspešni, saj so si pridobili priznanje Zlati morski konjiček. V prvih pomladnih mesecih smo poskrbeli za urejenost našega vrtca, sadili okrasno cvetje, hkrati pa ob

pomoči hišnika izdelali koš za smeti ob vrtcu. Mnogi obiskovalci bližnje trgovine embalažo kupljenih artiklov odmetavajo ob našem vrtcu. Vsak dan smo jezni in razočarani opazovali kupe smeti. Ob dnevu Zemlje, 24. 4., smo pripravili projekt, veliko čistilno akcijo, in postavili koš za smeti ter opozorilno tablo, na našem prostranem igrišču pa zasadili še dve drevesi, ki bosta pomagali čistiti vedno bolj onesnažen zrak.

Vestno smo opravljali program športne vzgoje Zlati sonček, vadili spretnosti z žogo, kolesarili in hodili na izlete; cilji domovanja naših otrok so bili v Dednem Dolu in na Spod-

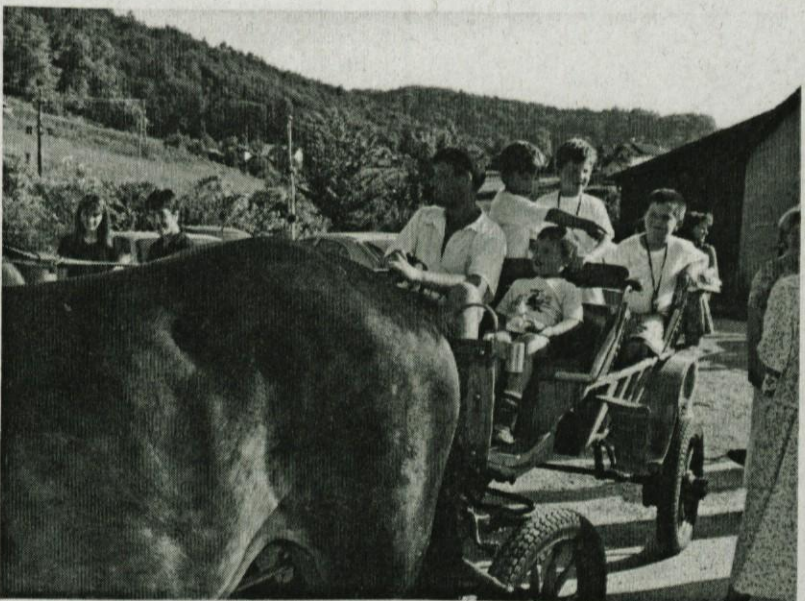
njem Brezovem, kjer so mamice ali babice utrujenim in lačnim popotnikom pripravile malico, hkrati pa smo lahko opazovali čudovito naravo ter zanimivosti v okolici Višnje Gore.

Zaključni izlet nam je pomagal izvesti Špelin očka; ogledali smo si letališče Brnik, posebej natančno še vojaška letala in helikopterje.

In prišel je že junij in s tem slovo od vrtca. Letos vrtec zapušča kar 25 otrok. 18 jih odhaja v 1. razred osemletke, 7 pa v 1. razred devetletke. Tudi starši so se strinjali, da je ta enkratni dogodek treba posebej obeležiti. S skupnimi močmi smo delavke vrtca, starši in Tjaša iz plesne šole Minimundo pripravili otrokom nepozabno slovo s kulturnim programom, plesnim nastopom, vožnjo s kočijami in piknikom v organizaciji staršev v Dednem Dolu. Sedaj nas vse čakajo zaslužene počitnice, jeseni pa "mali maturanti".

Srečno in uspešno v novi šolski čas! Pogled nazaj naj vam bo lep spomin, prihodnost pa polna rož.....

Vzgojiteljica Jožica Potočnik in pomočnica Marija Ambrož

EKSKURZIJA V POSOČJE

Vsi, ki imamo radi umetnost, smo bili 20. maja vabljeni na ekskurzijo v Posočje. Likovno društvo Dobropolje z magistrom Igorjem Kranjcem nam je predstavilo freske in kipe umetnike Toneta Kralja.

Po treh urah zanimive vožnje smo se ustavili v cerkvi na Šentviški gori. Zvedeli smo, da je rjava značilna barva Kraljevih fresk, mene pa je pritegnil strop cerkve, poslikan z nebesno modro barvo in žarečim rdečim križem v sredini. Pojoči angeli nad oltarjem imajo otroške obraze, iz kotov cerkve pa so nas spremljale podobe svetnikov, apostolov in mučencev.

Cerkev sv. Lucije v Mostu na Soči je bil naš naslednji cilj. Tu smo spoznali, da se je Tone Kralj ukvarjal tudi s kiparstvom. Prevzela nas je Jezusova podoba. Videli smo, kako je znal slikar

zapolniti prostor, saj je naslikal del stene, da je videti, kot da podoba stoji na stenski polici.

Dež nam je preprečil obisk še ene cerkvice, zato smo se odpeljali proti Tolminu. Tamkajšnja cerkev je prizadel zadnji potres; kljub razpokanim stenam je v celoti poslikana cerkev zelo lepa. Strop je slikar Kralj razdelil na veliko majhnih kvadratov in jih zapolnil s slikami. Kor je poslikan z angeli, med svetniki sta tudi Slomšek in Baraga.

Meni je bilo všeč vsako Kraljevo delo posebej. Najbolj pa so se mi vtisnili v spomin angeli z otroškimi obrazi, ki veselo prepevajo, in žareč križ.

Hvala društvu in vodji za nepozabno doživetje.

Petra Kastelic, OŠ Ferda Vesela, Šentvid pri Stični

ZAKLJUČNI IZLET VRTCA ČEBELICA IZ ŠENTVIDA PRI STIČNI

Naj začnem kot pravljico, saj tako je tudi bilo - kot v pravljici. Za devetimi gorami, v dolini pod Poncami, se razteza prečudoviti Tamar. Tja smo se odpravili otroci, starši, vzgojiteljice in varuške nekega sobotnega jutra. Sonce nas je pozdravilo za dobro jutro in vedeli smo, da bo dan lep.

Poln avtobus izletnikov je užival v vožnji mimo znanih in neznanih krajev. Kratek postanek za prve sendviče in jutranjo kavico za malo starejše izletnike. Vožnja z avtobusom je bila za otroke sila zanimiva, čeprav se niso peljali prvič, saj so vzgojiteljice poskrbele za vožnjo z njim pa tudi z vlakom že med letom. Ko smo se peljali skozi Kranjsko Goro, so takoj vedeli, da so tukaj že bili - v Kekčevi deželi namreč. Že smo bili v Planici, kjer smo se pripravili na pohod.

Pot do Tamarja smo zmogli kot za šalo. Tudi tisti najmlajši niso imeli težav. Kako je bilo veselje pogledati otroke, ki so s tako vneto hodili, nekateri celo tekli. Nekaj postankov za malico in pijačo smo vsekakor imeli. Med potjo so se otroci spominjali"Tudi Kekec je takole hodil"...."Glej mravljišče, tja je pa Bedanec stopil".... "Kje je pa Pehta?", skratka, naredili so obnovo Kekčeve poti. Rahli padci, malce joka, petje, smeh - vsega po malem - in že smo bili v Tamarju. Najprej smo se ustavili ob Nadiži - izviru Save Dolinke, potem pa odšli v Planinski dom Tamar, kjer je bil čas

za sprostitvev, počitek, malico, pijačo, sladoled in igro.

Urica pred planinskim domom je bila nepozabna. Okrog nas Julijske Alpe s svojimi lepotami, v ozadju Jalovec in spodaj kot majhne pikice mi - tam se počutiš tako mogočnega, pa hkrati tako majhnega. Pisali smo kartice svojim prijateljem, se polivali z vodo (kar je v taki vročini izredno prijalo), se lovili, nekateri poležavali na soncu, spet drugi odšli do izvira Nadiže.

Čakala nas je še ura in pol hoje nazaj v Planico. Pa se nismo bali. Pogumno kot Kekec, s palico v roki, dobro voljo in pesmijo smo se podali v dolino. Mnogi smo ta dan izkoristili kot prijeten klepet s svojim otrokom, za katerega imamo vse premalo časa. Na takem izletu spoznaš svojega otroka tudi drugačnega, kot je doma. Vidiš, kako se obnaša v skupini in kakšen je v odnosu do drugih. Skratka, imaš čas biti z njim, kar si oni vedno tako želijo.

... In pravljica se končuje, ko prispemo v Planico. Še kratek vzpon do četrtnine naše velikanke, potem pa na avtobus - in vsi smo zaspali... Ko smo se prebujali, smo bili skoraj že v Šentvidu, ampak to, kar je bilo za nami, niso bile sanje.

Hvala za lep dan Urški, Mileni, Branki, Mariji in Ireni - bile so prijete družabnice.

D. Eržen

NOGOMETAŠI IVANČNE GORICE ODLIČNO ZAKLJUČILI PRVO DRUGOLIGAŠKO SEZONO

Če smo bili po prvih krogih jesenskega dela sezone 1999/2000 v 2. slovenski nogometni ligi zelo skeptični glede obstanka nogometašev Ivančne Gorice v tej ligi, pa smo toliko bolj veseli po koncu sezone. V krstni sezoni v 2. ligi (potem ko so tri leta zapored preskakovali iz nižjih v višje lige) so osvojili odlično 8. mesto med 16 ekipami. Na koncu kljub porazu na domačem igrišču proti ekipi Jadran Šepič v predzadnjem krogu njihovo osmo mesto ni bilo niti malo ogroženo, saj je devetouvrščena ekipa Živila Triglav za njimi zaostala kar za 7 točk. Ekipa se je od sezone poslovila z lepo zmago v zadnjem krogu proti Šentjurju z rezultatom 3 : 1. Skozi celo sezono je zbrala 14 zmag, 3 neodločene izide in 13 pora-

zov, kar ji je prineslo 45 točk in omenjeno 8. mesto. Naj omenim, da so nogometaši v prvih devetih krogih nanizali kar 8 porazov, nato pa v 21 krogih samo še 5. Po tistem slabem začetku je ekipa zamenjala trenerja (namesto Nedeljka Gugolja Jože Prelogar) in kar nekaj igralcev, kar se je očitno obrestovalo.

Igralci Ivančne Gorice, ki so osvojili 8. mesto: Rafael Koren, Robert Potokar, Darko Srovin, Miloš Kostič, Bekim Kapič, Aleš Puš, Vavpetič, Jaka Zaletel, Sandi Bracovič, Igor Pandža, Slaviša Stojanovič, Boštjan Puš, Ranko Smiljanič, Matjaž Todorov, Uroš Černivec, Andrej Jerak, Vjekoslav Ivanušec, David Serdinšek, Vinko Primc, Muhamed Čosić, Peter Koželj, Sebastjan Petavs in Jože

Prelogar.

V prvo ligo sta prepričljivo napredovali dve ekipi (obe s Primorske): Koper, ki je bil prvi z 72 točkami, in Tabor iz Sežane, ki je bil drugi z 69 točkami. V nižjo ligo pa so nazadovale štiri ekipe: Drava s Ptujja (29 točk), Črenšovci (23 točk) Rogoza (20 točk) in Avtoplus Korte z Izole (12 točk).

Uprava kluba ima za naprej ambiciozne načrte, kljub temu, da jih je malo pred koncem lige zaradi nespo-razumov zapustil predsednik in eden od podpornikov kluba Boris Peterka. Upajmo, da to v klubu ne bo pustilo negativnih posledic in da se bomo naslednjo sezono veselili vsaj podobnih uspehov.

Simon Bregar

VESLAŠKI PRAZNIK NA KRKI DOBIL NOVE RAZSEŽNOSTI

Leto je hitro naokrog in zopet smo zadnjo nedeljo v mesecu maju na Krki gostili veslaške navdušence iz ožje in širše okolice. Spust s čolni je bil letos že 24. po vrsti, in kot vedno zadnja leta, je bilo prijetno tudi tokrat. Bilo je veliko gledalcev, za povrh pa je bilo tudi vreme že kar tradicionalno lepo. Letos po dolgem času ni bilo preseženo največje število udeležencev, ki se je lani ustavilo malo pod številko 400. Letos jih je bilo uradno 308. To je po svoje tudi dobro, saj je bila gneča lani že kar malo prehuda, tako da se je tokrat v tem smislu "lažje dihala".

Prireditev je letos dobila nove razsežnosti. Organizacijski odbor tega spusta - Kajak-kanu sekcija ŠD Krka, je ves čas posvečala skrb ohranjanju čiste reke Krke, vendar so to po lastnih besedah premalo poudarjali. Letos se jim je želja po večjem naravovarstvenem prizvoku te prireditve uresničila, saj so župani občin v porečju Krke na pobudo Občinske turistične zveze Ivančna Gorica podpisali pismo o nameri, s katero bi spodbudili večjo skrb in soodgovornost za varovanje reke Krke. Poleg tega podpisa je potekala ob spustu še vrsta ogledov, ki so bili za obiskovalce zelo zanimivi.

Poudariti je tudi treba, da je bilo letos še posebej dobro poskrbljeno za varnost veslačev. Poleg standard-

nih domačih kajakašev in zdravniške službe so letos za varnost skrbeli tudi potapljači iz društva za raziskovanje morja, ki so svoje delo pri jezovih zelo dobro opravili. Prav tako veljajo pohvale zdravniški ekipi, ki že leta skrbi za varnost udeležencev.

Poskrbljeno pa ni bilo samo za varnost na vodi, ampak tudi za to, da veslači niso bili žejni in lačni. Organizator se je letos še posebej izkazal. Poleg standardno dobre malice v Šmihelu je bil letos obogaten predvsem piknik po koncu spusta na Krki. Ponujal je kar tri možnosti: ribo, odojka ali golaž. Ob tem je treba tudi povedati, da gneče in čakanja v vrsti za hrano letos skoraj ni bilo. Kot je zadnja leta že običaj, organizator vsem udeležencem na koncu podeli še zaslužena priznanja - spominsko sliko skupinskega star-
ta.

Ne smemo pa pozabiti še na eno stvar. Organizatorji so se ponovno izkazali s humano gesto, saj so sočasno organizirali še humanitarno akcijo zbiranja denarja, ki bo, tako kot lani tudi letos namenjen igralom za otroško igrišče na Krki. Menda so gugalnice, ki so se naredile z lanskim denarjem, polno zasedene. Na tem mestu velja zahvala tudi krškim dekletom in ženam, ki s svojo prostovoljno peko piškotov tudi dale svoj pečat, saj grede sredstva od prodaje

v že omenjene dobrotne namene.

Organizatorji so posebno zadovoljni z dejstvom, da so domačini ta spust sprejeli za svojega in na njihovo pomoč računajo tudi v prihodnje.

Prav tako pa računajo tudi na pomoč sponzorjev, ki so se letos lepo izkazali: Krka, BTC, Telekom Slovenije, Zavarovalnica Triglav, Tiskarna Grafex, Rekon, Pivovarna Union, Asist, Interalta, Komunalne gradnje Grosuplje, Carpe Diem, Kmečki turizem Podržaj, Izvir, River Adventures, Ljubljanske mlekarnice, VELE, Pekarna Grosuplje, Mizarstvo Trunkelj, Klimahit, CIM, Hipox, Fotostudio Travnik, Žaganje lesa Bregar, Bistro Topler, Zmajčkov butik, Žganjekuha Borštnik, Farma Stična, Kmečki turizem Magovac, Doltex, Bife pri Koščaku, Ribogojnica Goričar Dvor, Trgovina Miša, Jošt Svetek & Comp., Henkel, Lek, Pekarna Mišmaš in EPG.

Naslednje leto bo že 25. spust po vrsti, na katerega ste že sedaj lepo vabljeni.

Simon Bregar

Slika: Sedanji vodja Kajak-kanu sekcije ŠD Krka Janez Piškur in "oče" spusta Jože Javornik

DRUGI V VINCENZI

Mladi rokometaši RK SVIŠ so uspešno nastopili na turnirju v Italiji, ki je potekal v treh starostnih kategorijah. Prvič se je zgodilo, da smo v tujini nastopili s dvema ekipama, in sicer v kategoriji letnik 1988 in kategoriji letnik 1986.

Mlajša ekipa je v svoji skupini po treh zmagah osvojila prvo mesto, nato pa v nadaljevanju doživela dva poraza in osvojila 4. mesto. Za ekipo so nastopili: Blaž Sinjur (vratar), Matevž Potokar, Matic Glavan, Kristijan Oven, David Čož, Gašper Stopar, Jan Ilovar, Igor Gašparovič, Miha Masle, Matjaž Turk in Matej Potokar. Trener ekipe je Damjan Volkar.

Rezultati tekem:

Giovanni : SVIŠ	4 : 24
Buccinasco : SVIŠ	6 : 11
Izola/B : SVIŠ	7 : 19
Izola/A : SVIŠ	20 : 10
Hrpelje : SVIŠ	19 : 7

Starejša ekipa je prav tako osvojila 1. mesto v svoji skupini in se nato v nadaljnjih tekmah uspela uvrstiti v finale, kjer pa je morala priznati premoč ekipi iz Hrvaške. Za ekipo so nastopili: Miha Eržen (vratar), Aleksander Polak, Jure Tadini, Dejan Čančar, Sašo Vozel, Gašper Mamilovič, Vinko Gavranič, Tomaž Todorovski, Simon Stopar, Janez Svetin in Marko Medved. Trener ekipe je Marjan Potokar.

Rezultati tekem:

Riviera : SVIŠ	5 : 30
Cassano : SVIŠ	5 : 25
Koper : SVIŠ	11 : 16
Mestrino : SVIŠ	12 : 25
Cellini : SVIŠ	12 : 15
Poreč : SVIŠ	20 : 15

Turnir se je igral v mestecu - Torri di Quartesolo, v bližini Vincenze. Na njem smo sodelovali že drugič. Lani smo celo osvojili prvo mesto.

Letos sicer tekmovalnega uspeha nismo ponovili, smo mu pa bili zelo blizu. Starejšo ekipo je namreč po hudem boju v polfinalu čakal finale. Celotekmo smo imeli velike izgleda za zmago, vendar je naporen ritem tekem pustil svoje posledice. Tekmo smo izgubili, vseeno pa zapustili odličan vtis.

Naj povem, da so se vse tekme odigrale v enem dnevu, in to na zunanjih igriščih pri zelo visoki temperaturi.

Turnir smo izkoristili tudi v turističen namen. Na pot smo se podali že dan prej. Tako kot lani, ko smo si ogledali Benetke, smo si tudi letos želeli ogledati eno izmed zgodovinskih mest severne Italije. Letos nas je pot zanesla v Padova. Mesto je vsakemu od nas kaj ponudilo. Mlajši so se bolj zanimali za stonjnice, starejši za številne kulturno-zgodovinske znamenitosti. Vseeno pa smo, polni vtisov, veselo zapustili mesto. Pripekala je namreč huda vročina.

Pozno popoldan smo prispeli na cilj. Komaj smo se dobro namestili, starši v hotel, otroci s spremstvom v bližnjo šolo, že nas je organizator vabil na večer-
no prireditev. Letošnji turnir je bil že deseti, to pa je bilo treba proslaviti. Italijani, večši ceremonialov so se dobro odrezali. Po številnih govorih in zahvalah so nam v pičlih dveh urah servirali še mrzlo večerjo...

Če je prvi dan potekalo vse nekoliko počasi, za drugi dan tega ne bi mogel trdit. Vse je bilo dobro organizirano, brez zamude. Tudi zajtrk in kosilo sta bila boljša.

Zahvaljujem se vsem staršem za pomoč na turnirju, predvsem pa g. Marku Ilovarju in podjetju Bomax d.o.o. za praktična darila.

Za RK SVIŠ Marjan Potokar

MALI NOGOMET VSE BOLJ POPULAREN

Občinska liga v malem nogometu se je prevesila v drugi del. Tekmovanje je letos še posebej zanimivo, saj se lige udeležuje kar 16 ekip. Trenutno na lestvici dokaj suvereno vodi lanski prvak - ekipa Dixi, vendar to še ne pomeni, da je vprašanje letošnjega prvaka že rešeno. Izkušnje kažejo, da ni pametno prehitro napovedovati, razen če tudi teoretično ni možno drugače. Letos pa je do konca še 6 krogov in marsikaj se še lahko zgodi.

Trenutna lestvica občinske lige v malem nogometu po 9. krogu :

	9 tekem, 8 zm. 1 neod. 0 po. 25 točk, gol raz. 39 : 8 + 31
1. Dixi	9 7 0 2 21 28 : 13 + 15
2. Mladost Astlak	9 6 2 1 20 29 : 10 + 19
3. Snop bar	9 6 1 2 19 28 : 11 + 17
4. Mizarstvo Trunkelj Krka	9 6 1 2 19 44 : 27 + 17
5. KMN 2. liga	9 6 1 2 19 24 : 14 + 10
6. Bife pri Matjažu & In. Angro	9 5 1 3 16 23 : 23 0
7. Dixi 2	9 5 1 3 16 37 : 21 + 16
8. Klanček Šentvid	9 4 3 2 15 18 : 20 - 2
9. Antonac	9 4 0 5 12 17 : 27 - 10
10. Marof	9 3 1 5 10 33 : 30 + 3
11. Club Casucci	9 1 4 4 7 16 : 31 - 15
12. Prince pub	9 2 0 7 6 23 : 34 - 11
13. Viridin hram	9 1 1 7 4 19 : 36 - 17
14. Dob	9 1 0 8 3 17 : 55 - 38
15. OMV Istrabenz in B. Toplar	9 1 0 8 2 (-11) 13 : 48 - 35
16. KS Temenica	

Vodja lige : Simon Bregar

TEKAČI SO DOMA IZ NAŠIH KRAJEV

Tako kot ponavadi so se osnovnošolci tudi letos udeležili štafetnega teka trojk na medobčinskem prvenstvu občin Ivančna Gorica, Grosuplje in Dobrepolje. Čeprav so naši učenci in učenke vedno odlični, so se letos še posebej izkazali. Tekmovanje je bilo 4. 5. 2000 v Vidmu-Dobrepolju. Teka se je udeležilo sedem šol, med njimi tudi vse tri naše. Rezultati naših ekip:

1. razred fantje :	1. mesto OŠ Šentvid pri Stični
5. mesto OŠ Stična, Iv. Gorica
6. mesto OŠ Stična, Višnja Gora
1. razred dekleta :	3. mesto OŠ Stična, Višnja Gora
4. mesto OŠ Šentvid pri Stični
5. mesto OŠ Stična, Iv. Gorica
2. razred fantje :	2. mesto OŠ Šentvid pri Stični
4. mesto OŠ Stična, Iv. Gorica
7. mesto OŠ Stična, Višnja Gora
2. razred dekleta :	1. mesto OŠ Stična, Iv. Gorica
3. mesto OŠ Stična, Višnja Gora
4. mesto OŠ Šentvid pri Stični
3. razred fantje :	2. mesto OŠ Šentvid pri Stični
5. mesto OŠ Stična, Iv. Gorica
7. mesto OŠ Stična, Višnja Gora
3. razred dekleta :	4. mesto OŠ Stična, Iv. Gorica
5. mesto OŠ Šentvid pri Stični
6. mesto OŠ Stična, Višnja Gora
4. razred fantje :	1. mesto OŠ Stična, Iv. Gorica
2. mesto OŠ Šentvid pri Stični
7. mesto OŠ Stična, Višnja Gora
4. razred dekleta :	2. mesto OŠ Stična, Iv. Gorica
3. mesto OŠ Šentvid pri Stični
6. mesto OŠ Stična, Višnja Gora
5. razred fantje :	1. mesto OŠ Stična, Iv. Gorica
2. mesto OŠ Šentvid pri Stični
7. mesto OŠ Stična, Višnja Gora
5. razred dekleta :	1. mesto OŠ Stična, Iv. Gorica
4. mesto OŠ Šentvid pri Stični
6. mesto OŠ Stična, Višnja Gora
6. razred fantje :	1. mesto OŠ Stična, Iv. Gorica
4. mesto OŠ Šentvid pri Stični
5. mesto OŠ Stična, Višnja Gora
6. razred dekleta :	1. mesto OŠ Stična, Iv. Gorica
2. mesto OŠ Šentvid pri Stični
6. mesto OŠ Stična, Višnja Gora
7. razred fantje :	1. mesto OŠ Stična, Iv. Gorica
5. mesto OŠ Šentvid pri Stični
7. mesto OŠ Stična, Višnja Gora
7. razred dekleta :	2. mesto OŠ Stična, Iv. Gorica
4. mesto OŠ Šentvid pri Stični
5. mesto OŠ Stična, Višnja Gora
8. razred fantje :	2. mesto OŠ Stična, Iv. Gorica
4. mesto OŠ Šentvid pri Stični
6. mesto OŠ Stična, Višnja Gora
8. razred dekleta :	1. mesto OŠ Stična, Iv. Gorica
3. mesto OŠ Šentvid pri Stični
6. mesto OŠ Stična, Višnja Gora

Vsekipno smo lahko zelo zadovoljni z rezultati, saj sta dve naši šoli čisto na vrhu :

1. mesto : OŠ Stična, Iv. Gorica 91 točk
2. mesto : OŠ Šentvid pri Stični 77 točk
2. mesto : OŠ Louis Adamič, Grosuplje 77 točk
4. mesto : OŠ Šmarje-Sap 74 točk
5. mesto : OŠ Brinje Grosuplje 53 točk
6. mesto : OŠ Dobrepolje 38 točk
7. mesto : OŠ Stična, Višnja Gora 35 točk

Simon Bregar

ŠOLSKI ŠPORTNI RAZGLEDI

1. ŠENTVIDČANI POKAZALI ZOBE V ROKOMETU

17. 5. je bilo v Višnji Gori medobčinsko prvenstvo v rokometu za mlajše dečke. Udeležilo se ga je 5 ekip iz občin Ivančna Gorica in Grosuplje.

Rezultati predtekmovanja :

Skupina A : Louis Adamič, Gros. : Brinje, Gros. 8 : 15 (5 : 7)

Skupina B : Stična : Šentvid 13 : 15 (4 : 4)
Stična : Viš. Gora 16 : 11 (6 : 6)
Šentvid : Višnja G. 17 : 11 (10 : 4)

Za 3. mesto : Stična : Louis Adamič, Gros. 24 : 10 (12 : 3)

Za 1. mesto : Šentvid : Brinje, Gros. 15 : 13 (11 : 7)

Šentvidčani so zaslužno po dolgem času osvojili naslov medobčinskih prvakov. Za OŠ Šentvid pri Stični so igrali: Jure Tadžina, Simon Stopar, Miha Eržen, Gašper Stopar, Žiga Anžlovar, Aleš Šraj, Mitja Lampret, Matej Kastelic, Klemen Špec, Samo Markovič in David Sever. Simon Stopar je bil z 29 goli najboljši strelca prvenstva.

Vrstni red :

1. OŠ ŠENTVID PRI STIČNI, 2. OŠ BRINJE, GROSUPLJE, 3. OŠ STIČNA, IV. GORICA
4. OŠ LOUIS ADAMIČ, GROSUPLJE, 5. OŠ STIČNA, VIŠNJA GORA

2. STIČANI PA V NOGOMETU

Tekmovanje je bilo 1. 6. 2000 na igrišču pri OŠ Stična, Iv. Gorica. Tekmovanja se je prav tako udeležilo 5 ekip, ki so bile razporejene v dve predtekmovni skupini :

Atletika po dolgem času spet v Kočevju, Mitja Pevc 6. na državnem prvenstvu

15. maja 2000 je bilo v Kočevju področno tekmovanje v atletiki za osnovnošolce. Učenci z naših šol so se odrezali takole (predstavljam samo tiste, ki so se uvrstili med prvih pet) :

Kategorija starejših učencev in učenk :

- a) Tek na 300 metrov - učenci : 2. mesto - Gašper Arh (OŠ Šentvid pri Stični)
Tek na 300 metrov - učenke : 3. mesto - Sabina Zaletelj (OŠ Stična, Iv. Gorica)
- b) Štafeta 4 x 100 met. - učenke : 1. mesto - OŠ Stična, Iv. Gorica
- c) Tek na 1000 metrov - učenci : 3. mesto - Miha Kavšek - OŠ Stična, Iv. Gorica
Tek na 1000 metrov - učenke : 2. mesto - Nastja Lekan - OŠ Stična, Iv. Gorica
- d) Skok v višino - učenci : 3. mesto - Dario Biščan (OŠ Stična, Iv. Gorica)
5. mesto - Primož Plut (OŠ Stična, Iv. Gorica)
Skok v višino - učenke : 3. mesto - Urša Krištof (OŠ Šentvid pri Stični)
- e) Suvanje krogle - učenke : 3. mesto - Jožica Erjavec (OŠ Stična, Višnja Gora)
- f) Met žogice - učenci : 2. mesto - Mitja Pevc (OŠ Stična, Iv. Gorica)
4. mesto - Dejan Čančar (OŠ Stična, Višnja Gora)
Met žogice - učenke : 2. mesto - Jasmina Leskovec (OŠ Stična, Iv. Gorica)
3. mesto - Urška Možina (OŠ Stična, Višnja Gora)

Kategorija mlajših učencev in učenk :

- a) Tek na 60 metrov - učenci : 3. mesto - Primož Genorijo (OŠ Stična, Iv. Gorica)
Tek na 60 metrov - učenke : 1. mesto - Petra Peterlin (OŠ Stična, Iv. Gorica)
- b) Tek na 300 metrov - učenci : 3. mesto - Luka Sadar (OŠ Stična, Iv. Gorica)
Tek na 300 metrov - učenke : 5. mesto - Neža Bregar (OŠ Stična, Iv. Gorica)
- c) Tek na 1000 metrov - učenci : 4. mesto - Matej Blatnik (OŠ Stična, Iv. Gorica)
Tek na 1000 metrov - učenke : 1. mesto - Maša Ceglar (OŠ Stična, Iv. Gorica)
2. mesto - Mojca Hribar (OŠ Stična, Iv. Gorica)
5. mesto - Nada Bregar (OŠ Stična, Iv. Gorica)
- d) Skok v višino - učenci : 3. mesto : Martin Sever (OŠ Stična, Iv. Gorica)
5. mesto : Simon Hočevnar (OŠ Stična, Iv. Gorica)
- e) Skok v daljino - učenci : 4. mesto : Borut Verbič (OŠ Stična, Iv. Gorica)
Skok v daljino - učenke : 5. mesto : Maja Radoš (OŠ Stična, Iv. Gorica)
- f) Met žogice - učenci : 5. mesto : Robert Sadar (OŠ Stična, Iv. Gorica)
Met žogice - učenke : 3. mesto : Karmen Hrovat (OŠ Stična, Iv. Gorica)

Tekmovanja se je udeležilo 12 osnovnih šol z obljublanskega področja. Starejši kategoriji sta tekmovali v osmih disciplinah, mlajši pa v šestih.

Od naših učencev se je po rezultatu uvrstil na državno tekmovanje le Mitja Pevc iz OŠ Stična Ivančna Gorica. Finalno državno tekmovanje (VAPS) je bilo 8. 6. v Ljubljani, Mitja pa je v metu žogice dosegel rezultat 80,60 metra, kar je na koncu zadostovalo za odlično 6. mesto.

Simon Bregar

Skupina A :
OŠ Stična, Iv. G. : OŠ Videm Dobrepolje 2 : 0
OŠ Šentvid : OŠ Dobrepolje 10 : 0
OŠ Stična, Iv. G. : OŠ Šentvid 2 : 0

Skupina B :
OŠ Stična, V. Gora : OŠ Brinje 3 : 5

Za 3. mesto :
OŠ Šentvid : OŠ Stična, V. Gora 1 : 2

Za 1. mesto :
OŠ Stična, Iv. Gorica : OŠ Brinje 2 : 0

Končni vrstni red : 1. OŠ Stična, Iv. Gorica, 2. OŠ Brinje, Grosuplje, 3. OŠ Stična, V. Gora, 4. OŠ Šentvid pri Stični, 5. OŠ Dobrepolje.

Za zmagovalno ekipo so igrali: Franci Kadunc, Luka Sadar, Alen Ugarak, Gašper Mamilovič, Aleksander Polak, Anže Sadar, Izidor Bregar, Borut Verbič, Blaž Sinjur in Aleksander Marinovič.

Ti učenci so se nato udeležili še področnega prvenstva, ki je bilo v Dobravi. Tam so po boljši igri nesrečno izgubili z domačini, tako da so osvojili 2. mesto, kar pa je tudi lep uspeh. Učence je vodil prof. Marjan Potokar.

3. MLAJŠI DEČKI OŠ STIČNA PODROČNI PRVAKI V ODBOJKI

Kar mlajšim dečkom OŠ Stična, Iv. Gorica, ni uspelo v nogometu, jim je pa v odbojki. Postali so namreč področni prvaki v mali odbojki. Tekmovanje je bilo v Ivančni Gorici, 9. 6. 2000. Poleg domače ekipe je bila prisotna samo še ekipa z OŠ Brezovica, ki so jo domačini premagali z 2 : 1 v setih. Za domačo ekipo so igrali: Gašper Mamilovič, Aleksander Polak, Luka Sadar, Alen Ugarak, Maks Bregar, Andrej Škerlak, Anže Sadar in Franci Kadunc. Ekipo je vodil Marjan Potokar, prof. športne vzgoje.

*Saj ni rečeno, da te ni;
če tvojega glasu več ni,
beseda tvoja še živi,
za vedno ti med nami si!*

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama in prababica

MARIJA SMOLIČ

po domače KOČARJEVA mama

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter sosedom s hriba, ki so ji v času bolezni in pred njo stali ob strani in ji pestrili dneve življenja ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo dr. Zupančiču in osebju doma starejših občanov Grosuplje, župniku g. Ko-želju za obred, pevcem za lepo zapete pesmi in Perparjevim za pogrebne storitve.

Vsi njeni

*Ne jokajte za menoj,
spomnite se, kako trpel sem,
tihu h grobu pristopite
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je v 66. letu starosti zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, tast, brat in stric

MILAN KAHNE

iz Čagošč 12, Šentvid pri Stični

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče, za dobre namene in svete maše ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala tudi zdravstvenemu osebju ZD Ivančna Gorica. Iskreno se zahvaljujemo Perparjevim za pogrebne storitve, gospodu župniku za lepo opravljen obred in pevcem za odpete pesmi.

Vsi njegovi

*Ni krik moj te predramil,
ni solza te zbudila,
ostala bolečina
in neskončna je praznina.*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je v cvetu mladosti zapustil naš sin, brat in vnuk

DEJAN GODEC

iz Ivančne Gorice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, cvetje in sveče, za tolažilne besede in vso pomoč.

Hvala tudi gospodu župniku Jožetu Kastelicu za lepo opravljen cerkveni obred in pogrebni zavodu Perpar ter prijateljem za lepo organiziran prevoz na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

*Odšla si tja, kjer ni solza,
kjer ni trpljenja ne gorja,
ostala je tvoja dobrina,
a v naših srcih bolečina.*

ZAHVALA

V 90. letu nas je zapustila naša draga in dobra teta

FRANČIŠKA NOVAK

iz Kriške vasi pri Višnji Gorji

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče in svete maše ter za izrečena sožalja. Zahvaljujemo se patronažnemu osebju, posebej pa patronažni sestri Marici Kastelic, za trud in pomoč v njenih zadnjih dneh trpljenja. Hvala tudi g. mag. župniku Simonu Onušiču za lepo opravljeno sveto mašo in pogrebni obred.

Žalujoci: vsi njeni

*Zapustil dom in svoje drage si,
na tvojem grobu roža le cveti,
ki grenka solza jo rosi.
Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih rok ostaja.*

ZAHVALA

V 69. letu starosti je nenadoma zaspal v večno življenje dragi mož, oče, dedi, stric in brat

RUDI NAHTIGAL

iz Višenj 4 pri Ambrusu

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrazili sožalje, mu poklonili številno cvetje in sveče ter sočustvovali z nami v najtežjih trenutkih.

Posebno zahvalo pa izrekamo sorodnikom, sovaščanom, župniku Franciju Mikliču in Jožici Papež za opravljene molitve, pevcem za zapete pesmi, gospodu župniku Ludviku Kuharju za cerkveni obred in vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 63. letu je tiho odšel

KAREL GRABLJEVEC

iz Gabrja pri Stični

Zahvaljujemo se vaščanom Gabrja za molitve ob pokojniku, za darovane sveče, sv. maše in darovanje za dober namen. Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Lepa hvala osebju Doma starejših občanov Grosuplje za skrbno nego ter zdravnikom in patronažni službi ZD Ivančna Gorica, ki ste ga v času njegove bolezni pogosto obiskovali na njegovem domu.

Hvala p. Banku Petauerju za posredovanje zakramentov in lep pogrebni obred, Stiškemu kvartetu za čudovito petje in Perparjevim za pogrebne storitve.

Svakinja Ani z družino

*Ti naj primerjam mar s poletnim dnem?
Ti manj minljiv si in bolj poln miline:
cvetove majske stre vetrov objem
in preden se zaveš, poletje mine,
oko neba prevroče včasih sveti,
a včasih si z meglo zastre obraz -
lepotam vsem je sojeno umreti:
slučaj uniči ene, druge čas.
A ti lepote svoje ne izgubiš,
poletje tvoje nikoli se ne konča!*

*Ne bo se smrt bahala, da trohniš,
saj v mojih pesmih raseš v večne čase.
Dokler vid videl bo in dihal dih,
živele bodo, ti živel boš v njih.*

ZAHVALA

Ob tragični izgubi najinega sina in mojega brata Dejana iskrena hvala vsem, ki ste nam stali ob strani, nas bodrili, nam pomagali s svojimi dejanji ter sočustvovali z nami.

Hvala sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in sosedom, še posebej družinam Sluga, Svilar in Praznik.

Hvala vsem, ki ste se poklonili njegovemu spominu, ga zasuli s cvetjem in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala tudi g. župniku za cerkveni obred, pevcem za ganljivo zapete pesmi ter izvajalcu Tišine.

Družina Ratkovič

*Prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te naše išče.
Le solza in duša ve,
kako boli, ko te več ni.*

ZAHVALA

Po hudi bolezni nas je zapustil naš dragi mož, ata, stari ata in brat

FRANC BERUČAN

iz Vrhpolja 2, Šentvid pri Stični

V težkih časih preizkušnje smo bili deležni pomoči njegovih sester in brata tako pri oskrbi med boleznijo kakor tudi pri težkem zadnjem slovesu.

Vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem, znancem in sovaščanom se zahvaljujemo za pomoč, tolažbo, izraze sožalja, prav tako za darovano cvetje, sveče, svete maše in darove za dober namen.

Iskreno pa bi se radi zahvalili dr. Janezu Zupančiču, ki ga je obiskoval na domu v času njegove bolezni in mu dajal upanje, patronažnim sestram ZD Ivančna Gorica, g. župniku Jožetu Koželju za lepo opravljen obred in besede tolažbe, šentviškim pevcem, izvajalcu Tišine, družini Perpar in vsem, ki ste se od njega poslovili na njegovi zadnji poti.

Vsem in vsakomur posebej ponovno lepa hvala.

Vsi njegovi

Najdražja hči!

*Imaš mojo ljubezen - ljubezen, ki naju povezuje.
Ta ljubezen je močnejša od življenja.
Vzemi jo s seboj v svet, ki ga jaz ne bom nikoli več poznala.*

Tvoja mamica

ZAHVALA

Ob mnogo prezgodnji in boleči izgubi naše ljube žene, mamice, hčerke in sestre

BRIGITE ŠELIH, roj. ANŽLOVAR

iz Zgornje Drage 3

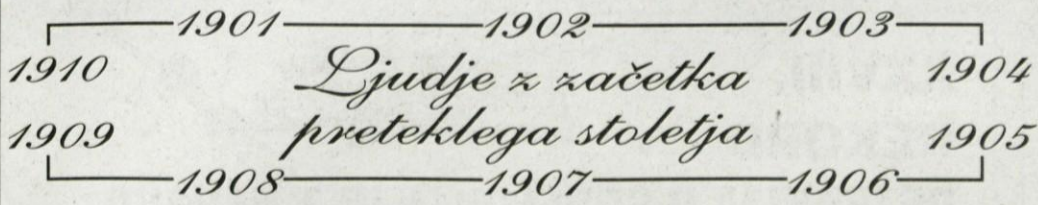
se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom in znancem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli ustna in pisna sožalja, darovali cvetje in sveče ter jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Iskrena zahvala g. Pavlu Grozniku za ganljiv govor, stiškemu kvartetu za lepo petje, posebej za zapeto pesem Zaspala, mamica si zlata, trobentaču, sošolcem, Perparjevim, kolektivom Robek, GPG in Vrhovec.

Še enkrat vsem prisrčna hvala.

Njeni: mož Andrej, hčerka Klara, mama Marija, oče Avguštin, brat Aleš in sestra Tanja.

SIVA STRAN

KRISTINA KEPA IZ RADANJE VASI

Radanja vas je strnjeno naselje nekako sredi Temeniške doline. Le ena hiša s tega selišča je pomaknjena precej visoko v hrib in med gozdove. Domačiji so potemtakem dali kar pravnje ime, ko ji pravijo Pri Grmuščaku. Tu že vrsto let domuje Kristina Kepa, Grmuščakova mama, kot ji pravijo okoljani.

Kristina je prišla na svet 12. novembra 1908, pri Ihančevih v spodnjem delu vasi. Šest otrok je bilo pri hiši: dva fanta in štiri dekleta. Vsi so že pokojni, le Kristina, najmlajša, je še med živimi iz tega zaroda.

Kristina je že v zgodnji mladosti trdo delala na domačiji, "odrajtala" nekaj šole v Šentvidu in se spoprijemala s pomanjkanjem, ki je bilo značilno za tisti čas na vsem našem podeželju. Revščina se je še povečala, ko se je začela prva svetovna vojska. Tudi Kristinin oče so se morali iti vojskovat, a so se na koncu srečno vrnili domov.

Ko je končno spet prišel blaženi mir, so bila starejša Ihančeva dekleta že godna za možitev in

so druga za drugo odhajale za "tamlade" po okoliških vaseh. Pri tem je bila sestra Micka najmanj zbirčna, saj je vzela fanta kar z Vrha. V to vas je Kristina velikokrat hitela na pomoč, saj je bilo na gruntu vedno veliko dela. Na enem od teh obiskov je bolj po naključju srečala Grmuščakovega Franceta iz Ješe. Iz znanstva se je razvilo prijateljstvo, iz tega pa zakonska zveza. Kristina tedaj ni bila več rosno mlada, saj jih je imela že dvaintrideset, ko sta se jemala s France-
tom.

Med iskanjem stalnega gnezda za porajajočo se družinico jima je zelo prav prišla ponudba ovdovele Ihančeve tete France, naj se naselita v njeno bajtico. Zakonca sta ponudbo sprejela in potem skrbela za dobro teto Franco do njene smrti. Kmalu potem so okoljani dom Ihančeve France poimenovali po domačem imenu novega gospodarja Grmuščeka.

Tri otroke sta spravila na svet, same fante. Alojz, srednji sin, je prevzel doma, ostala dva pa sta se prizetila drugam. Doslej se je Kristini nabralo že devet vnukov in vnukinj, pravnukov pa kar nisva mogla prešteti. Sin Alojz in snaha Alojzija sta si ob stari zgradila novo, veliko hišo. Vendar je Kristina rajši ostala v svoji hišici, ki jo je bila navajena dolga leta. V njej v vsakem kotu najde spomine na leta, ko sta z možem France-
tom zastavila novo družino. Kmalu bo že deset let, kar ga ni več. Od tedaj se je še bolj navezala na družino sina Alojza. Tudi drugih svojih se močno razveseli, kadar kaj utegnejo k njej.

Zaradi slabih oči ne bere kaj dosti. Tudi televizija ji ni posebno velik prijatelj. Vendar sem videl na njeni mizi razgrnjeno Klasje in naočnike na njem. Še najbolj je zadovoljna, kadar lahko napravi kaj koristnega: uredi gredico, oluči fižol, zalije rože ali nakrmi zvestega psa Reksija.

Ob devetdesetletnici se nam je mama Kristina nekako izmuznila, seveda po naši krivdi. Zato ji ob tej priložnosti iskreno čestitamo za nazaj, ob devetem križu, in vnaprej, za dvaindevetdeseti jubilej, ki bo prišel čez nekaj mesecev.

Leopold Sever

NEPRIČAKOVANO SREČANJE

Odkar se je podražil bencin, Suhokranjci spet hodijo peš. Bom povedal od začetka, kako sem to doživel.

Ravno pobiram pokošeno travo na svojem vrtu blizu Turjaka, ko za grmovjem zaslišim znano govorico. Kmalu se nekaj vej razmakne in pokaže se glava, ki je vprašala: "Stric, kej pa sma?" Še preden sem utegnil odgovoriti, je iz grmovja pokukalo še cel ducat glav in za njimi pripadajoča telesa, oprta na popotne palice grčavke. Bili so to Suhokranjci, skoraj sami moji nekdanji učenci. Ko smo si malo opomogli od obojestranskega presenečenja, so mi povedali, da so že od jutraj na poti proti Kureščku. Kot se med prijatelji spodobi, sem potem družino malo pospremil in ji pokazal

bližnjico.

Spotoma so mi obljubili, da bodo tam gori zmolili kesanje, ker so bili včasih poredni. Po drugi strani pa sem tudi jaz zagotovil, da bom ob prvi priložnosti opravil pokoro, ker sem jih včasih zlasal. Tako bomo, kar se tega tiče, oboji spravljeni z Bogom. Ob slovesu

sem napravil še debel požirek pristne suhokranjske slivovke iz njihove popotne čutare in smo se razšli.

Ko so bili že daleč, sem še zaklical za njimi: "Tudi za bralce Klasja zmolite kak očenaš, se jim bo dobro zdelo." Pa ne vem, če so me slišali. Je pa vseeno lepo, da sem se spomnil, kaj neda!

L.S.

FORMA VIVA V ČAGOŠČAH

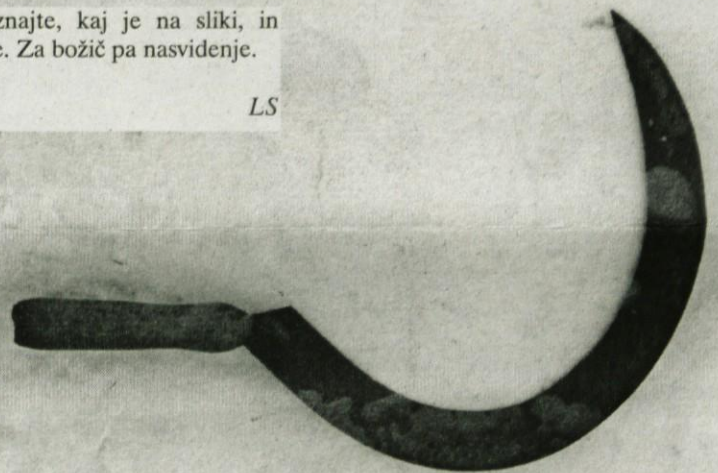

Jože Naglič: PTICA - dodelana naravna skulptura.

TEKMOVANJE IZ ETNOLOGIJE GRE NEZADRŽNO NAPREJ

Prepoznajte, kaj je na sliki, in sporočite. Za božič pa nasvidenje.

LS

KLASJEVA PRATKA VSEH OBČINSHIK SVETNIKOV

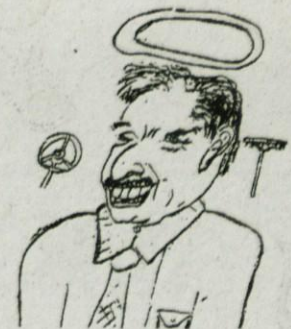
Sv. Anton iz Doba

Njegov najljubši pregovor:

»Kamor se šlovek enkrat vpreže, tam naj vozi.«

Sv. Francišek iz Ivančne

Njegov najljubši pregovor:

»Rana ura, zlata ura.«

11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

MALI OGLASI

Vzdrževalca naprav in objekta zaposlamo v pralnici perila. Delovno mesto je v Ivančni Gorici, začetek dela je takoj. Pisne prijave z življenjepisom sprejamo do 21.07.2000 na naslov:

LINDSTRÖM d.o.o.
Ljubljanska cesta I
1295 Ivančna Gorica

KUPIM gradbeno parcelo v Ivančni Gorici, Šentvidu, Stični ali okolici. Telefon: 068/326-705

"Hodil po zemlji
"SEVERNA"

sem naši ..."

STRAN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

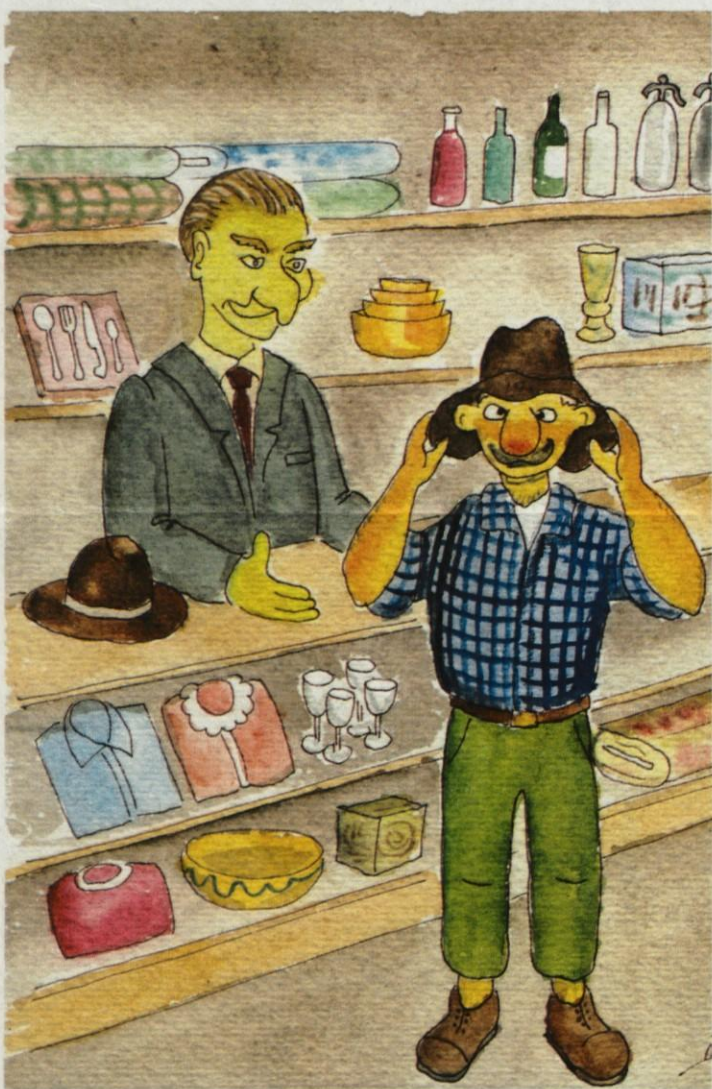

ZA DOBRO VOLJO

KAKO JE HLAPEC MARTIN ZARES DOBER KLOBUK KUPIL

Martin se je bil spomlad pri Globokarju udingal za hlapca. Globokar je imel namreč same punce, zato je hudo potreboval moško roko pri delu na veliki kmetiji. Tisto leto je bilo veliko moče in trava je kar podivjala. Globokar se je bal, da mu ne bi del senenega pridelka propadel, zato je hlapca še posebej vzpodbudil. "Martin, če boš v košnji priden, si boš na koncu lahko kupil klobuk za deset kron."

Martin si je zelo želel lepega klobuka, zato je z veseljem poprijel pri spravi sena in prisluzil obljubljeni nagrado. Pri priči je bil pri vaškem trgovcu in zahteval tak in tak klobuk. Trgovec je imel na zalogi le dve vrsti pokrival: za štiri in za šest kron, Martin pa je trmoglavil za desetkronskega. Trgovec seveda ne bi bil trgovec, če se ne bi hitro znašel. Popraskal se je za ušesom in se počil po čelu. "Za deset kron, praviš? Viš ga, vraga, kako sem pozabljiv. Seveda ga imam, samo počakaj, da ga najdem v skladišču." Pograbil je oba klobuka, enega od njiju je skrivoma malo izvihal in ga prodal Martinu za deset kron.

Martin se je potem sila postavil z imenitnim klobukom, še posebej pred odraščajočimi Globokarjevimi dekleti. Ljudje pa so govorili: "Martin, ta je fant! Nosi klobuk za deset kron."

L.S.

XXVIII. REKORD - REZBARIJA V SODELOVANJU Z NARAVO

V Čagoščah, v Temeniški dolini, živi Jože Naglič, nesporni rekorder po številu rezbarskih izdelkov. Okoli tisoč jih je razpostavil po tleh in razobesil po stenah svojega doma. Tisto, v naslovu, o sodelovanju z naravo, pa še kako drži. Jože namreč že desetletje hodi po gozdovih in opušenih sadovnjakih in z večjim očesom išče zanimive krivince, obline in grbine, primerne za nadaljnjo obdelavo. Za nekatere kose že vnaprej ve, kaj bo iz njih, drugi se mu pa dajo prepoznati med delom. Pod spretno Jožetovo roko in ob prirojeni domišljiji iz vsega tega nastajajo številne rastlinske forme, živali, bajeslovna bitja in celo nekaj karikiranih politikov je v njegovi zbirki. Pri iskanju primernih materialov je Jožetu v veliko pomoč žena Veronika. Ta je tudi prva ocenjevalka in stroga kritičarka moževih izdelkov. Jože marsikaj popravi in dopolni po njenem nasvetu. Obema od srca prvoščimo likovno razkošje, ki krasi njun dom, in jima čestitamo k rekordu. Njuno rezbarsko galerijo je res vredno pogledati.

Na sliki: Jože Naglič z delom svojega rezbarskega zaklada. V rokah ima posrečenega lesenega hudobca. Je že tako - pri vsaki hiši je kakšen hudič.

ŽE PETIČ PO RIMSKI CESTI

Tradicionalna turistično - rekreacijska prireditve S kolesi po rimski cesti od Ivančne Gorice do Dvora je vse bolj priljubljena. Letos se je od rimskega kamna pri cerkvi v Ivančni Gorici odpravilo na pot okoli 120 popotnikov, kar je rekordno število.

Karavana je bila povsod lepo

sprejeta, največjo gostoljubnost pa so pokazali nekateri vaščani Gorenje vasi, Kobiljeka in Valične vasi. Tem gre še posebna zahvala.

Najbolj zvesti popotniki, ki so letos že petič prevozili to starodavno pot, so prejeli spominske možnarje, ki so tudi značilnost

naših krajev. Sedaj bomo nestrpno pričakovali deseto obletnico prireditve. Letos je udeležence na startu pozdravil sam gospod župan Jernej Lampret, na cilju pa predsednik občinske turistične zveze, gospod Avgust Likovnik. Obema lepa hvala.

L.S.

Udeleženci na cilju.

PODLISTEK

NAŠI
KRAJI

V
PRETEKLOSTI

LEOPOLD SEVER

RIMSKA OBLAČILA

Življenje v starem Rimu se je v mnogočem zgledovalo po antični Grčiji. Tako tudi v oblačenju. Oboji, zlasti pa Grki, so živeli v toplem mediteranskem podnebnju, zato so bila njihova oblačila preprosta in močno prilagojena klimatskim razmeram.

Iz številnih zgodovinskih virov je znano, da Stari Grki in tudi Rimljani do prevlade krščanstva niso za vsako ceno skrivali golote. Nasprotno: mnogi so ob različnih prilikah prav radi razkazovali bogastvo in lepoto svojega telesa, še posebej v kopalniščih in na športnih prireditvah. Obleka je imela v tistem času predvsem nalogo, varovati telo pred nočnim hladom in sončno pripeko. Imela pa je še eno funkcijo: kazala je položaj posameznika v rimski družbi.

Pod vplivom orientalsko-mediterranskih sosedov so se Rimljani sprva le ovijali v različno dolge tkanine in jih pripenjali z različnimi sponkami. Taka obleka, če si sploh zasluži to ime, je bila zelo praktična. Z odvijanjem in privijanjem tkanine so ljudje zelo hitro prilagodili svoje oblačilo trenutnim vremenskim razmeram in osebne mu počutju.

Če je kdaj ob različnih gibih in položajih telesa izpod takega oblačila kaj pokukalo, seveda ni bilo preveč narobe.

Pozneje se je v rimski dobi veliko uporabljala tunika. V osnovni izvedbi je bila to nekakšna vreča z večjo luknjo za glavo in dvema obstranskima odprtinama za roki. Tuniko so nosili vsi sloji. Seveda je bilo to oblačilo za reveže iz cenene

raševine in brez okraskov, bogatejši prebivalci pa so si natikali tunike iz boljših materialov in z lepimi okraski.

Rimljani, ki so kaj dali nase, so se odevali v toge. To so bili več metrov dolgi volneni ali sukneni kosi blaga, ki so si ga ovijali nad levo ramo, pod desno pazduho in okoli trupa. Da se toga ne bi odvijala, so oba konca blaga speli z lepo brošo. Z lepo togo in spono so Rimljani poudarjali svoj ugled in položaj. Urejeni meščani so zelo pazili, da je bila toga vedno čista in domiselno nagubana. Podobno oblačilo, ki mu je bila dodana še kapuca, so nosile tudi ženske. Rekli so mu stola. O vseh treh oblačilih bomo v prihodnjih nadaljevanjih lahko še kaj prebrali.

Rimljani so veliko hodili bosi ali pa so si natikali sandale. Z njimi so se tudi obmetavali, kadar so se sprli.

Tako kot današnji moški svet so tudi stari Rimljani zelo uslužno pomagali pri slačenju lepo raščenih žensk. V tem se svet ni nič spremenil. Relief je bil postavljen na enem izmed kopalnišč v Savinjski dolini.